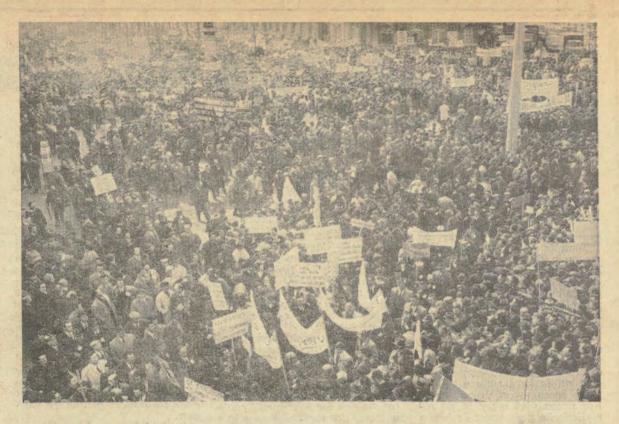
vlaams nationaal

Weekblad - 17 jaargang - nr 13 27 maart 1971 Redaktie: Sylvain Dupuislaan 110, 1070 Brussel, tel. 02/23.11.98 Beheer: Voldersstraat 71, 1000 Brussel, tel. 02/12.51.60, prk. 1711.39 Prijs per nummer: 8 fr. Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers

De kern van het drama dinsdagnamiddag te Brussel? Tussen de stad en het land gaapt een kloof die steeds breder wordt. De klachten van de boer zijn voor de stedeling onbegrijpelijk. Er zijn te veel boeren, zij produceren te veel en het kost te duur, zegt de man van de stad. De boer staat vol wantrouwen en onbegrip tegenover de stad, vooral wanneer het de hoofdstad is waar politieke beslissingen getroffen worden die hij niet begrijpt, maar die hem in zijn bestaan zelf treffen. Voor de boer is de stad een oord van verspilling én van profijtenjacht, waar hij de produkten van zijn arbeid terugvindt aan een veelvoud van de prijs die hijzelf er voor gekregen heeft. De luxe, gekoncentreerd precies langs de lanen waarlangs de boer betoogt, lijkt hem een uitdaging en een bespotting van het feit dat hijzelf uitgesloten is van zekerheid en welvaart, die anderen probleemloos opeisen en krijgen.

Op een ogenblik dat de strijd om de bestaanszekerheid van de boer in de Europese Gemeenschap in een beslissend stadium komt, kan de konfrontatie tussen deze twee werelden niet anders zijn dan wat ze dinsdag was.

Beelden van de indrukwekkende boerenbetoging te Brussel (zie ook p. 24). Een betoging die een geweldige uitbarsting werd van lang opgekropte woede, van verbittering en wanhoop.

ROFRENVUSTERON

het eerste front

TE BRUSSEL

we eveneens een samenballing steeds stijgen van de lonen en van de landbouwkrachten beleefd, die tot uiting kwam door een gezamenlijk traktorengebrom langs onze openbare wegen en de inname en bezetting van verschillende steden en gemeenten. Heel wat resultaten kwamen uit de bus. Een verhoging van de melkprijs en deze van de suikerbieten waren de meest opmerkelijke resultaten. Doch het toen geplande gemeenschappelijk Europees landbouwfront faalde. De voornaamste redenen waren het verdwijnen van enkele flinke ontwerpers van het verzet, o.a. door sterfgevallen, de niet deelname van een belangrijk gedeelte van de landbouwersstand die overtuigd waren dat de dialoog op het plaatselijk en Europese politieke vlak voldoende was, de optrekking van de prijs van enkele belangrijke landbouwvoortbrengselen die als beschermde en gewaarborgde teelten op de lijst van de Europese Gemeenschap zijn vermeld, de prijsverhogingen vooral in de varkenssektor door belangrijke uitvoermogelijkhe-

den, de heropleving van de tuinbouw en groententeelt In de jaren 1962-64 hebben eveneens door uitvoer en net de levensstandaard. Het doel, een Europees overlegorgaan opbouwen kwam niet tot stand. Bepaalde nationale landbouwbelangen die op de gesprekstafel werden geworpen door de verschillende partnerlanden dreven een wig in het geplande

En de boer hij ploegde voort. Doch intussen hadden Sicco Mansholt en zijn ploeg medewerkers verder hun plannen ontwikkeld en ook gepropageerd. Hij pakte uit met een mini- en een maxiplan. Hij zette bedrijfsnormen voorop die als waarborg moesten gelden voor een gewaarborgd arbeidsloon. Vooral de jenge en de Vlaamse boer heeft zijn vooropgezette theoriën in een vlug tempo opgevolgd en investeringen aangegaan, met belangrijke bedragen als inzet.

volledig mislukt

We kenden het ontstaan vin de pariteitswet, met als hoofddoelstelling de landbouwer een arbeidsloon te rzekeren, ge-

lijk aan dit gegeven in de industrie. Doch het jaarlijks pariteitsverslas toont op onrustwekkende wijze aan dat de groeicurve ten opzichte van de agrariër negatief uitvalt.

De dalende prijzen van bijna alle landbouwvoortbrengselen, de sterke stijging van de produktiekosten, door de grote, maar vereiste investeringen, het invoeren van de BTW, de

stijging der leren, verhoging der bijdragen voor ziekte ca invaliditeitsverzekering en penrioenen, verhogingen der belestingen en d intresten op het te le: a kapitaal zijn belangrijke faktoren die het de landbouwer onmogelijk maken. Daarbij komen nog de steeds moeilijker wordende uitvoermogelijkheden en ce binnenla dse landbouwpoli iek cie to-

taal in gebreke blijft, voor wat betreft het scheppen van dezelfde mogelijbheden van toelagen en krediet erleningen ten opzichte van de andere idstaten. De beloofde uitbouw van onze landbouwstructuren blijft bij woorden, maar geen daden.

Intussen geven hoogstaande medewerkers op het Europese

(lees door blz. 3)

wanhopige boerenstand

Boeren zijn rustige, evenwichtige mensen. De drukte en de intriges van de stad liggen hen niet. Hun gezin, hoeve, dieren en velden en de vertrouwde landelijke omgeving, dàt is de wereld waarin zij zich thuis voelen. En nu mag onze dichtbevolkte aardkloot nog zo gek rondtollen, de boer zal er even het wijze hoofd bij schudden, maar onverstoorbaar verder gaan met ploegen.

En dan beleef je 't plots dat honderdduizend van deze boeremensen, uit alle hoeken van dit kleine land, komen samendrummen in de onvriendelijke straten van een welvarende hoofdstad. Om te protesteren tegen de langzame wurging van hun stand, tegen het feit dat zij niet langer hun brood kunnen verdienen, dat « men » hen voor het lapje heeft gehouden.

Als een vernielende pletwals zijn ze door de straten getrokken. De opgekropte woede van jaren heeft zich ontladen. Jarenlang hadden ze onder elkaar gegodferd tegen die ongrijpbare Eurokraten die met levende mensen sollen als met koude eijfers, tegen de slappe houding van de eigen landbouwminister, tegen de dubbelzinnige houding van sommige landbouworganisa-ties. Het moest tot een uitbarsting komen, men is enkel geschrokken van de omvang

Het gejammer en geweeklaag in sommige kranten doet schijnheilig aan. Weer eens is de demokratie in gevaar! Maar wie heeft de moed gehad de boerenstand ooit de ganse, harde waarheid te vertellen? Jawel, zij weten het ook dat er te veel boeren waren, dat er snel en ingrijpend moest gesaneerd worden. En de meest dynamische onder hen hebben het geloofd dat de overblijvenden het beter zouden hebben. Maar vandaag zitten precies zij die het meest hebben geïnvesteerd het diepst in de put. En het geweld is geboren uit dat wanhopig gevoel dat niemand oprecht met hun lot is begaan, dat niemand het openlijk zegt maar dat het doel schijnt te zijn : de langzame wurging van de boerenstand. Zelfs boeren die dinsdag niet aan het van-dalisme hebben deelgenomen hebben wij herhaaldelijk horen zeggen : « Zij zullen het verdomme nu wel weten dat er nog boeren bestaan! ». De boerenbetoging van vorige dinsdag was de hulpkreet van een bevolkingsgroep die zich in zijn bestaan zelf bedreigd weet. Was het een doods-kreet, het begin van een algemene Euro-pese boerenopstand? Of werd Europa zelf kapot geslagen ?

regering van duur leven

Toen de socialisten nog regelmatig in de oppositie zaten — die tijd is nu wel voorbij — konden we regelmatig in « Volksgazet» en «Vooruit» onder vette titels lezen « de regering van het duur leven » en daaronder dan de « wandaden » van de homogene CVP of later gemengd katoliek-liberale regering « die de prijzen maar liet opslaan en de gewone man het mes op de keel zette ».

Nu lezen we al jaren dergelijk proza niet meer in de so-

cialistische pers, want de heren zitten zelf aan de trog terwijl ze samen met de bonzen van de monopolium-syndikaten ge-leerde uiteenzettingen houden over de verhoudingen prijzenlonen. Dat ook de huidige regering er vooral een index-po-litiek op nahoudt en geen wer-kelijke prijsbeheersingspolitiek; dat diezelfde regering van partijen, die nochtans per definitie de partijen van « de kleine (kristelijke of socialistische) man zouden moeten zijn - met de BTW de indirekte belastingen aanzienlijk heeft verhoogd terwijl 't groot-kapitaal wordt gespaard en zelfs begunstigd, over deze aspekten zwijgen de ex-aanklagers van het duur le-van thans als vermoord. Het steekt de ogen uit dat deze zogenaamde sociaal-progressisten eigenlijk de meest conservatie-ve politiek op sociaal gebied volgen, met nergens een konsekwente socialiserende lijn, ook niet in de augiasstallen van de ziekteverzekering, het algemeen verzekeringswezen, de bescherming van verbruiker en van natuur, maar dat ze inte-gendeel de slaafse dienaren zijn van het gouden kalf. Van sociaal-demokraten en kristen-demokraten van dit kaliber, verlos ons heer! C.R. te Gentbrugge

franglais

Ik stuurde aan « Le Soir » een brief waarin ik de heren er attent op maakte dat wanneer ze vaak zo smalend over « le flamand » schrijven ze er evengoed zouden aan doen over « le wallon » te schrijven. Want hetgeen men nog sterk verspreid bij onze « landgenoten van het zuiden » spreekt heeft met het « Français académique » even weinig te maken als het Brusels Beulemanstaaltje met de taal van « l'île de France ».

En wat dan te zeggen van het toenemend aantal Engelse benamingen bij de Franstalige firma's — sommige Vlaamse en veel Nederlandse doen daar trouwens ook aan mee — om funkties en afdelingen in die firma's aan te duiden. Ge moet maar eens de personeelsaankondigingen in de bladen lezen : het is al « general » of « divi-

sional manager », « sales promotor », « division », « department », « engeneer », « public relations officer », « secretary », enz. dat de klok slaat. Op één regel kan men de gekste smelt-kroes gade slaan : NV, dan firmanaam in het Frans, en dan : Division of Sales Promotion en dan in het Frans of het Nederlands : « engage » of « werft aan » en dan weer zo'n Engelstalige titulatuur voor een of andere funktie.

Beulemans maakt niet alleen school in het broebeltaaltje van Vloms-Brussels maar nu ook al van een soep Engels-Frans-Nederlands. Vinden de technokraten en hun « public officers » (of moeten we schrijven: copywriters) dat werkelijk zo « in » dan franglais of Neder-Engels? Of is dat misschien een voorbeeld van... Europese integratie? We bedanken ervoor.

L.V.G. te Boom.

vlaamse militairen aan het woord

In a WIJ » van 13.3.71 werd in verband met het verfransend domaniaal vernieuwingsplan van minister Segers (o.a. de inplanting van tweetalige instellingen in eentalige streken en het verplaatsen van Brusselse centrale instellingen naar de meest bedreigde delen van Vlaams Brabant de mening vooropgezet dat de minister door zijn onderhorigen slecht of eenzijdig werd voorgelicht. Dat kan mogelijk zijn, maar dit zal dan wel voornamelijk het gevolg zijn van het feit dat

Dat kan mogelijk zijn, maar dit zal dan wel voornamelijk het gevolg zijn van het feit dat de minister weigert te luisteren naar meer dan één raadgever. In zijn parlementaire vraag van 29 januari 1971 naar aanleiding van de voor de Vlamingen onaanvaardbare vestiging van een verfransingsmastodont in Peutie, stelde senator Ballet de vraag of de minister het niet nodig achtte een gemengde commissie aan te stellen voor de studie van een rationeel en op de toekomst gericht domaniaal vernieuwingsplan.

plan.

De minister heeft niet eens op dit voorstel willen antwoorden, maar hij herhaalt de argumenten van zijn « slechte » raadgevende onderhorigen.

Heden krijgen wij het ver-

Heden krijgen wij het verslag in handen opgesteld door volksvertegenwoordiger dr. De Vlies naar aanleiding van de bespreking van het wetsvoorstel tot invoering van militaire taalkaders, ingediend door volksvertegenwoordiger Matheussens

Uit dit verslag blijkt dat het wetsvoorstel verworpen werd met 13 stemmen tegen 2, ofschoon uit de besprekingen duidelijke blijkt dat meer dan 2 van de aanwezige commissieleden ontevreden waren over de bij het leger gevolgde taalpolitiek. Met «de dood in het hart» hebben die ontevreden commis-

sieleden voor de zoveelste keer hun « voorwaardelijk » vertrou-

wen gegeven.
Wat ons, Vlaamse militairen,
nu bijzonder is opgevallen, zijn
de argumenten van de minister
om de taalkaders te verwerpen. Zo zegde hij o.a.: « Het
zou spijtig zijn, moest de malaise in het leger door de druk
van de Vlaamse of Waalse opinie nog toenemen. Wellicht is
later een indeling in taalkaders
wenselijk, wanneer wij dichter
bij de fifty-fifty-verhouding onder de hogere officieren zullen
gekomen zijn ».

gekomen zijn ».

Het deel van die verklaring is het meest cynische voorbeeld van « hoe men de Vlamingen wil foppen ». De minister acht het invoeren van taalkaders alleen wenselijk als ze voor de Valmingen nadelig begint te worden d.w.z. als in voldoende aantal aanwezig zijn om talrijker dan de Walen naar de hoogste graden te dingen.

Zo lang er echter te veel Waalse officieren zijn voor de

Zo lang er echter te veel Waalse officieren zijn voor de hogere betrekkingen, mogen hun kansen op bevordering niet door taalkaders gehinderd wor-

den.
In duidelijke taal wil dat zeggen dat de wanverhouding aan de top moet mogelijk blijven zo lang deze nadeel berokkent aan de Vlamingen en voordeel aanbrengt aan de Walen. Eens dat de kansen keren en de meerderheid Vlaamse lagere officieren eindelijk hun 60/40 aandeel mogen verwachten, zal de minister het invoeren van fifty-fifty (50/50) taalkaders overwegen.

overwegen.
Wat hebben wij aan Vlaamse ministers die op dergelijke onbillijke wijze onze huidige aanspraken verkwanselen en die vooral bezorgd zijn voor de

Waalse toekomstkansen?
Wat hebben wij aan Vlaamse vertegenwoordigers die « met de dood in het hart » een dergelijke politiek steunen? Steeds duidelijker wordt het dat wij, Vlaamse militairen, alleen kunnen rekenen op de Volksunie.

T. te Vilvoorde.

opstandigheid en wrok

De meerderheid die in en buiten het parlement eerst zo prat ging over de « mirakeloplossing » in de gemeenschaps-vraagstukken, zingt al een heel toontje lager en mag nu zelfs grote bezorgdheid koesteren omdat de ene sociale stand na de andere met eisen voor de dag komt, die door hun om-vang en door de nijdige onder-toon waarmee ze gesteld wor-den onbetwistbaar wijzen op een zeer zware sociale malaise in ons land. Het zijn niet alleen de ambtenaren, tot en met de rijkswacht, die zeer ontevreden zijn ook de onderwijswereld staat in rep en roer (onderbetaald, langdurige achterstallen, diskriminatie, onzalig voortwoekeren van een door de tijd
totaal voorbijgestreefde schoolstrijd, wat tot ergerlijke geldverspilling leidt — zie de beschuldiging nationaal COVvoorzitter Vreven, die het
enorme cijfer van 22 miljard
verspilling door het rijksonderwijs de lucht ingooide — enz.) wijs de lucht ingooide - enz.). De verplegenden eisen een eigen statuut ten einde de ver-antwoordelijkheden in de medische verzorging eens en voorgoed af te bakenen.

Nieuwe contesteerders zijn behalve de rijkswacht de middenstand, w.o. men niet alleen de handeldrijvende middenstand dient te verstaan doch ook de boeren en de beenhouwers. De BTW-provisie bracht de hele middenstand op straat, in verweer tegen 'n onbegrijpelijke flater van de regering, de beenhouwers deden er nog een schep bij en deze week waren het « boeren en colère » die Brussel op stelten zetten tegen het plan Mansholt en de systematische verarming van hun stand, de voortdurende daling van hun inkomen, de sociale onbeschermdheid en de al te technische benadering van het Europese landbouwvraagstuk door de zeker niet onderbetaalde technokraten van de EEG

de technokraten van de EEG.
Voeg daarbij de moeizame
besprekingen in verband met
de nieuwe sociale programmatie — waarbij feitelijk de middenstand in zijn breedste betekenis als partner zou moeten
betrokken zijn, wil men een
nieuwe scheefgetrokken programmatie vermijden — de onjuiste weergave van het indexcijfer, dat niet de werkelijke
stijging van de levensduurte
weergeeft — vooral niet de
echte prijsstijgingen die uit de
BTW, verbruikersbelasting bij
uitstek, voorvloeien — en men
begrijpt de zorgelijke trek op
het gezicht van sommige ministers, die als enig verweer
maar dadelijk met belastingsverhoging zwaaien, i.p.v. bezuinigingen of zelfs maar het ongedaan maken van verkwistingen.

gen.
En wat doet ons parlement?
Wat is er van zijn toezichtsen wetgevend initiatiefrecht overgebleven? Men spreekt van de herwaardering van het openbaar ambt, doch het voornaamste middel om dat te verwezenlijken, nl. een betere bezoldiging naast een rationeler werkverdeling, kent men slechts en dan nog onder druk lepelsgewijs toe. En voor wanneer een herwaardering van het parlementair ambt in het kader van een echte decentralisatie en niet van het maaken lapwerk van de grondwetsherziening à la Eyskens?

Is het te verwonderen dat

Is het te verwonderen dat de mensen kwaad worden en naar het wapen van de rumoerige betoging grijpen?

E.D.D. te Brugge

heren van zichem

Ook de laatste aflevering van de « heren » gezien ? Er komt me dunkt sleet op. In de eerste serie was dat nog film, maar nu ligt de klemtoon duidelijk op « verfilmd toneel », en verder op traag ritme, veel te veel gepraat. Hoe populair het ook is, het wordt tijd dat men ermee gedaan maakt, want het ontaardt in melodrama. Al is het dan nog stukken beter dan de opvolger van Mannix: groter Amerikaanse onnozelheid hebben we op onze « Vlaamse » beeldbuis nog niet gezien. Als de BRT dan toch vreemde stroken en series moet huren, zouden de keuzeheren toch wat kieskeuriger kunnen zijn. Nu is het in dit genre effenaf armoe! En mocht het als persiflage bedoeld zijn, dan is het ook niets!

E.B. te St Andries.

ANTWERP PUBLIC RELATIONS

2600 BERCHEM ANTWERPEN
Hof ter Schriecklaan 33
Tel. (03) 30.48.99

Alle reklame en ontwerpen teksten,

Publiciteitsageni vooi
« WIJ » VLAAMS-NATIONAAL

gerechtelijke hervorming

Met veel tralala werd de gerechtelijke hervorming aangekondigd. Men zou eens zien en men zou verbaasd staan. Maar wat is er voor de dag gekomen? Een nieuw arbeidsgerecht met een te veel aan ambtenaren, waarvan een gedeelte werd weggetrokken van de gewone rechterlijke diensten zodat men daar nu met personeelstekort en een steeds grotere vertraging en achterstand te kampen heeft.

Een advokaat die tegenwoordig een kopij van een dossier

dig een kopij van een dossier aanvraagt ontvangt een gestencilde brief waarin laconisch wordt medegedeeld dat aan zijn verzoek niet kan voldaan worden daar er geen personeel meer is om dat werkje op te knappen !? Boetstraffelijke en burgerlijke zaken blijven maanden zoniet jaren hangen bij gebrek aan magistraten. Een advokaat zei me dat momenteel niet minder dan 99 ambten van sustituut-prokureur te begeven zijn, doch dat de jonge advokaten het vertikken, te solliciteren, én omwille van de lage aanvangswedden én omwille van de moeilijke dienst, veroorzaakt door chronisch tekort aan magistraten en door een tot een berg dossiers straf- en handelszaken aangroeiende hoop.

Is dat de gerechtelijke hervorming? Een bestaande waarde worden een vollegen wan nelemen.

Is dat de gerechtelijke hervorming? Een bestaande tak « moderniseren » en volproppen met « creaturen » en de kern van het rechtsbedelend apparaat ontvolken op de wijze zoals hierboven geschetst?

L.P. te Brussel 5

De cedaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseligevoerd.

SLUIT AAN BIJ EEN VAN ONZE VLAAMSE ZIEKENFONDSEN :

KOORDINATIEKOMITEE VAN VLAAMSE ZIEKENFONDSEN

De Broederliefde, Ezelstraat 125, 8000 Brugge

Tel 050/368 37

St.-Franciscus-Bijstand, Zandvekenvelden, 8, 2260 Nijlen

Tel. 03/82.82.76

Vlaamse Ziekenkas, Kipdorp 50. 2000 Antwerpen

Tel 03/32.73.05

Vlaams Ziekenfonds Brabantia, Ninoofse steenweg 288, 1080 Brussel Tel. 02/23.87.77

Ziekenfonds Flandria, Keizer Karelstraat 101, 9000 Gent

Tel. 09/23.52.27

BECO

BECO

levering van gas- en stookolie!

BECO

BECO

Vraag FORT ZEGELS aan onze bezinestations
BECO verwacht ook uw bestelling

p.v.b.a. BECO, Krijgsbaan 236, ZWIJNDRECHT Tel.: (03)52.81.73 - 32.02.10

boerenvuist bonkte zwaar op tafel te brussel

(vervolg van blz. 1)

plan, als b.v. Guido Naets toe, dat het Mansholtplan in zijn eerste fase als volledig mislukt moet beschouwd worden (zie maandblad, maart 1971 van de voorlichtingsdienst van de Europese Gemeenschap).

valse propaganda

In het huidig plan wordt elke merkelijke prijsverhoging verworpen omdat:

* het teveel zou kosten.

* in de strijd tegen de inflatie, prijsverhogingen de rem zouden doen wegvallen.

* prijsaanpassingen een te sterke verrijking van de nu reeds welvarende boeren, tegenover de anderen, voor gevolg zouden hebben.

* hogere prijzen de Britse toetreding in gevaar zouden brengen, omdat de Engelsen hun prijzen van de landbouwprodukten zouden moeten optrekken en dit hen in overkomelijke moeilijkheden zou brengen.

joen boeren te doen verdwijnen, en 6 miljoen hectaren zouden aan de landbouw moeten worden onttrokken...

Prijsaanpassingen zouden de inflatietendens verhogen, Sinds 5 jaar zijn de landbouwprijzen geblokkeerd en nog nooit is de inflatietendens hoger geweest dan nu.

Wij hebben sinds het ontstaan van de EEG verplichtingen aanvaard en nagekomen.

De welvarende boeren waar-Productiestijging zou moeten G. Naets spreekt, zijn zeker belet worden door nog 5 mil- niet dezen die hun bedrijven aan de normen van het Mansholtplan hebben aangepast. Het zijn juist deze die financieel in de put zitten.

Het behoud van het familiale landbouwbedrijf, waarmee zo veel werd geschermd, is valse propaganda geweest. Nu zijn er de bewijzen dat het holle woorden waren.

wij zijn er al

De 5 miljoen boeren die er uit moeten in de landen van de EEG kunnen toch in België niet meer gevonden worden.

De cijfers, gebaseerd op de beschikbare gegevens van 1969 zijn toch duidelijk : Italië 22 %, Frankrijk 15,4 %, Duitsland 10 %, Nederland 7,7 % en België 5,4 %.

Professor Coppé verklaarde nog verleden week dat de EEG een gezonde situatie zou bekomen indien de landbouwbevolking tot 5 à 6 procent zou gedaald zijn.

Wij hebben reeds dit cijfer bereikt, en onze 5 % moeten zeker niet op het vlak van de produktiviteit voor iemand onderdoen.

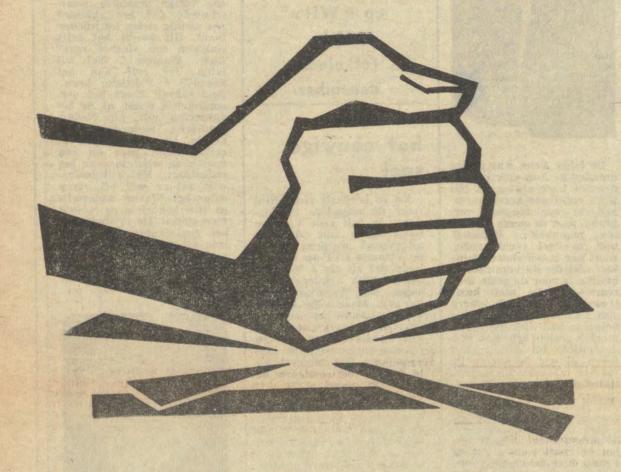
Onze statistieken bewijzen duidelijk dat binnen een tijdspanne van ± 10 jaar, voor wat ons land betreft we zullen staan met maximum 3,5 % actieve landbouwbevolking om redenen van de normale afvloei, het ontbreken van opvolgers en het bereiken van de pensioenleeftijd.

Overproduktie vooropzetten in een land waar jaarlijks veel dient opgeofferd voor woningbouw, industrie en wegenaanleg, recreatie, het verboa te ontbossen enzomeer is pure utopie. Wat wordt integendeel niet ingevoerd om aan onze behoeften te voldoen? Denk maar even aan de plantaardige produkten, rundvlees, broodgraan enz, Alleen een prijs voor onze produkten gebaseerd op een kostprijs, regelmatig aangepast aan het indexcijfer van de onkostenstijging kan aangenomen worden, samen met een aanvaardbaar menswaardig sociaal statuut voor de blijvers en zij die uittreden.

Wij moeten waarschuwen tegen de nadruk en het belang dat gehecht wordt aan de vergadering van de EEG-ministers van 23 maart. De vooropgestelde prijsverhogingen zijn slechts een onderdeel, een minieme en tijdelijke redplank die de landbouwer wordt toegegooid. Het gevaar is niet denkbeeldig dat de verantwoordelijken voor de Belgische landbouwpolitiek trachten schuil te gaan achter enkele toezeggingen en prijsverhogingen, doch meteen het fundamenteel probleem trachten naar het achterplan en de vergeethoek te schuiven.

Wij. landbouwers, willen niet de paria's worden in een land dat het over de daken durft uitschreeuwen de sterkst uitgebouwde en meest vooruitstrevende sociale politiek van Europa te voeren.

> willy persyn, senator.

een regering van sociale onrust

Heeft men het nog wel beleefd de jongste 20 jaar dat iedereen zo mistevreden was met de regerings als thans?

Wie is nu de jongste maanden niet op straat gekomen om uiting te geven aan zijn mistevredenheid en wie is niet van plan het de volgende weken te doen?

De BTW met zijn veel te hoge tarieven, veel hoger dan in Neder-land en Duitsland, jaagt de levensduurte de hoogte in, en het feit dat de minister van Financiën, een kersvers parlementslidbankier,maar die als steunpilaar van de geldmuur dadelijk minister moest worden, noch technisch noch psychologisch het vraagstuk aankon, heeft de onzekerheid en de wrevel overal sterk doen toe-

De kleine zelfstandige wordt niet alleen overstelpt met papperasserij maar hij voelt zich ook bedreigd. En overigens terecht. Van wie geniet hij bescherming? De syndikaten willen zijn uit-roeing omdat ze hem principieel overbodig vinden of omdat ze zelf zaken doen als koöperatieven en mededingers willen kwijtspelen.

De PVV die beweert de kleine zelfstandigen te steunen speelt het spel van de warenhuizen of van de grote zelfstandigen die de kleine zelfstandige eveneens wil-len uitschakelen. Het zijn ten slotte de heren Van Audenhove en Van den Boeynants (in de regering '58-'61), die de grendel op de uitbreiding van de grootwarenhuizen deden springen, Geplet tussen het PVV-grootkapitaal en de vakverbonden voelen de zelf-standigen dat men hun dood wil en ze vechten om te overleven.

Zo ze verdwijnen dikteren morgen enkele groten de prijzen en zullen vele dromers ontwaken in een nog duurdere wereld.

Thans eisen de boeren de aktua-liteit op : de braafsten onder de braven, de grootste wroeters en sukkelaars van de moderne maat-schappij. Omdat ze zo braaf zijn en de Boerenbond zo laks zitten ze met steeds grotere uitgaven, steeds hogere leningen en met steeds dezelfde prijzen. Zo de boeren op straat komen is de toestand voor hen onhoudbaar want anders doen ze het niet, dan moeten ze nog wat meer...

Onder degenen die werken heb-ben ze dan ook de laagste levensstandaard en het oude grapje dat een klagende boer geen nood heeft is een leugen als een koe!

Naast de braafsten onder de braven, de boeren, is een andere brave groep in opstand gekomen : de leraars. Ook daar moet enorm veel gebeuren om deze groep het krijt te laten neerleggen en op straat te jagen om een wedde te krijgen, die het nog enigszins doet. Wat was een onderwijzer 50 jaar geleden en wat is hij nu? En doet hij nu niet hetzelfde werk als toen ? En de regenten en de licentiaten, waarom moeten ze nog zulke studies doen?

Dat ze meer vakantie hebben en een redelijk pensioen? Vroeger was dit inderdaad hun

voordeel. Maar hoeveel vakantie hebben zij nu nog méér dan anderen, die de vijfdagenweek hebben - regenten en licentiaten niet - en heeft thans niet iedereen een pen-

En ondertussen steeg hun wedde nooit naar verhouding.

De jongste regeringen hebben het statuut van de leerkrachten verwaarloosd zoals ze dat van de ambtenaren verwaarloosden. Niet te verwonderen dat ook die het beu worden en hun eisen stellen.

De verpleegsters kwamen op straat, de rijkswachters dreigen er op te komen. Het zijn evenmin klassieke betogers!

Wie schiet er nog over? De arbeiders?

Moeten zij niet geregeld staken tegen hun vakverenigingen in? Zijn wilde stakingen niet even-eens aan de orde? Was Vieille-Montagne geen type-voorbeeld van moderne staking? Zijn de vakbonden niet meer en meer bekommerd om de eigen machtspositie van degenen die leven van het geld van de arbeidersbijdra-gen dan om de arbeiders zelf? Wat hebben de arbeiders te ver-tellen in hun vakverbond? Ze mogen niet eens zelf hun kandida-tenlijsten opstellen bij de verkie-zingen in de bedrijven. Die worden hen paternalistisch van bo-

venaf opgedronger.

Dezelfde zonderlinge demokraten beletten dan met alle ondemokratische middelen dat nieuwe sindikaten zouden ontstaan.

Het is duidelijk dat op die wijze het vertrouwen van de arbeiders in het vakverbond wordt ondermijnd en dat er meer wilde sta-kingen losbarsten dan dat er georganiseerde zijn.

De regering is niet in staat de sociale vraagstukken een oplos-sing te geven. Daarenboven is ze hopeloos verdeeld.

Sinds de co-voorzitter van de BSP, de heer Van Eynde, op het regeringsontwerp over de agglo-meraties en federaties losge-stormd is als een olifant op een porseleinwinkel, vlot het helemaal niet meer in de ploeg-Eys-

De heer Eyskens schijnt er waarachtig zelfs zijn pretentie bij te verliezen, wat op zijn minst gezegd een mirakuleus verschijnsel is. Zou dit mirakel bestendigd worden, dan houdt de regering het niet lang meer uit want dit was het cement dat de regering nog samenhield.

Deze anti-Vlaamse regering, die onze meerderheid, ons grondgebied en onze kinderen te Brussel roofde en daarnaast elk jaar tientallen miljarden, door ons 40 % te geven van de begroting, die voor 60 % bekostigd wordt door de Vlaamse belastingsbetalers, is ook nog een anti-sociale regering.

Het masker van de zogeheten sociale regering werd de jongste weken door de betogers uit alle maatschappelijke groepen wegge-

Het zijn zij niet die beweren sociaal te zijn, die het ook zijn. Dat ware immers ook al te goed-

De massa, de basis, heeft dit juist ingezien en deze regering veroordeeld. De massa velde een juist oordeel.

wim jorissen

zij willen niet

Het VU-voorstel tot Vlaams overleg over de uitvoering van de in december 1970 goedgekeurde grondwetsarti-kelen is bij de socialisten en PVV-ers niet in goede aarde gevallen. Het (unitaire) BSP-partijbureau antwoordde kortweg njet, en nam niet eens de moeite die brute weigering te motiveren.

Op hun beurt hebben nu ook de Vlaamse PVV-ers laten weten « dat er geen aan-leiding bestaat om samen met de Volksunie de verdere aanpassing van onze staatsstrukturen na te streven ». De reden : aan de vooravond van de jongste

parlementsverkiezingen voerde de VU een « ware haatkampanje » tegen de PVV, en de VU heeft « de grondwetsherziening, waar-toe de Vlaamse PVV in be-langrijke mate heeft bijgedragen, steeds fel bestreden». En bovendien, zo zeggen de Vlaamse PVV-ers, stellen wij vast dat de VU haar radikaal federalistisch programma federalistisch programma handhaaft. Zij vinden dat de VU iets nastreeft « dat onomwonden separatisme moet worden genoemd ».

willen zij wel?

VANDEKERCKHOVE

En zopas heeft ook CVP-voorzitter Vandekerckhove gereageerd op het VU-voorstel. « Gazet van Antwerpen » brengt het bericht on-der de titel « CVP bereid met VU te onderhandelen over Vlaams front ». En « De Standaard » titelt op zijn bladzijde 6 van donderdag : « CVP wil met VU praten ». Toch heeft de Standaard-re-dacteur het proza van de CVP - voorzitter blijkbaar wat kritischer gelezen, want hij voegt eraan toe : «In narhij voegt eraan toe : «In par-lement... ». En hij stelt vast dat die « bereidheid tot praten » nogal vrijblijvend is geformuleerd.

Dan is « Het Laatste Nieuws » toch minder naïef en eerlijker waar het bloklettert : « Vlaamse PVV en CVP verwerpen voorstel VU ». Want hoe sibyllijns de CVP-brief ook is opgesteld, hij komt in feite op een wei-gering neer. Oordeel zelf, lezer : « Wat het verleden ook aan negatieve houdingen moge opgeleverd hebben, aanvaardt de CVP de medewerking van alle parlementsleden uit welke partij ze ook mogen komen. De best aangewezen plaats voor deze kontakten, zoals reeds vroeger door de CVP medege-deeld, is het parlement waar de ontwerpen worden neergelegd en besproken ».

Daar het CVP-antwoord ons pas bereikte op de dag dat ons blad wordt afgesloten, komen wij er volgende week uitgebreider op terug.

zwarte markt

Dat er in bepaalde pers naar aanleiding van de tragische dood van wereldkam-pioen Jempi Monseré aan walgelijke lijken-exploitatie werd gedaan en dat op de begrafenis zelf heel wat prominenten zichzelf in de kijker plaatsten weet nu on-

derhand iedereen wel. Maar dat de verdwazing ook op een ander vlak om zich heen greep blijkt uit volgende autentieke feit, dat zich de dag van de begrafenis van de verongeluk-te kampioen te Roeselare onmiddellijk na de uitvaartmis voordeed. Er waren niet voldoende doodsprentjes gedrukt en velen moesten het dus zonder dit souvenir aan hun idool stellen. Geen nood, dra ontstond op het kerk-plein een zwarte markt in

Monseré-doodsprentjes. Sommigen betaalden tot honderd frank voor zo een prentje...

mansholt

De lange Fries was vorige dinsdag de kop van Jut tijdens de boerenbetoging. Hij werd ontelbare keren (symbolisch) opgehangen, verbrand, naar de maan geschoten, begraven... Eigenlijk niet zo heel rechtvaardig, want het is ten slotte Mansholt niet die dè verantwoordelijke is voor de grote boerenmiserie. De man heeft trouwens al dadelijk scherp van zich afgebeten. « Deze betoging had niet tegen mij moeten gericht zijn » zo ver-duidelijkte hij « maar wel tegen al wie de boeren de jongste maanden de werkelijke situatie hebben ver-zwegen ». Hij vernoemde met geen woord de Belgische Boerenbond, maar zei het zo: Het Deutsche Bauernverband bijvoorbeeld heeft zijn boeren nooit verteld dat de Franse boeren helemaal geen prijsverhoging voor granen willen. Iets dergelijks is ook in België en Nederland ge-beurd ». Het zou wel eens kunnen dat de kwade luim van onverheers rich wellen van onze boeren zich weldra niet alleen maar tegen Mansholt zal richten.

voorlopig?

De regering trekt dus haar eigen halfslachting ont-werp op de agglomeraties en federaties van gemeen-ten weer in. Er zou, na rug-gespraak met de PVV-ers Descamps en De Clercq, een nieuwe tekst worden ge-maakt. Om de « liberté du père de famille » mordicus op 1 september a.s. te kun-nen invoeren zouden enkel de agglomeraties en hun or-ganen (Brussel!) worden opgericht. En de federaties worden « ad calendas greacas » gestuurd... Van de gor-del van sterke Vlaamse federaties als een dam rond Brussel, waar de CVP een van haar strijdrossen had van gemaakt, komt dus maar weer eens (voorlo-pig?) niets in huis...

> abonneer op «WII» 235 fr. tot einde december

het eeuwige spel

En zo herhaalt zich altijd weer de ellendige geschiedenis. In ruil voor Vlaamse toegevingen (die dadelijk uitgevoerd worden) wordt de Vlaamse CVP-ers iets beloofd dat zij als « Vlaamse overwinning » kunnen ver-kopen aan de brave Vlamingen. Maar vóór zij dat « iets » ook in een wettekst gegoten krijgen, wordt er weer gepingeld en moeten zij opnieuw water in hun wijn doen. Om het gestemd te krijgen nog eens. Eer de uitvoeringsbesluiten in het Staatsblad verschijnen nog maar eens. En dan is het nog bijlange niet zeker dat de wet ook werkelijk wordt toegepast. De geschiedenis van al wat aan taalwetten te Brussel ooit werd goedgekeurd is daar een leerzaam voorbeeld van.

Je moet als nuchtere Vla-ming geen enkele profetische aanleg hebben om nu reeds te voorspellen dat de CVP in ruil voor de schandelijke toegeving die « liberté du

père de famille » heet weer eens een dooie mus in de plaats zal krijgen. In het beste geval!

globaal akkoord...

In de schoot van de regering is het dus tot een « glo-baal akkord » gekomen over de bevordering van het Vlams onderwijs te Brussel. Bijna twee miljard zullen er worden tegenaan gegooid, zo heet het. Nee, over het feit dat het grootste deel van dat (beloofde) geld vroeger al eens beloofd was voor de uitbouw van het Nederlandstalig lager onderwijs zullen wij vandaag maar eens niet zeuren. Wij zouden zelfs geneigd zijn te gaan juichen, was het niet dat Jef Claes («Het Volk») ons vorige maandag waar-schuwde dat het akkoord ons weinig reden tot juichen biedt. Hij noemt het zelfs vlakweg een slechte rege-ling... Waarom? Wel, wij laten Jef zelf aan het woord: « Politieke touw-tiestrekkerij heeft het oortjestrekkerij heeft het oorspronkelijk opzet, nl. de be-vordering van het Neder-landstalig onderwijs, ontkracht. De voorgestelde re-geling komt neer op een eenzijdige wijziging van het schoolpact. Het rijksonderwijs zal er wel bij varen maar het Vlaams onderwijs in zijn geheel is er weinig mee gebaat. De vrijheid van het gezinshoofd dreigt heuit te lopen op de zoveelste Vlaamse nederlaag. Tia... als WIJ zoiets zeggen ziin wij natuurlijk extremis-

En minister Héger is niet eens in staat met Vlaamse boeren een gesprek in het Nederlands te voeren...

zon en wijn

Sinds jaren slijten we onze zomervakantie in een dorpje van minder dan driehonderd zielen, ergens tussen de naar thijm en lavendel geurende garrigue van Languedoc. Veel zon, zomerzotte krekels die op het heetste van de dag de enige lawaaimakers zijn, 's avonds een partijtje petanque onder de dorpsplataan. Enfin je kent dat soort van landelijke

Heel die hoek van Languedoc en Provence is nog altijd een boerenland bij uitstek. In ons dorp zijn er drie mensen die leven van een ander beroep dan de landbouw : de onderwijzeres met daarnaast een meisje dat gaat werken ergens in een klein tekstielbedrijf en een oudere vrouw die kuist bij een notaris in de stad. Voor de rest wijn- en fruit-

Dat ze zich doodwerken, zouden we niet durven beweren. Het zijn Mediteranen: ze moeten veel uitleg geven bij al wat ze doen, tegen dat ze goed bezig zijn zit de zon trouwens al te hoog aan de hemel en na de siësta blijft er in de lauwe zomernamiddag maar een heel kort lapje tijd om te wer-ken, want klokslag zes begint de petanque.

Een streek om spreekwoordelijk te leven als God in Frankrijk. Wat we dan ook telkenjare met ver-nieuwde overtuiging doen. Maar of onze dorpsbe-woners ook leven als goden?

Het zijn boeren, op het gemakje-aan weliswaar, maar desalniettemin boeren. Monokultuur: de wijn-gaarden bedekken het land tot aan de verste horizon. Vroeger was daar de moerbeiboom bij, op

wiens bladeren de zijderups geteeld werd. Maar dat is geleden van voor de tijd dat de nylon uitge-vonden werd. En sinds enkele jaren is er het fruit gekomen. De pieds noirs, die van Algerië terugkeerden, hebben met pioniersijver het hele prachtige land tussen de garrigue bevloeid, zo'n beetje in de stijl van de groene mirakels in Israël. Het heeft vier seizoenen goed gemarsjeerd, maar vandaag de dag smijten ze ons de perzikken en de golden deli-cious naar de kop, als ze al niet bezig zijn om er ergens een ravijn mee te vullen. Zes jaar terug premies voor aanplanting, vandaag premies voor het

Tot voor een paar jaar verliep het leven in dat dorp en in alle dorpen daarrond volgens het onwrik-baar ritme der seizoenen. Van de ijzige mistral in de winter over de koperen augustuszon streefde alles naar het hoogtepunt : de wijnoogst. Alle wijn-gaarden waren dan vol met boeren, vrouwen en kinderen ; zingende mensen die van 's morgens vroeg tot 's avonds laat er voor zorgden dat zo vlug mogelijk - zolang het weer meezat - de duizenden karreladingen druiven naar de wijnkoöperatief werden gekard. En dan herbegon de kalme maar nooit-aflatende bedoening : het snoeien en verzorgen van de wijngaard.

Van die rustige jaarindeling komt voortaan niets meer in huis. De wijn is nog maar pas gekuipt, of de boeren maken zich klaar voor een seizoen dat ze vroeger niet kenden : het seizoen van de betogingen. On va se battre pour vendre notre produit week na week lopen ze met veertig-vijftigduizend man te hoop in Nîmes of Avignon of Montpellier. Brussel-verleden-dinsdag in het klein. Het betogen voor een menswaardige wijnprijs maakt sinds een paar jaar deel uit van de vaste arbeidsciklus snoeien, herplanten, eggen, spuiten, oogsten en marsjeren. Niet snoeien, geen geld. Niet mesten of spuiten: geen geld. Niet betogen: geen geld.

Nou, we zouden ons voorbeeld heus niet in ons vakantieland moeten gaan zoeken, duizend kilome-

ter van hier. In onze zwaardere grond en ons natter klimaat, met onze labeurteelten hebben de boe-ren het hier beslist niet beter dan daar beneden in het land van de zon. Wanneer we dan toch over onze vakantieboeren schrijven, dan is het omdat we aan de rand van hun vlakte en garrigues het alternatief hebben gezien.

Een paar tientallen kilometer naar het noorden beginnen de Cevennes, een getormenteerd berg-landschap waar de boer sinds meer dan duizend jaar wortel had geschoten. La terre qui meurt sinds vele tientallen jaren, maar de jongste tijd steeds sneller en onherroepelijker. Spookdorpen met tot ruïnes vervallen huizen rond een kerkje, dat in het allerbeste geval nog ergens in een bestofte admi-nistratie geklasseerd staat als een « chef-d'œuvre

De mensen zijn weggetrokken. En in de plaats kwamen slangen en adders. Hele kluwens adders. Ze vinden schuilplaatsen te over in de muurspleten van de vervallen huizen. Hun voedsel halen ze in de halfdonkere huizen en stallingen, waar allerlei knaagdieren leven van wat de overwoekerde velden en de halfvergane boomgaarden nog te bieden

We zien het iedere zomer onder onze ogen gebeuren: duizend jaar oud boerenland wordt terug

Dat het hier zo'n vaart nooit zal lopen? Mogen we een gooi doen naar een toekomst zowat over een kwarteeuw? Betogingen in de steden, tegen de verwaarlozing van de groene wereld, tegen de verstepping, tegen de onherbergzaamheid van een door de mensen verlaten land.

Overdreven? We hopen het. Uit de grond van

dio genes.

boerendinsdag te brussel

«ze zijn kwaad, laat ons hopen dat er niets ergs gebeurt»

Dit zegt ons iemand van de Boerenbond wanneer wij kwart vóór twaalf op het IJzerplein aankomen. Er staat reeds een kompakte landbouwersmassa samengedrumd op het plein en in de belende straten en van overal komen dichte drommen aangestapt met zelfgemaakte borden en spanmet zelfgemaakte borden en spandoeken. Zij moesten kennelijk niet gepraamd worden om naar Brussel te komen. Velen dragen houten en ijzeren drietanden mee, het symbool van de militante boerenbeweging. Er wordt niet gezongen weinig geroepen maar onophoudend knallen de voetzoekers. Tegen 12 u. is het duidelijk dat dit een reusachtige betoging wordt : de massa is onoverzienbaar geworden en dikt zienderbaar geworden en dikt ziender-ogen aan. Er zijn opvallend weinig vrouwen. Jonge boeren rukken de houten steunpalen van jonge boompjes weg. In hun ste-vige knuisten worden het vervaarlijke knuppels. Links en rechts staan groepjes witgehelmde Brusselse politieagenten. Als de eerste tramleidingen worden neergehaald en de aanhangwagen van een zware Nederlandse vrachtwagen wordt losgekoppeld, komen zij uiterst voorzichtig. zij uiterst voorzichtig en sussend tussenbeide. Je voelt het aan alles : er is gevaar voor plots wild uitslaand geweld. er gaat dreiging uit van die samengepakte stugge massa. Nog steeds pogen auto's, trams en vrachtwagens langzaam

hun weg te vinden door de mensenzee. Je vraagt je af waarom het verkeer in 's hemelsnaam niet omgeleid werd. Dat moet hier slecht aflopen met al die prikkelbare, balsturige mensen bijeen...

Als kwart voor een tergend langzaam de kop van de stoet in beweging komt, is het al duidelijk dat de minieme ordedienst van de inrichters de massa niet meester kan. Het is één drummen en door elkaar lopen. De personaliteiten vooraan glimlachen breed naar de meute fotografen. maar erg gerust lopen zij er niet bij : achter hen is het een ziedende zee. Als de eerste rijen de Adolf Maxlaan indraaien naar het Brouckèreplein toe zien we nog net hoe de brede viadukt plots ingenomen wordt door een joelende troep betogers. Op het Brouckèreplein wordt een toeschouwer met eieren bekogeld. Maakte de man een ongelukkig gebaar? En in dichte rijen komt vanuit de Jacqmainlaan een grote groep Franse boeren de betogersmassa vervoegen. Oorverdovend is het lawaai van de knalbussen en voetzoekers geworden. Naarmate de massa het Beursplein nadert vliegen steeds meer eieren in het rond : naar giechelende winkeljuffers achter de ramen, naar gekdoende kantoorlui die zich veilig voelen op de verdiepingen.

★ Op de trappen van het Beursgebouw hebben personaliteiten allerhande en veel parlementsleden postgevat om, zoals het heet, de stoet « te schouwen ». Vlak ervoor heeft een afvaardiging Friese boeren postgevat met bordjes « eenheid in de EEG, of gedaan ermee ». Denken de betogers dat Mansholt zelf op de trappen van de Beursanwezig is ? Tot driemaal toe komt het daar tot een bombardement in regel, met rotte eieren, aardappelen en dode kippen. Het is « sauve qui peut » dan bij de personaliteiten. De CVP-er Meyers van Hasselt krijgt een bruingevederde kip in de nek en de welgedane PVV-voorzitter Pierre Descamps wordt bijna getroffen door een ei. Jammer, de man had na zijn beruchte brief wel degelijk een Vlaamse eierkoek verdiend.

★ Tot omstreeks half vier hebben wij ze daar zien voorbijstappen, de betogers. In dichte gelederen, af en toe wat roepend, de bordjes en spandoeken hoog in de lucht stekend, zwaaiend met landelijke attributen als varkenskoppen, dode biggetjes, kippen, stropoppen. Mansholt en Héger zijn de grote boosdoeners in hun ogen. En in talrijke min of meer geslaagde rederijkersverzen over koeien, melk, vlees en aardappelen wordt de boerenproblematiek den volke kond gedaan.

kond gedaan.
Als wij teruggaan in de richting van het Brouckèreplein wordt het ons plots duidelijk dat het Beursplein kennelijk de kalmste plek uit de hele betoging was. Op alle straathoeken zijn de balustraden uit het plaveisel gerukt, de banden van alle auto's langs de weg zijn platgezet, tegen uitstalramen hangt eierstruif en tal van ruiten

zijn gebroken, signalizatiepalen zijn afgebroken of omgeplooid. In het hotel Métropole, waar goed gesitueerde lui aan fijne tafeltjes zitten, host een groep boeren naar binnen. En de Adolf Maxlaan is een slagveld. Op de Kruidtuinlaan en aan de Antwerpsepoort heeft blijkbaar een vernielende storm gewoed : alle tunnelafsluitingen zijn afgebroken en naar beneden geworpen, een krantenstalletje brandt, verderop ligt een gekantelde wagen op de weg, een andere is totaal uitgebrand... Heeft het wachten hier té lang geduurd?

* We vinden onze auto ongeschonden terug en rijden, niet zonder moeite, tot aan de Zuidlaan waar de betoging normaal ontbonden wordt. Er staat een tram in lichte-laaie, tal van straatstenen zijn opgebroken, jonge bomen zijn afgebroken en uitgerukt en bij de uitgang van Lemonnierlaan en Stalingradlaan wordt een gevecht in regel geleverd tussen grote groepen betogers en gehelmde en gewapende rijkswachters. Een wilde toestand die tot na zessen daar zou duren. Wij hebben met tal van boeren gesproken die inmiddels opstapten naar hun autobussen, en steeds weer kregen wij te horen « dat Brussel nu wel zal weten dat er nog boeren zijn », dat « het moest gedaan zijn te lachen met de boeren », dat « je in België toch niet meetelt als je braaf blijft », dat « zij die het meest van hun oren maken, ook het meest krijgen ». En ook : « zij willen onze ondergang » en « wij moeten allemaal naar de fabrieken, dat past beter in hun kraam ».

De Boerenvuist bonkte hard op tafel, zal men nu eindelijk naar de boeren luisteren ?

HEGER ONTSLAG! De bureaus van de VU-frakties van B

De bureaus van de VU-frakties van Kamer en Senaat hebben kennis genomen van de massale opkomst en van de fatale woede-uitbarstingen op de landbouwersbetoging van 23 maart;

menen dat deze vooral veroorzaakt werden door de jarenlange verwaarlozing van de landbouwsektor door de regering en dit ondanks de herhaalde waarschuwingen van de oppositie en zelfs van leden van de meerderheid;

eisen voor de landbouwers onmiddellijk lonende prijzen en een behoorlijk sociaal statuut met een algemeen basispensioen en gelijke kindervergoedingen ;

geven senator Persijn en volksvertegenwoordiger Sels opdracht de regering zeer dringend te interpelleren ;

eisen het ontslag van de minister van Landbouw die door zijn lakse en gebrekkige politiek de rechtstreekse oorzaak is van de grote mistevredenheid van onze landbouwers, wier vertrouwen hij volledig verbeurd heeft.

stierf de eeg deze week te brussel?

(ACU) — Over de Europese landbouwersbetoging van dinsdag jl.te Brussel kan men nooit te veel schrijven: deze goed begonnen, maar tragisch geëindigde manifestatie schijnt een keerpunt te worden in het landbouwbeleid van de EEG, en in het bestaan zelf van de EEG.

Men mag nooit vergeten dat de landbouwersstand van de Zes Landen de enige sociale groep in de Gemeenschap is waarvan het sociaal-ekonomisch voortbestaan in hoge mate afhankelijk is geworden van het het beleid dat gevoerd wordt door een naamloze Europese administratie.

Noch de kleine zakenlui noch de grote industriëlen en bankiers, noch de loon- en weddetrekkenden, noch de beambten werden bij de behandeling van vitale aangelegenheden inzake hun inkomen in zulke hoge mate als de boeren afhankelijk van ongrijpbare supranationale EEG-besturen.

De boeren komen met hun desiderata niet meer terecht bij een nationale onderhandelingspartner die ze kennen en die nog voldoende beslissingsmacht overgehouden heeft.

boeren : lijfeigenen van de eeg

De bevoegdheid van de nationale administratieve en politieke gezagsdragers werd inzake landbouwbeleid in die mate ontmanteld, dat bijv. minister Héger, zelfs indien hij het wilde, de boeren van zijn land niet veel hulp meer kan bieden. De landbouwersberoepsverenigingen die in het verleden vertrouwd waren met de nationaal-bepaalde werkingsmethodes, eisenprogramma's en demokratische drukkingsmiddelen, kunnen nu niet meer als doeltreffende pleitbezorgers optreden bij de EEG-instanties die in andere sferen leven, en niet onderworpen zijn aan demokratische kontrole langs parlementaire of andere weg.

Men mag zich niet laten meeslepen door de emotie over afzonderlijke gevallen van gewelddadigheid tijdens de betoging van dinsdag. De faam van Brussel als « hoofdstad » van de EEG en als aangewezen plaats voor Europese betogingen is deze week ernstig in het gedrang gekomen. Maar over deze kant van het gebeuren handelen we thans niet.

Als we in onze titel de mogelijkheid suggereren dat deze week niet alleen een Waalse landman, maar de EEG zelf in de Brusselse straten is gestorven, willen we dieper doordringen in een sociaal-politieke konfliktsituatie. Deze week is zonneklaar gebleken dat het landbouwbeleid van de EEG zich in het luchtledige van een ondemokratische administratie mijlenver verwijderd heeft van de levende mensen, van de gezinnen en de bedrijven over wier toekomst ze beslist.

Het is ondenkbaar dat deze toestand van politieke EGG-schizofrenie nog lang draaglijk blijft voor de betrokkenen. We begrijpen dat de boeren van àlle EEG-landen zonder onderscheid, en in de eerste plaats onze eigen boeren, zich niet onder de naamloze voogdij van Manshholt's EEG-administratie laten stellen.

De Europese boerenstand heeft een té lange en een té rijke traditie van demokratisch zeggingsrecht om ten onder te gaan in de politieke onmon-

sterling-knuppel in euro-hoenderhok

Het is een bar slechte week geweest voor de EEG. Ook al omdat, naast de dramatische landbouwkrisis, Parijs een onderwerp heeft aangesneden dat de toetredingsonderhandelingen met Groot-Brittanië hopeloos kan blokkeren. We bedoelen het Franse memorandum waarin gezegd wordt dat, bij de toetreding van Engeland, ook een beginselakkoord moet bereikt worden over het losgooien van de sterling-bindingen tussen het kandidaat EEG-land Engeland eensdeels en de buiten-Europese leden van de sterlingzone anderdeels.

Als de Fransen het vraagstuk van het voortbestaan van het pond als reservevaluta in de wereldhandel op die wijze stellen, is de kans gering dat de onderhandelingen over het Britse lidmaatschap ooit van de grond

Er lag deze week een dode landbouwer op de Brusselse keien. Tevens zieltoogde in eindeloze palabers een bepaald ondemokratisch koncept van de EEG. Het wordt hoog tijd voor een totaal andere Europese aanpak.

ambienaren steeds meer achterop

In een vergelijkende studie bij de diensten van het Openbaar Ambt gedurende de jaren '65-'66 inzake de bezoldigingen in de openbare en privé-sektor, stelde men vast dat voor de lagere bediendengraden, o.a. deurwachter, klerk en opsteller de volgende verschillen merkbaar waren :

	Basiswedde		Werkelijk loon	
	Beginwedde	Eindwed de	(Basiswedde + Beginwedde	- indirekt loon) Eindwedde
Deurwachter Klerk Opsteller	Staat 32% hoger Staat 33% hoger Staat 24% hoger	Priv. 21,6% hoger Priv. 10 % hoger Priv. 3,9% hoger	Priv. 4,6% hoger Priv. 4 % hoger Priv. 11,3% hoger	Priv. 68 % hoger Priv. 52,7% hoger Priv. 43,7 % hoger

Men stelt dus vast dat de beginwedde bij de staat (aan 100%) veel hoger lag dan in de privé-sektor, doch deze laatste bij einde loopbaan de Staat overtrof. Indien men echter rekening houdt met het indirekt loon voor een vergelijking inzake het werkelijk loon (verlofgeld, 13° maand, enz. inbegrepen) was de wedde in de privé-sektor in feite hoger, zowel bij het begin van loopbaan als bij het einde en dit laatste zelfs zeer sterk. Het indirekt loon bij de Staat vertegenwoordigde 20 % van de basiswedde, doch in de privé-sektor

om een idee te geven :

In grote bankinstellingen verhoogde de basiswedde algemeen

10 (ook de 13° maand en verlofgeld) in 1966, 2,5 % (en 300 per maand voor kleine wedden) in 1967,

200 fr per maand in 1968, % in 1969 met een minimum

wedde vastgesteld op 9.500 per maand 6 % (begin van het jaar) en 1 % (later) in 1970, 11 % (voor grote wedden) tot 16 % (kleine wedden) op 1-1-

Voor «duur leven» (heel iets anders dan indexaanpassing) gaf men in 1967 daarenboven een verhoging van 30 % van een «duur leven schijf» in

wedde bij. In 1966 werd als indirekt loon een forfaitair bedrag van 600 feen 3.000 fr uitgekeerd en in 1967 nog een forfaitair bedrag dat gelijk was aan een normale jaarlijkse verhoging ((dus twee jaarlijkse verhogingen samen ineens uitbetaald).

Voor 1971 wordt voorgesteld

de 13° maand te brengen op 200 % van een maandwedde (dus in feite een 13° en 14' maand).

Daarenboven zou het verlof-geldgeld nogmaals verhoogd worden niettegenstaande dit reeds veel hoger is dan bij de Staat (in vele gevallen dubbel zo veel)

en de staat ?

De basiswedde van de Staatsagenten, die niet meer werd gewijzigd sinds 1-7-1962, werd op 1-4-1967 verhoogd met 3.000 fr per jaar en op 1-6-1970 met 3 % Dat is alles inzake weddeverhoeging.

hoging.
Op 14-2-1968 werd bij K.B. een programmatietoelage voor het jaar 1968 toegekend die vastgesteld werd op 1.000 fr. betaalbaar op 15-3-1968 en 500 fr betaalbaar op 15-7-1968

In 1969 werd tweemaal een toelage uitgekeerd van 1.200 fr plus een toeslag van 1,2 % voor de wedden beven de 100.000 fr.

de wedden boven de 100.000 fr. Or 26-11-1969 werd een nieu-we toelage voor 1970 voorzien,

betaalbaar in januari en december op basis van de vorige in 1969 uitbetaald, nl. 1,200 fr 1,2 % (dus tweemaal dezelfde als die in 1969).

In 1971 zal in december nog een toelage uitgekeerd worden van 2,4 % met een minimum van 3.000 fr.

Toelagen dus om het perso-neel te sussen maar in feite geen drastische weddeaanpas-

Het is dus logisch dat men spreekt van een noodzakelijke herwaardering van het Openbaar Ambt.

Het is ook niet te verwonderen dat het verslag van de Vaste Wervingsekretaris voor de laatste jaren gewag maakt van de moeilijkheid om staats-personeel (en vooral goede kandidaten) voor de betrek-king in de staatsdiensten te verkrijgen, voornamelijk in de begingraden van niveau 1 en 2.

drastische weddeverhoging nodig

Het financieel aspect van de staatsbetrekkingen is niet meer zo aanlokkelijk. Het enige voordeel, het pensioenregime bij de Staatsdiensten, weegt niet meer op tegen de financie-

le voordelen in de privésekor. Temeer daar ook voor deze sektor een pensioen wordt geëist aan 75 % van het werkelijk loon ook kosteloos vervoer van en naar het werk en 4 weken betaald verlof, gekoppeld aan de 40-uren week, zoals voorge-steld wordt door de wekbensteld wortd door de vakbon-den. De 40-urenweek bestaat nog niet eens bij de staats-dienst. Diezelfde vakbonden zouden akkoord gaan met slechts een vervroegde indexaanpassing en een voorschot op weddeaanpassing (dus nogmaals een kleine toelage uitke-

ring, zonder een drastische weddeherziening).

Het Liberaal syndikaat vraagt in zijn eisen voor de staatsagenten een verhoging van 25 % in afwachting van nieuwe weddeschalen en het Kartel der Onafhankelijke Syndikaten vraagt om 18 % verhoging met ingang van 1-1-1971 plus 7 % in 1972. Deze 25

dig verantwoord volgens onze voorgaande cijfergegevens, die laten blijken dat de privésektor in feite sinds de eigenlijke weddeaanpassing bij de Staat een weddeverhoging kende van 30 % en meer (bij sommige kredietinstellingen zelfs 35 %).

grote en kleine garnaal

Voor de wedden van de Staat bedoelen we die voor de minis-teriele administratie. Er is nog een groot verschil trouwens tussen die staatswedden zelf en die toegekend in andere openbare en semi-openbare instel-lingen, zoals o.a. Rekenhof, Al-gemene Spaar- en Lijfrente-kas, Nationale Bank en Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (deze

laatste kreeg onlangs nog een verhoging van 6 %).

In deze instellingen staan de wedden voor bepaalde graden veel hoger dan die in de eigenlijke ministeriële diensten. «Le Soira van wrijden 10 2 il maakt Soir» van vrijdag 19-3-jl. maakt gewag van een verschil in meer gaande tot ruim 1,5 miljoen voor elk der topambtenaren uit de financiële parastatalen te-gen die uit de ministeriele ad-ministraties. Het bourgoisblad

pakt uit met een relaas over de wedden van de ambtenaren-generaal, doch zwijgt over de minder hoge ambtenaren (spil van de administratie) en vooral de massa kleine en kleintjes in de rijksadministratie. Vice-eersteminister Cools is

van mening dat de verhoging van wedde voor de staatsagen-ten niet opgaat in de huidige financiele toestand van het land. Hij was wel akoord dat de wedde van de ministers praktisch verdubbeld werd...

Zijn syndikaat eist sterke verhoging in de privé-sektor, doch dat is niet erg voor de Staatskas want iedere burger-kliënt betaal da. DAT IS ON-RECHTSTREEKSE BELAS-

eisen

Bij de financiele herwaardering voor de staatsagenten zou ook on het oog moeten gehouden worden:

gelijkheid in graad en ge-lijkheid in bezoldiging voor alle graden vooral die graden die tot eenzelfde ministerie behoren,

evenwicht tussen verschillende sektoren en groepen in het openbare leven,

de kaders uit een even aantal betrekkingen doen samenstellen, zodanig dat, voor zolang en waar de advoor zolang en waar de administratie nog unitair blijft, er geen discriminatie ten opzichte van de Nederlandstaligen meer kan gebeuren, ander krijgen de Franstaligen zoals gewoonlijk één meer bij oneven kadernijfers kadercijfers.

nagaan welk kader en hoe-veel openbare funkties het volume werk, vooral waar Nederlandstalig werk gedaan wordt, verantwoord

sedert 1962 zijn bepaalde bezoldigingen in de ministeriele administratie praktisch niet of belachelijk weinig vooruitgegaan. Men citeert in dit verband de barema's van de adjunkt-adviseur (vroegere divisiehoofd of onderdirekteur) die slechts met 7 % zijn gestegen, tegenover bv. de bezoldiging van de opstellers (die zelfs nog te weinig betaald wordt evenwel in vergelijking met de privésektor) die in de waarden van konstante prijzen, met 47 % is omhooggegaan. De beginwedde van be-

stuurssekretaris (bureau-chef) is met 20 % achterop

de minimumwedden bij de Staat staan nog ver beneden die van de ongeschoolden in de privésektor, die reeds 9.500 fr en zelfs 10.000 fr per maand heeft aanvaard als minimumwedde.

de Belgische Boerenbond die de minimum van 10.000 fr per maand uitkeert en nu bij staking 2 % + 4 % wilbijvoegen, wordt door de vakbondorganisatie nog verder bedreigd met staking. De verdaging van de ambte-narenstaking door de vak-bonden voorspelt niet veel goeds qua wezenlijke lotsverbetering.

germain waegemans, staatsambtenaar financiën.

waalse (?) jeugdraad

In het Belgisch Staatsblad van 3 maart troffen wij een leerrijke adressenlijst aan : die van de leden van de « Franstalige Jeugdraad », benoemd bij ministerieel besluit van 23 december 1970.

Ook zonder de halfgebakken kultuurautonomie waarmee de belgieisten ons willen paaien zouden wij op het standpunt staan dat de Walen (en de verfranste Vlamingen die wij verzocht worden met een eufemisme « Franssprekenden » te noemen) voor hun Jeugdraad benoemen wie zij willen.

Daarbij doen wij drie vaststellingen:

★ Van de 55 leden dragen er 18 Nederlandse namen; bij de plaatsvervangers is de verhouding 10 op 55.

Waarschijnlijk hebben al deze mensen geen herinnering meer aan hun Vlaamse afstamming of willen ze die kwijt. Deze lijst (die toch jongelui bevat welke representatief geacht worden voor het jeugdwerk in het Franse landsgedeelte) toont echter eens te meer aan hoeveel vlaamse valledracht el vergenderijd in pagende Welen. Vlaamse volkskracht al weggevloeid is naar de Walen. Door ons worden zij versterkt, voor een aanzienlijk deel door ons wordt hun aantal nog enigszins opgehouden tot de schijn van een pariteit.

Van langs om meer wordt het Waalse volk een samen-raapsel van vreemdelingen, hoofdzakelijk bijeengehou-den door de (Franse) taal die zij spreken. Vlamingen vormen vermoedelijk reeds een vierde tot een derde van

★ Van de 55 leden wonen er 21 (bijna de helft!) in een van de 19 Brusselse gemeenten; bij de plaatsvervangers is de verhouding 22 op 55.

Brussel gaat dus weer eens met een overmatig deel van de koek (in dit geval van macht, invloed) lopen. Of geraakt het Waalse leven stilaan geconcentreerd in «Wallonië's grootse stad» — zoals sommigen reeds zeg-

Hoelang moet het nog duren vooraleer de Walen inzien dat het hun eigen belang is, mét Vlaanderen's hulp Brus-sel aan banden te leggen?

★ Zowel bij de leden als bij de plaatsvervangers bevindt zich iemand uit Vlaanderen of toch met een adres in een faciliteitenloze Nederlandstalige gemeente. Het gaat om :

- André van Haudenhove, avenue des Acacias, 6 te

Jules Maesschalck, avenue des Acacias 3 te Buisingen.

Vooreerst bestaat deze straatnaam (toevallig tweemaal dezelfde en toevallig tweemaal in de kwetsbare dunne Vlaamse strook ten zuiden van Brussel) niet in de vernoemde gemeenten. Daar komen geen « avenues » voor, alleen «lanen». Ten tweede is het niet Buisingen maar Buizingen (om een duistere reden wordt de oude schrijfwijze van een Vlaamse plaatsnaam geacht zijn Franse «vertaling» te zijn). De fout komt ook in de Nederlandse versie van de adressenlijst voor; geen enkele plaatsnaam is daar trouwens vertaald (bv. Bruxelles, Liège, Dottignies), laat staan een straatnaam.

Maar er is meer : is het geoorloofd, mensen uit het Nederlandstalige landsgedeelte op te nemen in 's lands «Franstalige Jeugdraad»? Welke vereniging vertegen-woordigen zij daar wel? Volgens welke normen worden zulke «Franstaligen» gekozen?

Het is natuurlijk al een vooruitgang tegenover vroeger, toen ook franskiljons het Vlaamse verenigingsleven, zelfs officieel, konden vertegenwoordigen. Maar wij voelen niets voor een toestand waarin verfranste Vlamingen of zelfs Walen, met een adres in Vlaanderen, bedrijvig zijn in het Waalse verenigingsleven. Wij weten immers uit ervaring al te goed dat dit uitloopt op hetbevestigen of vormen van Franse kernen op Vlaams gebied, vooral rond Brussel.

Eén enkele omstandigheid zou ons met deze gang van zaken enigszins kunnen verzoenen: de wederkerigheid, het benoemen van een in het Walenland wonend Vlaams lid. De lijst van de Vlaamse jeugdraad is inmiddels verschenen. Van wederkerigheid is er geen sprake:

karel jansegers

vu-parlementsleden op de bres voor boeren en andere zelfstandigen

De Volksunie heeft twee mandatarissen in het parlement die zich met de landbouwersproblemen speciaal bezighouden. Het zijn mensen die reeds heel wat gepresteerd hebben via talrijke wetsvoorstellen. Naast deze twee specialisten (senator Persijn en kamerlid Ludo Sels) heeft ook senator Jorissen zich steeds ingespannen voor het sociaal statuut van de zelfstandigen en boeren, en hij heeft — als Haspengouwer — uiteraard een speciaal boontje voor de problemen van de fruitteelt.

Hier volgt dan een overzicht van de voornaamste recente voorstellen en tussenkomsten van de VU-parlementsleden.

Wetsvoorstel van 7 oktober 1968, ingediend door de VU-Senaatsfraktie met als doel de gelijkschakeling van de ziekteverzekering van zelfstandigen, ook wat betreft de kleine risico's. Voor kleine zelfstandigen en landbouwers b.v. zou aldus een discriminatie worden weg-

Wetsvoorstel van 20 september 1968 (VU-Senaatsfraktie) dat de basisbedragen in de pensioenwetgeving voor zelfstandigen wil verhogen. Zo b.v. zouden de ouderdomspensioenen voor mannen van 30.000 op 35.000 fr. worden gebracht en voor vrouwen van 20.000 op 25.000 fr. De rustpensioenen zouden ook verhoogd worden met respectievelijk 10.000 voor mannen en 12.000 voor vrouwen

In dit wetsvoorstel wordt tevens voorgesteld het onderzoek naar de bestaansmiddelen in het pensioenregime af te schaffen

★ Senator L. Van de Weghe stelde van zijn kant op 18 juli 1968 voor ook primaire vergoedingen toe te kennen wegens werkonbekwaamheid en dit aan niet-werkende vrouwen in geval van zwangerschap en bevalling. Dit wetsvoorstel was bedoeld om de discriminerende toestand t.o.v. thuiswerkende vrouwen op te heffen. Dit heeft o.m. betrekking op de huismoeders in landbouwge-

☆ Op 9 juli 1968 diende de VU-Senaatsfractie een wetsvoorstel in dat ertoe strekt de kinderbijslagen van zelfstandigen en van loontrekkenden gelijk te schakelen. Elk kind gelijk voor de wet was daarbij hoofdgedachte. Dit rechtvaardig voorstel werd door de « sociale » regeringspartijen afgewezen en ook de PVV stemde tegen

dachte. Dit rechtvaardig voorstel werd door de « sociale » regeringspartijen afgewezen en ook de PVV stemde tegen.

† Ten bate van de landbouwersbedrijven waar ieder man telt werd door de Senaatsfractie van de Volksunie op 21 juli 1968 voorgesteld dienstplichtigen vrij te stellen met 2 in plaats van met 3 broederdiensten.

Senator G. de Paep deed op 13 november 1968 een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 juli 1935 betreffende de boter, margarine en bereide vetten. In dat wetsvoorstel wilde hij het gebruik van kleurstoffen in margarine verbieden teneinde de verbruiker te beschermen.

Dit voorstel houdt onrechtstreeks een beschermingsmaatregel in voor onze boterproducenten en kan in verband gebracht worden met het wegwerken van de zuiveloverschotten.

★ Verlaging van de maximumleeftijd (van 75 naar 70 jaar van 70 naar 65 voor vrouwen) waarop de inkomsten van zelfstandigen mogen verhogen zonder dat die invloed hebben op hun pensioen, voorgesteld op 21 januari 1969 door senator Jorissen. Dit is vooral van belang voor landbouwersgezinnen ; sommige oudere landbouwers

durven hun braakliggende grond niet verkopen uit vrees hun ouderdomspensioen verminderd te zien.

Dit voorstel werd grotendeels gerealiseerd via de invoering van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

The senatoren Jorissen, De Paep en Persijn dienden op 6 maart 1969 opnieuw (na dit reeds in de vorige zitting te hebben gedaan) een wetsvoorstel in om de afschaffing van belasting te bekomen op landbouwvoertuigen. In dat verband diende de regering een wetsontwerp in om deze ontheffing inderdaad door te voeren maar dan voor wagens aangekocht vóór 1 juli 1965.

neffing inderdaad door te voeren maar dan voor wagens aangekocht vóór 1 juli 1965.
Onze senatoren Persijn en De Paep dienden een amendement in om deze wet ook toe te passen op voertuigen daarna aangekocht en wilden de datum geschrapt zien. Dit amendement werd verworpen met 113 neen (CVP-BSP-PVV) tegen 23 ja (VU en RW).

* Senator Persijn diende een uiteraard zeer technisch wetsvoorstel in tot bestrijding van de geslachtsziekten bij rundvee (wetsvoorstel van 31 oktober 1969). Glimlachende lezers kunnen we meedelen dat deze ziekte nog een van de dingen was waar praktisch niets voor gedaan werd, hoewel hierdoor jaarlijks een aanzienlijk verlies voor de boeren werd terweerschrecht.

daan werd, noewel nierdoor jaarlijks een aanzienlijk verlies voor de boeren werd teweeggebracht.
Hij stelde voor deze bestrijding door te voeren onder toezicht van het ministerie van Landbouw, maar ook door dat ministerie gefinancierd. Dit voorstel werd weliswaar niet aanvaard maar thans blijkt dat het via Koninklijke Besluiten geleidelijk aan wordt verwezenlijkt.

☆ In het kader van onze federalistische opties werd de overheveling van de gespliste ministeries van Landbouw voorgesteld, enerzijds naar Antwerpen, anderzijds naar Namen. (Voorstel van 20 november 1969 door de heren Bouwens, Persijn, e.a.).

☆ Een klein praktisch wetsvoorstel was dat van senator
G. De Paep i.v.m. het uitbetalen van de rust- en overlevingspensioen van zelfstandigen. Tot
nu toe gebeurt dit per postassignatie. Onze senator stelde
voor vrijheid van keuze te laten tussen de verschillende
wijzen van betaling. (Eenzelfde voorstel werd gedaan voor
de werknemers).

de werknemers).

** Een zeer belangrijk sociaal voorstel was dat van 20 maart 1970 door senator W. Jorissen betreffende de verhoging van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. De Volksunie stelde een verhoging van 30.000 naar 42.000 fr. voor ten behoeve van de gehuwde man met echtgenote ten laste en van 20.000 tot 28.000 voor andere rechthebbenden. De regeringspartijen verwierpen dit, samen met de PVV!

☆ Op 11 mei 1970 dienden Jorissen en De Paep een amendement in op het wetsontwerp tot verbetering van het sociaal statuut der zelfstandigen, waarbij de grens van het toegelaten bedrag van bestaansmiddelen voor de zelfstandigen (21.000 fr. voor gehuwden en 14.000 voor anderen) zou worden verhoogd door koppeling aan de index (+ 32.5 %) in afwachting dat het onderzoek naar de bestaansmiddelen voor zelfstandigen zou worden afgeschaft (zie vorige Volksunievoorstellen).

De meeste van deze voorstellen werden trouwens ook in de Kamer, hetzij vroeger vooral door kamerlid Mattheyssens via de Kommissie Middenstand — hetzij thans door kamerlid Sels in Landbouw heringediend. (Het toeval wil dat al

deze problemen eerst in de Senaat en pas daarna in de Kamer worden ingediend).

mer worden ingediend).
Wat de interpellaties en tussenkomsten bij het debat van de begroting betreft, heeft kamerlid L. Sels vorige week geinterpelleerd over de verhoogde stookolieprijs en de verzwaring die dit meebrengt voor de tuinders. (Zie « Wij » van vorige week).

rige week).

Bij de begroting van Landbouw in 1968, 1969 en 1970 kwamen zowel kamerlid Sels als senator Persijn zeer degelijk tussenbeide met tal van kritieken op het sociaal beleid, terwijl senator Persijn interpelleerde over het fameuse falliet van LIECO te Leuze. Dit aardappelverwerkend bedrijf bleek ondanks uitzonderlijke hoge overheidssteun, failliet te gaan. Senator Persijn bewees het dossier (185 miljoen) te kennen, stelde scherpe vragen i.v.m. de kredietverlening, legde de werkelijke achtergronden van de zaak bloot. Senator Persijn kwam trouwens nog gevat tussen i.v.m. de ruilverkaveling (2x), het investeringsfonde

Kamerlid Sels kwam tijdens de begroting van Landbouw in 1968, 1969 en 1970 en 1971 reeds tussen en legde vooral de nadruk op de noodzaak van de leefbaarheid van de bedrijven structuurhervormingen goed maar eerst een prijsverhoging aangepast aan een verantwoorde kostprijsberekening, anders zal de boer aan de investeringen, waartoe hij verplicht wordt, kapot gaan. Voorts drong hij aan op steun aan uitsluitend familiaal uitgebate bedrijven en kantte hij zich scherp tegen het Mansholtplan, dat de doodsteek voor onze reeds fel ingekrompen landbouw (nog 7 %, weldra slechts 3,5 %) kan bestaan.

w. augustijnen;

wij in nederland

de dominee en het drama van staphorst

(jeeveedee) Nederland mag op het gebied van gezondheidsdiensten bepaald niet tot de achterlijke landen behoren, toch doen er zich nog herhaaldelijk ware «explosies» voor van de verraderlijke kinderverlamming. Nadat deze ziekte de afgelopen jaren op het Zeeuwse eiland Tholen en in verschillende dorpen elders in het land slachtoffers eiste, speelt zich thans een waar drama af in het bekende plaatsje Staphorst in Overijssel waar tot en met maandag van deze week 34 oudere en jongere kinderen door de gevreesde polio werden aangetast. Twee van de patiënten zijn gestorven, de overigen liggen in ziekenhuizen waar men hen nog hoopt te kunnen redden of althans de gevolgen van de ziekte (soms levenslange invaliditeit) tracht te beperken.

Het trieste van deze ziekte-uitbarstingen is dat ze rechtstreeks samenhangen met de geloofsopvattingen van de bevolking in enigszins geïsoleerde dorpen, opvattingen die in het overgrote deel van het land niet zo streng meer worden gehuldigd maar die juist in afgelegen plaatsjes en onder invloed van «steile» dominees nog volop leven. Het gaat om de zogeheten oud-gereformeerden, een van de vele tientallen afsplitsingen bij de Protestanten, mensen die leven «bij Gods Woord», zoals ze zelf voortdurend benadrukken. Uit bepaalde bijbelteksten putten zij de overtuiging dat inenting tegen ziekten een kwaad is waaraan de mens niet mag medewerken. Ziekte is volgens deze gelovigen niet een toeval, maar de uitdrukkelijke wil van God, en daar mag men zich niet tegen verzetten.

In Staphorst — bekend om zijn klederdracht, maar ook berucht

om de «volksgerichten» die er tot voor kort werden gehouden — wordt de bijbel zo uitgelegd dat een zieke wél door een dokter behandeld mag worden, maar dat het verboden is iets bij voorbaat tegen een ziekte te ondernemen. «Zij die gezond zijn, hebben de heelmeester niet nodig», zo luidt de bijbeltekst waarop de plaatselijke dominee Dorsman zich beroept. En daarom hebben de ouders geweigerd hun kinderen tijdig te laten inenten, met de noodlottige gevolgen waarmee het dorp nu wordt gekonfronteerd. Droevig is dat niet de streng-dogmatische gelovigen nu ten offer vallen aan de polio, maar hun kinderen van wie de meesten uiteraard nog geen weet hebben van bijbelteksten en predikantenvermaningen, Dat Dorsman de Staphorsters voor grote gewetenskonflikten plaatst, is wel det didelijk.

Hoe griezelig fanatiek en (als

wij iets van de bijbel begrijpen) in wezen anti-kristelijk de dominee optreedt, blijkt wel uit het feit dat hij ook nu nog op geen enkele wijze bereid is de mensen een verantwoord advies te geven. In zijn preken heeft hij met nog geen woord gerept over de epidemie, en bij de begrafenis van een der slachtoffertjes sprak hij zelfs aan het graf over de « wil van de rechtvaardige God », woorden die in deze omstandigheden voor een normale kristen eerder als een godslastering klonken. Dat de aanhangers van Dorsmans gemeente met geen woord protesteerden, tekent wel de enorme invloed die in een dergelijke afgesloten gemeenschap de kerkelijke leider nog bezit.

suikerklontjes

Slechts met grote tegenzin hebben de laatste weken een aantal ouders hun kinderen tegen de polio laten behandelen. Van een injectie wilden de meesten overigens nog niets weten, maar ze namen wel de suikerklontjes aan waarin het vaccin tegen de kinderverlamming is verwerkt. Een geluk hierbij is dat de werking van de suikerklontjes effektiever is dan die van een injektie. Het gemeentebestuur en de gezondheidsdiensten hadden overigens nog heel wat moeite om sommige ouders over te halen dat zij met hun kinderen naar de klontjesverdeling kwamen. De invloed van het burgerlijke bestuur is immers lang niet zo groot als die van de dominee die te pas en te onpas met het woord van God schermt.

Desondanks houdt de burgemeester van het plaatsje dominee Dorsman de hand boven het hoofd. Aan verslaggevers, ook uit het buitenland, zei hij dat Staphorst nu eenmaal een groep van de strengste gelovigen van heel Nederland telt. Ook al zou er een andere dominee komen, zo gaf de burgemeester te verstaan, dan blijven de mensen toch hun eigen uitleg aan de bijbel geven en ze hanteren daarbij steeds de teksten waarin God als een meedogenloze rechter wordt voorgesteld. Volgens de burgemeester zou het ook geen zin hebben om de mensen te verplichten hun kinderen te laten inenten, omdat ook de wet rekening zou moeten houden met gewetensbezwaren.

aanklacht ingediend

Wij geloven dat deze theorie misschien wel opgaat in alledaagse omstandigheden, maar dat in noodsituatie zoals die nu ontstaan is, die verplichting zeker van hogerhand zou dienen te worden opgelegd. Dat de regering tot nu toe nog niet heeft ingegrepen, is dan ook wel bevreemdend. Verschillende hogere ambtenaren van het ministerie van Volksgezondheid hebben zich intussen wel in positieve zin over verplichte inenting uitgelaten. De hoogste leiding van de protestantse kerken in Nederland heeft zopas ook al een waar-schuwend woord laten horen, en intussen gaan er ook geluiden op om kleine kerkelijke groepjes van het Staphorster soort voortaan uit te sluiten uit het grote kerkelijke verband. Er is zelfs al een gerech-telijke aanklacht ingediend tegen dominee Dorsman (medeplichtigheid bij het veroorzaken van dood of lichamelijk letsel), maar men verwacht daarvan geen gevolgen omdat de gewetensbezwaren van de aangeklaagde toch weer zullen

worden erkend.

Het hele drama van Staphorst toont intussen duidelijk aan dat het hoog tijd wordt in Nederland maatregelen te nemen tegen godsdienstige sekten die zich in een of ander opzicht a-sociaal gedragen. Daar zal heel wat psychologie voor nodig zijn, maar de volksgezondheid is van te vitaal belang om zulke verziekte en nauwelijks nog godsdienstig te noemen toestanden te laten voortbestaan.

parlementaire krabbels

in de senaat

Het afscheid van de 86-jarige Gillon maakt dat thans in de Senaat geen enkel lid meer zetelt dat er vóór de oorlog al was.

Wel is er de Luxemburger Adams (72 jaar), die in 1932 voor de eerste maal verkozen werd maar dan als volksvertegenwoordiger. Hij kwam in de Senaat in 1950 en daar hij van '36 tot '39 en van '46 tot '50 niet verkozen was heeft hij 32 jaar dienst. Naast hem is er Gaston Eyskens, die in 1965 naar de Senaat kwam, maar die in 1939 reeds als volksvertegenwoordiger verkozen werd en die dus eveneens 32 jaar diensttijd achter de rug heeft.

Iemand als Gillon met 39 jaar Senaat zal er niet vlug meer komen. Men wordt slechts senator als men 40 jaar is. Gillon werd het slechts op zijn 47 jaar. De jongste 10 jaar was hij echter niet meer aktief.

In de Kamer is zulke diensttijd iets minder ongewoon omdat men op 25 jaar kan volksvertegenwoordiger worden. Voorzitter Van Acker zetelt er bvb. onafgebroken sedert 1927, wat een totaal maakt van 44 jaar. Slechts Kamiel Huysmans zetelde langer. Collard is volksvertegenwoordiger sinds 1942, Anseele sinds 1936, de PLP-er Lefèvre sinds 1935. Daarnaast zetelde ook minister Vranckx al in de Kamer van 1936 tot 1947, maar verdween dan tot 1965. Ook in de Kamer kwamen alle anderen na 1946, behalve Juste die men achteraf heeft laten volksvertegenwoordiger worden van 1942 af.

Van de senatoren die vorige week gevierd werden waren alleen Struye, Gillon, Machtens, Lilar en Van In nooit volksvertegenwoordiger. Dupont, Verboven, Héger, Adam, Housiaux, Van den Daele, De Clercq en Vreven waren het wel.

De senator die nu het langst in de Senaat zetelt is Pierre Vermeylen, die in 1945 als gecoöpteerd senator zijn vader opvolgde. In 1946 deden dan Struye (73), Lilar (70), Machtens (69) en Van In (66) hun intrede.

De deken in jaren is thans de PSC-er Struye (1896) voor de RW-er Thiry (1897) en de VU-er Elaut (dec. 1897) zijn eveneens ouder dan 70 : de BSP-ers Chardome (1898) en Remson (1900), de CVP-er Segers (1900), de PSC-er Acam (1899) de VU-er De Paep (1898) en de PVV-ers Lilar (1900) en Vreven (1900).

Met de viering woensdag in de Senaat en donderdag in de Kamer van de jubilarissen schoot het werk vorige week in de Senaat niet erg op.

De begroting van Buitenlandse Zaken was vorige week donderdag nog steeds niet afgehandeld en dan volgen nog Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking vooraleer men kon beginnen met Binnenlandse Zaken die al sinds meer dan een maand uitgesteld werd wegens ziekte van de minister. Daar er daarnaast nog allerlei interpellaties binnendwarrelden en men het Paasreces voelt naderen gaat men dan maar naar het beproefd stelsel over van voormiddag- en avondvergaderingen. Dit was dan zo deze week en zal ook volgende week zo zijn.

Vorige week donderdag kwam ook de interpellatie Baert aan de beurt over het tekort aan benoemingen bij de Vlaamse rechtbanken, vooral te Gent. Minister Vranckx somde op wat hij allemaal gedaan had. Over hetgeen nog moet gebeuren zei hij echter weinig.

Onze senator Baert die als de knapste jurist van de Senaat begint door te gaan, sprak trager dan gewoonlijk tot opluchting van de tolken, die bij te vlugge sprekers niet bij kunnen blijven. Bij zijn eerste redevoeringen in de Senaat bleek Frans Baert een ernstig mededinger voor de PSC-er Herbiet, een Luiks advokaat, die men omwille van zijn spreektempo de mitraljeuze noemt. Gedienstige en sociale jongens als hij is heeft Baert echter naar de smeekbede van de tolken geluisterd en spreekt hij thans in een normaler tempo.

Senator Ballet hield een uitvoerige uiteenzetting over het buitenlands beleid waarbij hij aantoonde dat de Westduitse kanselier erg eenzaam stond door zijn Oostpolitiek, waarin hij de vaststelling maakte dat de toetreding van Groot-Brittanië tot het Europa van de Zes gelukkig begint op te schieten.

Hij stipte diplomatisch aan dat de minister heel wat gedaan had voor het taalevenwicht bij zijn ambtenaren maar vroeg een duidelijk antwoord over de algemene politieke direktie op Buitenlandse Zaken die overwegend, zo niet uitsluitend, in Franstalige handen zijn.

Senator Van de Weghe van zijn kant sprak uitvoerig en eveneens met grote kennis van zaken over de ontwikkelingssamenwerking (waarbij senator Van Haegendoren aandrong op het oprichten van een speciaal fonds). In dit verband werden de taaltoestanden op de DOS duchtig over de hekel gehaald.

Senator Jorissen had zowel aan minister Harmel als aan Fayat als aan Scheyven vragen te stellen. De Senaat zat te glimlachen wanneer de Rhodesiëreizigers De Keyser en Lahaye aan het woord kwamen. De socialist De Keyser verdedigde zich langdurig tegenover het verwijt dat hij iets voor apartheid of voor fascisme zou voelen, maar als realist wil hij weten wat zich afspeelt in de wereld.

De PVV-er Lahaye deed weer erg patetisch. Hij schilderde de ekonomische vooruitgang af van Rhodesië en de ekonomische achteruitgang van de Republiek Kongo. Hij betreurde dat ons land in tegenstelling met andere Westerse landen de afzetmogelijkheden van onze produkten o.m. onze tekstielprodukten in Rhodesië niet gebruikte om ideologische redenen.

Het debat over de begroting van Buitenlandse Zaken sleepte lang aan bij

Ludo Sels : « Dringend interpelleren ? »

zover dat men woensdag jl. kon voorzien dat alle agendapunten zeker deze week niet konden behandeld worden.

Dinsdagavond omstreeks 19 uur vroeg de oppositie het antwoord van de minister pas woensdag te horen zodat hij de gegevens zou kunnen samenbrengen. Voorzitter *Struye* verzette zich daartegen maar van de toen nog aanwezige senatoren waren er zes van de oppositie. Dus werd het debat verdaagd.

De boerenbetoging werd druk gekommentarieerd in de wandelgangen. De leden van de meerderheid zaten in nauwe schoentjes. Dinsdagmorgen reeds diende Volksuniesenator *Persyn* een dringend interpellatieverzoek in over deze betoging.

In de kommissie Binnenlandse Zaken verdedigde senator Jorissen twee voorstellen van wet door senator Bouwens en hem ingediend : een betreffende het stemrecht vanaf 18 jaar voor de provincieraadsverkiezingen en een over het noodzakelijk bewijs de streektaal te kennen om kandidaat te mogen zijn voor de gemeenteraad. Terecht merkte senator Jorissen hierbij op dat zo dit wetsvoorstel ware goedgekeurd incidenden betreffende Franstalige eedafleg-

gingen zouden vermeden zijn geworden. Beide voorstellen werden verdaagd tot de minister stelling zou hebben genomen.

Alleen een wetsvoorstel op het stemrecht per brief voor de kermisreizigers eveneens van senator *Jorissen* kreeg van meet af een algemeen gunstig advies.

krisis in de diamantnijverheid

Gezien de groeiende werkloosheid in de Zuiderkempen, gevolg van de groeiende krisis in de diamantsektor, heeft senator Jorissen bij de Senaat een verzoek tot interpellatie ingediend, interpellatie gericht tot de minister van Ekonomische Zaken en tot de Vlaamse minister van Streekekonomie.

Bij de bespreking van de begroting van Buitenlandse Handel anderzijds stelde senator Jorissen aan minister Fayat de vraag of hij niet kon zorgen dat onze geslepen diamant niet normaal kon uitgevoerd worden naar landen als Israël, India en Zuid-Afrika en of de minister geen nieuwe afzetgebieden kon zoeken en laten onderhouden in andere landen zoals Japan, Australië, Indonesië en landen van Zuid-Amerika.

in de kamer

Er slaat een golf van ontevredenheid over het land. De middenstanders hebben massaal betoogd te Brussel tegen de BTW-knevelarijen en de discriminerende sociale politiek van de regering. De stakingen en stakingsaanzeggingen in het bedrijfsleven volgen als lawines op mekaar, mede door de muntontwaarding en de heimelijke indekspolitiek van de regering die sommige prijzen drukt om een indeksaanpassing van sociale vergoedingen en lonen uit de weg te gaan. Het eigen staatspersoneel staakt omdat het zich financieel geringeloord voelt en omdat het zijn te lage wedden, zoals in het onderwijs, met maanden vertraging ontvangt. De politie heeft een staking aangekondigd, en zelfs de rijkswacht, het elitekorps van de Natie, zoals het in ministeriële redevoeringen heet, gaat voor een dag staken. De liberale studenten in een uilenspiegelachtige bui, lieten schalks weten dat zij die dag voor de orde zullen instaan, en zelf de waterkanonnen zullen bedienen.

In een grootse betoging, waarin een dode viel, hebben honderdduizend boeren hun wanhoop te Brussel uitgeschreeuwd tegen de regeringspolitiek en de politiek van de Europese Gemeenschap, die door de regering wordt gesteund. En Eyskens fronst alleen hierbij het voorhoofd en doceert plechtstatig dat er geen inflatie mag komen. Zijn handigheidjes en zijn koehandeltje zoals bij de grondwetsherziening, zullen het hier niet doen. Hij zal de waarheid ondergaan van het Vlaamse spreekwoord: « woorden zijn geen oorden.

In de Kamer werd de begroting van volkszondheid en gezin besproken. Deze begroting wordt over twee departementen verdeeld en staat ter beschikking van twee ministers: Breyne en Namèche. De beide excellenties zitten braafjes en bescheiden naast elkaar, zij behoren niet tot de cracks van de ploeg, en zij weten het, maar zij zijn wijs genoeg om zich daarover niet druk te maken. Breyne krijgt soms een vedetterolletje toegespeeld: hij moet dan als woordvoerder van de regering het tv-scherm op. De man in de ploeg die hem dat opdrachtje in de schoenen heeft geschoven, heeft hem geen dienst bewezen, evenmin als de regering en de kijker. De heren ondergaan gelaten en dof de kritiek die boven hun hoofden wordt uitgestort, en maken zich geen begoochelingen bij de karige woorden van lof die leden van de meerderheid op hen afsturen.

Jan Wannyn sprak als deskundig burgemeester over de lange administratieve weg bij de bouw van rustoorden. Hij ontleedde vluchtig elke faze, wees de gebreken aan die de ontwerpen ver-

tragen, waardoor de bouw achterop geraakt, wat soms prijsverhogingen tot gevolg heeft. Uit zijn ervaring puttend deed hij nuttige suggesties en stelde voor een modeltehuis en een modellastenboek te ontwerpen. Hij bepleitte een speciale post in de begroting waarin ook de werkingskosten worden voorzien. Zijn rustig betoog oogstte ook bijval bij de CVP.

Mevr. De Riemaecker, die onder vorige regering het departement van gezin en huisvesting beheerde bracht onbarmhartig kritiek op het beleid van Breyne. Haar afkeuring was scherp en nauwelijks verhuld voor een lid van de meerderheid, die de begroting dan toch maar moest goedkeuren. Speelde hier geen afreactie mee, omdat zij zich voelde tekort gedaan? Wat een philippica zou het geworden zijn als zij in de oppositie was geweest.

Richard Van Leemputten stelde det dat der geven een een der de geworden zijn de geween een een de gewooden zijn als zij in de oppositie was geweest.

Richard Van Leemputten stelde dat drugs een compensatie is voor het gestoorde biologisch evenwicht. Het gebruik kan een gevaar worden voor de volksgezondheid. Spreker toonde zich bezorgd om het leefmilieu. Hij wou weten hoeveel zuiveringsstations er in Vlaanderen en Wallonië werden gebouwd. Hij kloeg de vervuiling aan van onze rivieren die echte afvalputten zijn geworden. Ook de zee is vervuild en de stranden worden een gevaar voor de gezondheid. Uit de mond van een dokter klonk het simpatiek dat hij het opnam voor het verplegend personeel, en betoogde dat er naast de geneeskunde een nieuwe discipline groeit : de verpleegkunde, met een eigen terrein en geschiktheden.

pleegkunde, met een eigen terrein en geschiktheden.

Maurits Coppieters hield een technisch betoog over de aanpak van de gezinsproblematiek. Hij stelde voor, een stuurgroep op te richten waarin de verschillende departementen zouden worden gegroepeerd die wat met het gezin te maken hebben. Hij drong aan op de uitvaardiging van de uitvoerbesluiten in de strijd tegen de vervuiling van het leefmilieu. Hij vroeg welke waarde de metingen hebben, nu de rijksuniversiteit Gent ze als waardeloos had bestempeld. Hij vroeg dat ook hier een stuurgroep zou worden opgericht.

Luc Vansteenkiste hield een snedige tussenkomst over de schandalige taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen. Hij bestempelde als dierengeneeskunde wat de Vlamingen daar moeten ondergaan. Hij zei hard dat de minister in Brussel partij had gekozen voor de saboteurs tegen de Vlamingen. Hij pakte de minister aan voor de benoeming van franstalige dokters in de erkenningscommissie. Hij ondervroeg minister Nameche over het drama in de kliniek van Charleroi. De capsules die er gemaakt werden zijn volgens een medisch advies waardeloos. Spreker stelde echter vast dat ze toch werden terugbetaald. Hij vroeg onverschrokken of dat de verklaring is waarom waardeloze spullen toch werden aangemaakt.

nik claes

9

vlaamse gemeentebedienden te brussel:

"wij voelen ons in de steek gelaten"

Wij, Vlaamse gemeentebedienden van Brussel, wij hebben schrik en wij klagen aan. Wij hebben schrik omdat wij ons niet meer beschermd voelen door de wet en wij klagen deze toestand aan omdat wij ons hier te Brussel als volkomen in de steek gelaten voelen. Het is een grote politieke flater van Vlaams standpunt uit, want het ganse land wordt bestuurd en geregeerd vanuit Brussel. Het verleden en de ervaring leerden ons : dat de Brusselse gemeentebesturen alles wat Vlaams is gewetenloos tegenwerken, saboteren en minachten. Dat het centraal gezag en de regering deze toestand oogluikend laten bestaan en niets, maar dan ook niets doen om deze gemeentebesturen op hun plicht te wijzen en de taalwetten in bestuurszaken te doen toepassen.

wat zegt de wet van 2 augustus 1963 ?

Krachtens deze wet dienden de gemeenten van de Brusselse agglomeratie binnen de 10 jaar 50 % van al de posten, boven en gelijk met afdelingschef, en minimum 25 % van de andere, aan Nederlandstaligen toe te kennen.

Wij zijn nu ongeveer acht jaar later en wat is er van deze door het Parlement bij wet uitgevaardigde belofte in huis gekomen ? Wat hebben al de opeenvolgende regeringen gedaan om de schuldige gemeentebesturen te dwingen iets aan deze schandalige toestand te veranderen of om de wet te doen toepassen ? Niets, helemaal niets

Wij, Vlaamse gemeentebedienden van Brussel, stellen nuchter vast dat we voor de zoveelste maal met een kluitje in het riet werden gestuurd.

Alles is niet in kannen en kruiken... integendeel!

op welke instanties kunnen wij wettelijk beroep doen ?

1 — op de burgemeester of « pour les Flamands la même chose »

2 — op het schepencollege, waar nooit een woord Nederlands gesproken wordt en nog minder verstaan...

3 — op de gemeenteraad, waar regelmatig anti-Vlaamse motie's gestemd worden en waar de subsidies aan de Vlaamse kulturele organisaties stelselmatig geweigerd worden.

4 — op de provinciegoeverneur, waarvan het V.V.O. zich trouwens afvraagt hoelang een franstalig goeverneur nog bevoegd zal blijven voor aangelegenheden van het Nederlandse taalgebied.

5 - op de vice-goeverneur, die wel zijn best doet, maar totaal machteloos staat en praktisch over geen burelen of geen personeel beschikt. Ten andere de vice-goeverneur kon alleen beslissingen schorsen, maar nooit vernietigen. 6 - op de minister van Binnenlandes Zaken en als u dan weet wie die minister is en hoe de Vlamingen door hem vertroeteld worden... in het Frans alleen, dan is de kous af. In de diensten van het ministerie weet men sinds jaren - dat wordt erkend door veel hogere ambtenaren - dat er « leemten » of achterpoortjes » zijn in de wet. Men laat er betijen en wacht af op betere tijden.

Maar ondertussen is het toch maar een « slechte tijd » voor de Vlaamse gemeentebedienden van Brussel.

hoe worden de examens afgenomen ? welke promotiekansen ?

Bij de aanwerving bieden de examens een zekere waarborg aangezien ze afgenomen worden onder het toezicht van het Vast Wervingssekretariaat. Maar bij de bevorderingsexamens is de toestand slechter dan ooit, omdat er geen enkel toezicht bestaat, daar de Brusselse gemeentebesturen zich beroepen op die heilige, onkreukbare, gemeentelijke autonomie. U kunt zich indenken wat dat wil zeggen...

De ondervinding leert ons en en talrijke voorbeelden daar om te bewijzen dat al de bevorderingsexamens, zowel voor Frans- als Nederlandstaligen, opgenomen worden door één en dezelfde jury. Daarbij komt nog dat de burgemeester ambtshalve de officiële voorzitter is van de jury, die moet oordelen in alle onpartijdigheid. Dus die ééntalige voorzitter kan en mag oordelen over de talenkennis van een kandidaat, waarvan hij de taal niet verstaat! Vlamingen uit alle partijen, stel u even in de plaats van die kandidaten, die op de aangezichten van hun ondervragers kunnen aflezen dat die er geen... jota van begrij-

Is het dan te verwonderen dat wij tot de verontrustende vaststelling komen dat de Vlaamse kandidaten stelselmatig « gebuisd » worden of in de hoek worden gedrongen?

Voor 't ogenblik stellen wij meer en meer vast dat in de gemeentediensten van de hoofdstad de willekeur en het favoritisme een steeds grotere rol spelen... steeds in het nadeel van de Vlamingen.

wat dient er gedaan en hoe verhelpen ?

Het Nederlandstalig gemeentepersoneel bevindt zich in een toestand waaraan nu een einde moet gesteld worden.

Nieuwe wetten, andere richtlijnen en betere criteria of normen dienen goedgekeurd en uitgewerkt te worden, steunend op volgende principes:

1 — iemand die in het Nederlands

zijn aanwervingsexamen heeft afgelegd, moet ook het volstrekte recht krijgen zijn bevorderingsexamen af te leggen voor juryleden, die niet alleen zijn taal begrijpen, maar ook tot zijn taalgemeenschap behoren. Dus een Nederlandse kandidaat zou enkel en alleen mogen verschijnen voor juryleden die in het bezit zijn van een Nederlands diploma.

2 — mutatis mutandis dezelfde regels en dezelfde normen toepassen als voor het Rijkspersoneel.

3 — om tot gezonde toestanden te komen is het absoluut noodzakelijk dat het afnemen van deze bevorderingsexamens onttrokken wordt aan de bevoegdheid van de Brusselse gemeentebesturen.

4 — voor het ogenblik bestaat er te Brussel een school voor administratief recht voor de gemeentebedienden van de Brusselse agglomeratie. Na drie jaar lessen wordt er door de Provincie een diploma uitgereikt aan beambten, die er met succes in hun examens slaagden. Dit diploma is geldig en erkend door elke gemeente van Hoofdstad Brussel.

Waarom zou er voor de bevorderingsexamens niet op dezelfde wijze kunnen te werk gegaan worden? De bevorderingsexamens zouden in een heel ander klimaat plaats vinden, ontdaan van alle willekeur, politiek, favoritisme en Vlaamshaterij. Gedaan met de discriminatie.

> Een groep Vlaamse gemeentebedienden, tewerkgesteld in Brusselse gemeenten, stuurde ons deze tekst. Het is een schrijnend stuk en in al zijn gematigde verwoording toch een felle aanklacht tegen de « doeners » van de regeringspartijen die steeds maar beloven, maar die intussen te Brussel de Vlamingen op alle mogelijke manieren laten verkommeren...

taalpariteit tegen 1973 ?

De taalpariteit op alle niveaus, vanaf afdelingschef, dient dus in de Brusselse gemeentebesturen bereikt te worden tegen augustus 1973: Dit is de wet « dura lex sed lex ». Maar welke ernstige mens gelooft dat in de huidige stand van zaken deze pariteit nog kan verwezenlijkt worden tegen 1973? Want de regering doet niets en laat gebeuren! De wet wordt NIET toegepast!

Hier beginnen wij schrik te krijgen... Want als de wet niet meer toegepast wordt, dan zijn we ook niet meer beschermd en worden wij overgeleverd aan de willekeur en de anarchie. Wat wordt er gedaan om de aarzelende, de bevreesde en de in het nauw gedreven Vlaamse gemeentebedienden van Brussel in te lichten en door daden weer vertrouwen te geven! Dat vertrouwen is er inderdaad hoog nodig.

Want te Brussel spreekt men nog alleen van « la liberté du père de famille » alsof het gebeurd was en is ! Te Brussel zijn er nog altijd geen Vlaamse peutertuinen. Te Brussel wachten wij en met ons vele Vlamingen op die door het parlement uitgevaardigde « belofte » van tien Vlaamse scholen per jaar. Te Brussel wachten wij, Vlaamse gemeentebedienden, nu al bijna acht lange jaren op de eenvoudige en logische toepassing van de wet van 2 augustus 1963 betreffende de bestuurszaken.

voor buitengewone toestanden passen buitengewoe maatregelen

Voor het ogenblik bezetten de Nederlandstalige gemeenteambtenaren in het totaal nog geen 21 % van de betrekkingen, alhoewel de pariteit moet bereikt zijn tegen augustus 1973. Wat zou er dan wel kunnen gedaan worden om te zorgen dat de wet wel toegepast wordt in de Brusselse gemeentebesturen. Hier volgen enige voorstellen, die kunnen overwogen worden:

1 — de gemeentambtenaren gedurende een gehele tijd laten benoemen door de Koning d.w.z. door het ministerie van Binnenlandse Zaken.

2 — het benoemingsrecht toevertrouwen aan een speciale regeringscommissaris of aan de vicegoeverneur met dien verstande dat de 19 Brusselse gemeenten alleen nog beroep zouden kunnen aantekenen bij de Raad van State. 3 — een wetsvoorstel indienen ofwel de regering verplichten tot de actie over te gaan door zelf een wetsontwerp uit werken.

4 — zekere faciliteiten voorzien voor de Vlaamse kandidaten, die niemand zouden benadelen, aangezien er bij eventuele benoemingen automatisch kandidaten van de andere taalrol zouden worden « meegenomen ».

5 — een speciale spoedprocedure voorzien met bepaalde verplichtingen.

6 — benoemingen en promotie's laten verrichten « buiten » het gewone, normale kader met een opgelegd getal per jaar, juist zoals het gebeurd is in de diplomatie. Deze enige losse voorbeelden zouden kunnen aangevuld worden met praktische voorstellen van politici, volksvertegenwoordigers, senatoren, vakbonden of specialisten, die de Brusselse wantoestanden door en door kennen.

ons besluit :

In de Brusselse gemeentehuizen en gemeentebesturen blijft er voor de Vlamingen nog veel onrecht goed te maken. Gedurende tientallen jaren hebben de Vlamingen er veel gezag, veel geld, veel macht en veel recht moeten derven. In Brussel schermen de franstalige gemeentebedienden altijd met hun verworven rechten omdat de taalwet er niet, slecht of nooit werd toegepast. Gedurende al die tijd kunnen de Vlamingen er alleen maar spreken van het hun aangedane verworven onrecht. Het is meer dan tijd dat men weer vertrouwen geeft in de toepassing der taalwetten te Brussel door de wet te doen toepassen.

> Vlaamse gemeentebedienden van – Brussel

keerpunt in ulster

(Argos) De escalatie van geweld heeft in Noord-Ierland een nieuwe politieke crisis op gang gebracht die dit keer zou kunnen ontaarden in een autentieke grondwetscrisis. Premier Chieester Clark die tien dagen geleden nog 4000 man versterking had gevraagd heeft er maar 1300 gekregen. Zijn verklaringen in de Noordierse Stormont (parlement) lokten hevige reacties uit. Vooral de rechtse vleugel van de unionistische partij die nu al bijna een halve eeuw bewind achter de rug heeft was in haar wiek geschoten en eiste een drastische aanpak. Op het ogenblik dat we deze regels neerschrijven is nog niet bekend wie de ontslagnemende premier gaat opvolgen. Wordt het Brian Faulkner (acceptabel voor de katolieken, maar onaanvaardbaar voor vele protestanten)? Krijgt Craig een kans, de man van ultra-rechts, of wordt de hele Stormont huistoe gestuurd en neemt Groot-Brittanië de noordierse administratie kompleet over? Dit zou alleen dan mogelijk zijn als de Britten hun militaire aanwezigheid in Noord-Ierland gaan opvoeren.

Chichester Clark is dus het « slachtoffer » geworden van de ultra-rechtse basis uit zijn eigen partij. In mei 1968 hadden die ultra's ook al premier Terence O'Neill de politieke laan uitgestuurd. Die extremistische groep rond Craig (en West) is niet alleen afkerig van verzoening met de katholieke minderheid — haar anti-papisme is pathologisch—maar zij vecht ook tegen de po-gingen van meer gematigde par-tijgenoten om de discriminatie op economisch en sociaal vlak tussen de twee gemeenschappen op te heffen. Die discriminatie slaat vooral op werkverschaffing, huisvesting en stemrecht. Een katholiek leidt in Ulster een paria-bestaan. Maar het ziet er niet naar uit dat het ontslag van Chichester de hangende problemen kan oplossen. Men kan er alleen maar over raadselen hoe de Britten nu de « nieuwe » situatie zullen aanpakken. Ze kunnen bezwaarlijk het hele pakket van hervormingen naast zich neer leggen dat de nu afgetreden pre-mier schoorvoetend en ietwat halfslachtig had aangepakt. Hiermee zouden ze vrijwel onmiddellijk een opstand uitlokken van de kotholieke extremisten en ge-noodzaakt worden om zelf de teu-gels in handen te nemen. Die maatregel nu zou ook de protestanten ontstemmen die in gebeurlijke Britse machtovername het einde zien van de noord-ierse souvereiniteit. Die Ierse crisis dreigt zelfs over te slaan naar het Britse lagerhuis. Daar zetelen ook acht unionisten van Ulster. Als die toornig worden kunnen ze de konservatieve regeringsmeerder-heid gevoelig afzwakken en daar-op heeft premier Heath het echt niet begrepen. Om over zijn eer ste ontzetting heen te geraken is

hij alvast gaan praten met Lord Carrington (zijn minister van Defensie) en met generaal Baker, hoofd van de Britse legerstaf. Die Baker gaat door voor eentje dat van aanpakken weet. Maar met doortastendheid is Groot-Brittannië op dit ogenblik niet gediend. Van de Tudors tot vandaag is

de hele Ierse geschiedenis met bloed doordrenkt maar in Noord-Ierland alleen zijn tijdens de iongste twee jaar 47 mensen om het leven gekomen bij bomaan-slagen en schietpartijen die wel eens op echte veldslagen leken. Het Britse leger heeft niet eens de recente moord op drie Schotse soldaten kunnen verhinderen. Bij die moord kan men aan fanatici van de Irish Republican Army denken maar provocatie van protestanten mag evenmin uitgesloten worden. Het is eigenlijk tragisch dat de huidige crisis, die vast nog niet over haar hoogte-punt heen is, samenvalt met het ogenblik waaron het noordierse parlement alles in gereedheid brengt om zijn vijftig jarig be-staan met passende luister te vie-ren. Het is inderdaad een halve eeuw geleden (1921) dat Noord-Ierland zijn « preferentiele » plaats onder de Britse Kroon verwierf. Het draagt nu de gevolgen van zijn onwil om zich achter de Home Rule te scharen waaraan de Ierse vrijstaat al meer dan vijftig zijn onafhankelijkheid te danken heeft. Op eigen territori-um wordt Ulster nu aangevallen door het IRA. Dat het actieveld van de beruchte terroristische or-ganisatie zich recentelijk van Dublin naar Belfast verlegde hangt samen met de aanwezigheid van Britse troepen aldaar. Vandaag lijdt de IRA echter aan scherpe tegenstellingen en « kontrover-sen » in eigen huis. Provisionals

(voorstanders van terroristische actie) hebben zich tegen Regulars (hereniging : ja : geweld : neen) opgesteld. Zo zachtzinnig en geweldloos zijn die Regulars nu ook weer niet. Het gaat meer om meningsverschillen inzake taktiek. Die Regulars hebben sehrik voor represailles terwijl de Provisionals niet willen aanne-men dat ze op één nacht allemaal kunnen gearresteerd worden (zoals de extremistische profestanten dat wel graag zouden hebben). Ze verwachten veel van spectaculaire acties zoals het kidnappen van een minister of het neerschieten van een paar prominente Britten. Dit is weliswaar tot vandaag toe niet gebeurd maar het staat al vast dat alle registers nog niet opengetrokken werden. Het jaar van de grote provocație is pas be-gonnen. En het jubiliumiaar kan hier aardig aan meewerken. Jubi-leren betekent immers nog meer marsieren! Vooral de noord-ierse katholieken moeten hierbij on-veranderlijk vernemen dat ze tweederangsburgers ziin en nodig moeten in elkaar geslagen wor-den. Maar ook de katholieken zullen met Pasen oo straat komen om Casement te herdenken die met Pasen 1916 te Dublin aan het het hoofd van de rebellen neergeschoten werd. Als er tegen Pasen een nieuwe regering is dan kan die moeiliik demonstraties verbie-den zonder haar eigen jubeljaar in de grond te boren. Onder de profestanten steken de voorstanders van de harde koers het hoofd op. Ze eisen nu al de arrestatie van alle leden van de IRA. Maar zijke metodes stroken niet met de Britse rechtstraditie van 1971. Gewelddadige repressie zou met-een het einde van de Britse heer-schappii in Ulster kunnen beteke-nen. De extremistische katholieken zouden al te graag de verantwoordelijkheid van voorbarige acties in de schoenen van de Britten schuiven. Wijlen premier Disra-eli mocht dan nog schrijven dat de Brit jachthondig te werk gaat en nooit nadenkt (de staatsman voegde er zelfs aan toe : als de Brit toch nadenkt dan is het re-sultaat meestal katastrofaal !) maar we mogen er van uitgaan dat die Brit even voortreffelijk oordeelt als de continentaal vooropgesteld dat het prableem hem rechtstreeks aanbelangt. En dit lijkt nu meer dan ooit het geval

Te Belfast staat men in het rijtje voor de waterkraan op de hoek van de straat. Oorlog is oorlog...

Melvyn Laird, minister van Defensie van de Verenigde Staten heeft het steeds lastiger Amerikaans - Zuid-Vietnamese nederlagen in « geregelde en vrijwillige aftochten » om te toveren.

■ Tijdens de tweede ronde van de Franse gemeenteraadsverkiezingen bevestigen de regeringspartijen hun voorsprong en verhogen deze enigszins (52 %) tegenover 34 % voor de linkse en 12,5 % -voor de rechtse oppositie. De UDR breekt nochtans in geen enkel groot centrum door behalve te Toulouse, waar ze de volstrekte meerderheid behaalt.

Te Rome begint men zich af te vragen of de zgn neo-fascistische staatsgreep, die ongeveer een jaar geleden moest plaats vinden olv oorlogsheld en Mussolini-vriend prins Valerio Borghese, een klucht of werkelijkheid was. Borghese zelf is voortvluchtig.

■ President Pacheco Areco van Urugay streeft naar verzwaring der straffen wegens politieke misdaden, poging die vooral de Tupamaros wil treffen. Het parlement weigert daarop in te gaan.

deze week

in de wereld

Prabang, Laotiaanse hoofdstad tussen regeringstroepen en Noordvietnamese strijdkrachten, waarvan andere eenheden, versterkt met tanks, de zich uit Zuid-oost Laos terugtrekkende Zuidvietnamese troepen op de hielen zitten. Een aan de grens tussen Laos en Zuid-Vietnam gelegerde Amerikaanse eenheid weigert te vechten, de kommandant wordt afgezet. Washington en Saigon ten zeerste verveeld met de « geregelde terugtrekking » uit Laos.

De Israëlische regering bevestigt via premier Meir dat er geen sprake kan zijn van afstand van bepaalde veroverde gebieden, zoals gevraagd door de UNO-resoluties en door de UNO-instanties. Stijgend onbehagen tussen Washington en Jerusaiem.

No het ontslag van Chichester Clark als Noordiers premier ontbrandt de strijd in de Unionistische Partij om zijn opvolging. Premier Heath van Groot-Brittanië zal in geen geval aan een nieuwe premier toestaan wat hij aan Chichester Clark weigerde, nl. de herbewapening van de Noordierse politie en de zgn eonstables. In zover Heath zich houdt aan het sociaal-ekonomisch gelijkschakelingsprogramma tussen beide bevolkingsgroepen en bij handhaving van de orde door (versterkte) Britse troepen zal oppositieleider Wilson de regering Heath steunen. Het gevaar bestaat immers dat de Unionistische leden van het Brits parlement en de groep rond Enoch Powell de regeringsmeerderheid aanzienlijk verzwak!

Na besprekuigen tussen president Yahya Khan van Pakistan en de Oostpakistaanse leider Ejeik Moejiboer Rachman wordt besloten de reeds verdaagde bijeenroeping van het nieuw gekozen Oostpakistaans parlement andermaal te verdagen, om een overeenkomst in de hand te werken en een scheiding tussen Oost- en West-Pakistan te voorkomen.

Indrukwekkende Europese boerenbetoging te Brussel tegen Mansholtplan en stelselmatige verlaging van de levensstandaard van de boerenstand.

President Sadat van Egypte staat een gedeelte van zijn bevoegdheid aan de provinciegoeverneurs af, ten einde op alles voorbereid te zijn n.a.v. de spanning met Israël.

259 doden bij aardverschuiving in Peru

President Levingstone van Argentinië afgezet en vervangen door een militaire junta, nadat hij legerstafchef Martinez had ontslagen.

Nihat Erim (58) parlementslid van de Republikeinse Partij door de president van Turkije met de vorming van « een sterke regering » belast, op aandringen van het Turkse leger.

■ CDU verovert met 50,6 % de volstrekte meerderheid in het parlement van de Westduitse deelstaat Rijnland-Palts, terwijl ook de socialisten van 36,8 naar 40,5 % gaan. De rechtse partij NPD verliest haar 4 zetels daar ze de 5 %-limiet niet haalt. De liberalen van Scheel betalen het gelag met een verlies van 2,4 % der stemmen. Dit verlies wordt geweten aan het feit dat de FDP in Rijnland-Palts met de CDU regeert en te Bonn met de SPD, welke dubbelzinnigheid een gedeelte der kiezers zou kwalijk genomen hebben. Het persoonlijk succes van premier Helmut Kohl versterkt zijn kandidatuur voor het kanselierschap te Bonn voor het geval de kristen-demokraten weer leidende regeringspartij zouden worden.

drukke kaap de goede hoop

Volgens het bestuur van de Zuidafrikaanse havens werd in 1970 en ook tijdens de maanden januari en februari 1971 een aanzienlijke stijging genoteerd in het scheepvaartverkeer rond de Kaap de Goede Hoop. Het totaal volume der goederen die in de Zuidafrikaanse havens werd verhandeld steeg van 37,75 miljoen ton in 1969 tot 46,5 miljoen ton in 1970, wat een stijging betekent van 23 %.

De blijvende sluiting van het Suez-kanaal is niet vreemd aan deze stijging, evenmin als de sinds

De blijvende sluiting van het Suez-kanaal is niet vreemd aan deze stijging, evenmin als de sinds deze sluiting groeiende tonnemaat der scheepseenheden, vooral bij de olietankers. Ondanks de afwijzende houding van de meeste landen tegenover de Zuidafrikaanse Republiek vooral omwille van de rassendiskriminatie in dat land blijkt deze afwijzende houding geen invloed te hebben op het handelsverkeer vooral vanwege de westerse landen. De Kaap is nu eenmaal nog steeds de beste uitwijkroute voor het scheepsverkeer sinds de blokkade van het Suez-kanaal terwijl Zuid-Afrika om diverse ekonomische een belangrijke handelspartner voorhet Westen is en blijft.

De politie van West-Europa wenst betere « gevechtskledij ». De politielui van Kopenhagen zitten er « warmpjes » in...

gevangeniskranten...

"Het vrije woord in de onvrijheid". zo betitelt het Duitse weekblad "Der Spiegel" het feit dat er in verscheidene Westduitse gevangenissen "ondernemingskranten" verschijnen, opgesteld door "intellektuele gevangenen". In ongeveer 'n tiende van de gevangenissen van de Bondsrepubliek verschijnen gevangeniskranten. Dat werd pas in 1968 mogelijk, onder druk van de buitenpartijen-oppositie, waardoor aan "medeburgers in strafhechtenis" zoals Gustav Heinemann demokratisch de tot dan toe gewoon als "Strafhäftlinge" genoemde gevangenen omschreef, met welke "medeburgers" de Westduitse president later kontakten onderhield, eens dat ze in vrijheid gesteld waren en nadat ze in een gevangeniskrant als redakteuren of correctoren bedrijvig waren geweest

toren bedrijvig waren geweest.

De Westduitse gevangeniskranten publiceren behalve typisch gevangenisnieuws tips voor juridische aangelegenheden, taalonderwijs, aangepaste kruiswoordraadsels (met klemtoon op gevangenisen rechtbankjargon), en vooral aanpassingsproblemen voor « na de hechtenistijd ». In sommige gevangenissen wordt geen censuur uitgeoefend en kan de gevangenisdirektie pas lezen wat er in de krant staat wanneer deze is verschenen.

... als hervormers

Resultaten? In Tegel werd de voorraad in de gevangeniskantine uitgebreid na een «campagne» in de «Tegeler Gefängniszeitung»; in Münster werd op aandringen van de gevangeniskrant de bezoektijd verdubbeld; in Hannover bewerkte de gevangenenkrant «Der Weg» een sportieve ontmoeting tussen elftallen van de gevangenis, de politie en de Bundeswehr. «Der Weg» is trouwens een der best gemaakte gevangeniskranten in West-Duitsland.

Als middel tot lotsverbetering, reorganisatie van het strafwezen en niet het minst als hulpmiddel tot sociale herintegratie van veroordeelden na het uitzitten van hun straf blijkt voor de gevangeniskranten een belangrijke rol te zijn weggelegd. Hun bestaan getuigt van een nieuwe aanpak in een toch belangrijk sociaal vraagstuk. Misschien zou hervormer Vranckx ook in dit domein eens zijn licht kun-

pradel en soustelle

(Argos) Louis Pradel (64) staat hoog op de lijst van Frankrijks volksgeliefde politici. Sinds veertien jaar is hij burgemeester van Lyon en dat is toch, op een na, de grootste stad van zijn land. Pradel is een sober man, robuust en stoer. Hij rookt niet, drinkt niet en denkt alleen in termen van woningbouw. Hij is een soort Koperbuik (Bomans!) van het staal en de beton. Op 14 maart werd hij dan ook al na een eerste stemronde met absolute meerderheid herverkozen. De volgende morgen stond hij op de pui van zijn stadhuis en overschouwde het marktplein en de belendende straten: aan zijn voeten daverde Lyon, stad van vrijheid en vertier, stad zonder verkeersproblemen, zonder werkloosheid, een jonge dinamische stad. Af en toe wordt daar ook een bank overvallen maar Pradels politie grijpt in: kort, krachtig, efficiënt. Pradel straalt populariteit en gezondheid uit.

Maar die enorme populariteit heeft ook haar keerzijde. Het suc-ces van Pradel oefende een magnetische kracht uit... op de gaul-listen van Lyon. Al weken voor de jongste gemeenteraadsverkiezingen kwamen ze Frankrijks populairste burgemeester in eigen vesting opzoeken, belegerden hem met voorstellen en suggesties, Na dagenlange palabers heeft burge-meester Pradel dan maar de hand gedrukt van UDR-bemiddelaar Louis Joxhe : de gaullisten zouden kandidaat zijn op acht van de negen Pradel-lijsten. Echter niet op de lijst nr 1. Op die lijst was immers de naam gedrukt van Jacques Soustelle, ex-gouverneur-generaal van Algerië en overtuigd anti-gaullist. De gaullisten hadden wel gewild dat Soustelle zijn kan-didatuur weer introk. De gaullis-tische kiezers konden immers wel eens de neus ophalen voor een sa-mengaan met pieds noirs, verbitterde ex-planters, voor heel het reactionair arsenaal dat achter Soustelle staat. Maar Pradel had die gaullistische eis naast zich neergelegd. En Soustelle was kandidaat gebleven van de partijloze Pradel (« Pour la realisation active des espérances lyonnaises ») Soustelle bleef omdat Pradel de sterkste was. Ook toen het geschil aan het gaullistisch hoofdkwartier

te Parijs werd overgelegd hield de burgemeester het been stijf.

Daar zou immers algauw blijken dat Pompidou het hele geval niet biezonder alarmerend vond. Het heet nl dat de gaullistische president in Soustelle een geheim wapen ziet tegen Jean Jacques Servan Schreiber. Pompidou weet toch dat Soustelle in januari jl

een nieuwe partij heeft gesticht. Die «Liberté et Progres» moet volgens de sluwe bankier uiteraard recruteren uit dezelfde radikaal-socialistische middenstand waar JJSS nog altijd zijn sterkste aanhang heeft. Ook Lecanuet eet trouwens uit dezelfde ruif. Diens vrije demokraten hebben raakpunten genoeg met de Liberté et Progrès van Soustelle. Als die drie partijen elkaar bij de parlementsverkiezingen van 1973 duchtig aanvreten zou de gaulllistische UDR wel eens de lachende vierde kunnen zijn.

kunnen zijn.

Al met al stond de UDR na haar narigheid met de affaire Tomasini hier opnieuw voor een dilemma: op het plaatselijke vlak kon ze beslist niet als Cavalier Seul optornen tegen de machtige Pradel. Aan de andere kant kon ze evenmin verstek laten gaan en gewoon géén kandidaten voordragen. Er bleef dus maar een opening over: Soustelle met de dood in het hart te accepteren en op hoop van zegen de gemeenteraadsverkiezingen af te wachten. De resultaten beantwoordden trouwens aan de algemene verwachting: Pradel werd herverkozen en Soustelle met hem, Louis Pradel had niet alleen de verkiezingen gewonnen, hij had ook Frankrijks grootste partij, de gaullistische UDR, op de knieën gedwongen. Wat lang niet zo kwaad is voor een partijloos politicus. Dat volksvertegenwoordiger Vendroux (een schoonbroer van wijlen de Gaulle) en Christian Fouchet (ex-minister van Opvoeding en van Binnenlandse Zaken) inmiddels wegens het geval Soustelle de partij hebben verlaten

is een intern-politieke aangelegenheid waar Louis Pradel niet wakker van ligt

ker van ligt. Soustelle en zijn Liberté et Progrès hebben zich intussen al uit-gesproken tegen de politiek die Frankrijk tegenover Algerië heeft opgezet. De enorme bedragen die daar worden geïnvesteerd moesten, zo meent de ex-gouverneur-generaal omzichtiger aange-wend worden. Met die bedragen kan men, naar zijn gevoel, beter onteigende landgenoten schade-loos stellen. Verder omschrijft Soustelle de verdragen van Evian als een tragisch bedrog. Dergelijke uitspraken beroeren niet alleen de voormalige pieds noirs maar ook miljoenen konservatieve Fransen die vast geloven dat er op het Franse politieke forum nog plaats is rechts van de gaullistische UDR. Het is uiteraard nog niet duidelijk waar Soustelle op aan-stuurt. Voorzeker kan hij met zijn experiment niets verliezen. Hij kent de knepen van het vak. Achter zijn «intellectuele» bril kij-ken verstandige ogen. Soustelle is een brok wilskracht. Aan heel zijn verschijning beklijft iets van de pionier. Nu hij herverkozen werd (tien jaar geleden verloor hij te Lyon zijn zetel wegens af-wezigheid) hoopt hij allicht op een nieuwe politieke lente. Hij is pas 60 en heeft veel overleefd; ook die vlucht tien jaar geleden uit Parijs in de kofferruimte van een automobiel toen generaal de Gaul-le hem beschuldigde van samen-zwering tegen de veiligheid van de staat. Hij kan rekenen op de steun van mensen wier politieke invloed sinds 1967 in scheefgetrokken verhouding staat tot hun ekonomische betekenis. Industriëlen laten zich veel voorstaan op hun politieke competentie, vooral in Frankrijk dat traditioneel aan vervlechting van nijverheid en politiek toe was. Ten slotte lijkt het niet uitgesloten dat Soustelle gesteund word door bepaalde fi-nanciële kringen in Frankrijk die sterke bindingen hebben met Is-rael. Persoonlijk is Soustelle geen zoon van het joodse volk maar bij nacht en ontij heeft hij zijn zionistische sympathieën van de daken verkondigd. Over Israel heeft hij trouwens een boek gepleegd dat te Tel Aviv en in alle diaspo-ra's ter wereld gunstig werd ge-commentarieerd. Het is nu alleen nog wachten op de reactie van Frankrijks politici. Allicht heeft Pompidou nu al spijt dat hij zo «lichtzinnig» over de kandida-tuur van Soustelle is heengestapt.

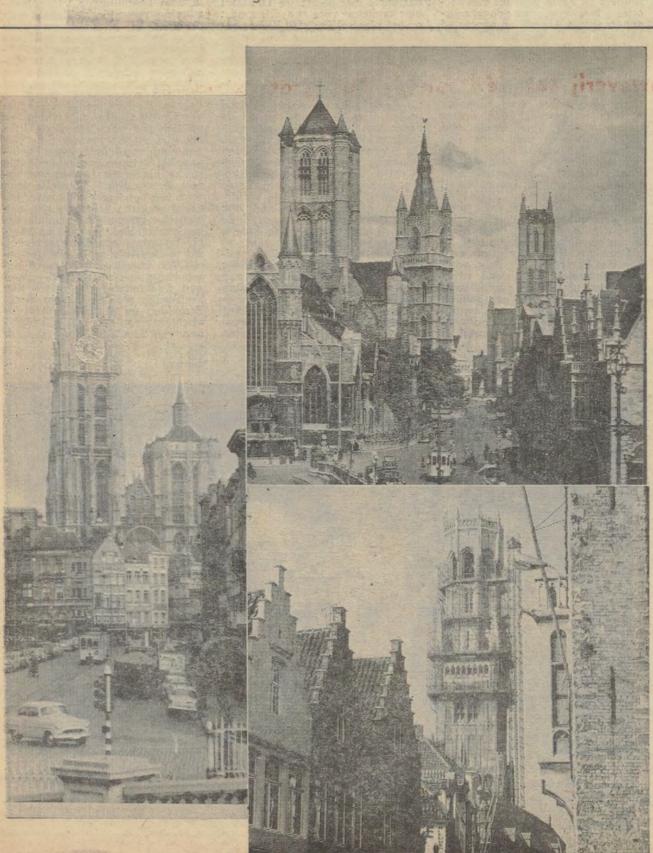
Soustelle, helemaal rechts, als gouverneur-generaal van Algerië samen met De Gaulle in Algiers (1958).

Karel Lodewijck Ledeganck behoort met Willems, Van Duyse, Theodoor van Rijswijck en Conscience tot diegenen, die door hun literair werk in de volkstaal de weg openden, niet alleen naar een literaire maar ook en vooral naar een nationale heropstanding, en die aan het begin staan van de Vlaamse beweging.

karel ledeganck en zijn tijd

Voor het ontstaan der Vlaamse beweging zijn voorzeker de Belgische toestanden als stimulerende faktor van belang geweest. Maar deze toestanden bestonden reeds voordien, althans gedeeltelijk, en hoewel Willem I er door zijn vernederlandsingspolitiek een einde aan wilde maken. Een zo omvattend streven als de Vlaamse beweging kon niet ontstaan of bestaan uit negatieve faktoren alleen, kon niet uit de situaties-zelf zich ontwikkelen zonder een geestelijke stimulans, zonder een idee. Deze idee was niet enkelvoudig, maar vertoonde verscheidene facetten. Een eerste facet was het heelnederlands nationaal bewustzijn bij een aantal leidende figuren der Vlaamse beweging. De kortstondige hereniging had onuitwisbare sporen nagelaten, had het zaad gestrooid van een volks en kultureel eenheidsbesef. Dit facet zou nog versterkt en onderbouwd worden door een tweede : de invloed van de Romantiek, die het geestesklimaat in Europa bepaalde vanaf het einde van de 18e en gedurende

de 19e eeuw. De belangrijkste wijsgeren der Romantiek waren tevens de grondleggers van het nationalisme : Herder en Fichte. Zij grepen terug naar het volkseigene, naar de openbaring ervan in traditie en verleden. Vlaanderen zou - met vertraging - aantreden in deze Europese geestesstroming en in zijn eigen verleden de grootheid ontdekken, die rechtvaardiging zou worden van een nationale fierheid, een besef van volkse eigenwaarde. De heruitgave van oude teksten, het verzamelen van de oude liederenschat, het bezingen in proza en gedicht van het nationale verleden waren de gevolgen van deze invloed, van deze deelneming aan de Europese geestesstroming van de Romantiek. Daarnaast was er nog een derde niet te veronachtzamen feit : de invloed der vrijheidsgedachte, gegroeid in en gedragen door de Verlichting die a.h.w. de rationalistische tegenpool der Romantiek was. Beide gingen vaak samen omdat zij allebei het individu en zijn waarde beklemtoonden.

Ledeganck was een romantikus, en de romantiek leert hem de liefde tot de eigen taal. In de eerste — en enige — bundel die door hemzelf uitgegeven werd, « Bloemen mijner lente » schrijft hij : « Wij leven in een tijdstip waerin onze nationaliteit deerlijk wordt miskend ; waerin bij een groot deel onzer landgenooten, tot zelfs het bestaen der moedertael wordt betwist. Het is misschien niet zonder verdienste, in zulk een tydstip iets by te dragen tot bestryding van vreemden invloed en tot verdediging van het grootste kenmerk onzer volkszelfstandigheid : de Tael ».

Deze « kalme en bezadigde » tekst, zoals dr. P. Fredericq opmerkt, is nochtans duidelijk waar het Ledegancks opvattingen betreft : de taal is kenmerk van de eigen nationaliteit, van de volkszelfstandigheid. Daar gaat het om !

Met « Bloemen mijner Lente » staat Ledeganck mede aan het begin van de herleving onzer letterkunde. De bundel verscheen in 1839. Zopas was « De Leeuw van Vlaanderen verschenen. In 1837 verschenen « In 't Wonderjaer » van Consciense en « Eigenaerdige Verhalen », in verzen, van Theodoor van Rijswijck. Ook Van Duyse publiceerde zijn « Vaderlandsche Poëzij ». Ledeganck staat dus met zijn eerste bundel mede aan het begin van onze moderne letterkunde. Nadien zouden er nog verscheidene bundels volgen. Het beroemdst werd zijn « Drie Zustersteden », met de oden aan Antwerpen, Brugge en Gent.

Legedancks grote verdienste ligt in zijn werk als dichter.

Reeds toen hij nog in de vlasfabriek werkte, als vijftienjarige, schreef hij gedichten: het gedicht « Broedermin » dateert van 1827. Deze poëzie is nog helemaal getekend door de retoriek en bombast van de rederijkers. Ledeganck neemt vlijtig deel aan allerlei prijsvragen en krijgt zelfs een paar keer een ereprijs van een rederijkerskamer. Hij komt in kontakt met de buitenlandse literatuur, leest Schiller, Byron, Victor Hugo, Lamartine, maar ook Vondel en Rhijnvis Feith, die hij vereert. De invloed der lektuur doet zich gunstig op zijn werk gevoelen: hij geraakt los van de rederijkerij en krijgt een betere smaak; een soepeler stijl, origineler denkbeelden

In 1839 verscheen « Bloemen mijner Lente » een der eerste publikaties onzer letterkunde na 1830 en de eerste grote lyrische publikatie van belang. Het was tevens de enige door Ledeganck zelf uitgegeven bundel. « Het Burgslot van Zomergem » (1840) en « De Zinneloze » waren daarentegen geladen met retoriek. Vanaf 1839 begon hij aan de vertaling van het burgerlijk wetboek. Hoewel hij schreef, dat hij meer belang hechtte aan zijn ambt en de letterkunde slechts als verpozing zag, omdat men jegens maatschappij en gezin andere plichten had, verschenen zijn belangrijkste verzen toch na 1839, dus terwijl hij volop in het vertaalwerk stak. Hij had zelfs het voornemen gemaakt, werk van Byron, Schiller en Lamartine in het Nederlands te vertalen, maar kwam er niet toe. In 1846 verscheen dan « De Drie Zustersteden », het hoogtepunt in

Stilistisch wist hij zich geleidelijk van de rederijkersstijl, met zijn pompeuze oden en elegieën, te ontdoen en het taalinstrument op een individueler wijze, natuurlijker en oorspronkelijker, te gebruiken.

Hij deed daarmede de stap van meer dan een eeuw grotendeels artistiek-waardeloze retoriek naar de Romantiek, de heersende Europese kunsten geestesstroming.

Samenvattend kunnen wij over zijn dichterschap zeggen, dat hij mede de basis legde voor een herlevende literatuur, dat hij mede Vlaanderen, om het met een woord van Van Deyssel te zeggen « stootte midden in de vaart der volkeren », waarvan het geruime tijd afgesneden was geweest: zij die wél met Europese kunst- en kultuurstromingen kontakt hadden, hadden dit gedaan, uit vrije wil of gedwongen, via een vreemde taal. Nu werd de volkstaal opnieuw tot kultuurdragend en kultuurscheppend medium, en tot kontaktmogelijkheid met de wereld daarbuiten.

Ledegancks betekenis als flamingant ligt niet alleen in zijn werk, zijn « Drie Zustersteden » vooral, dat vaak « het dichterlijk Evangelie der Vlaamse beweging » genoemd werd, en waarvan vele teksten gemeengoed werden, o.m. het door Peter Benoit getoonzette « Hoera ! Wij wilden wat was recht... ». Hij was ook, voor zover zijn ambtelijke en literaire bedrijvigheden het toelieten, aktief in de Vlaamse beweging. Bevriend met Willems (die in 1831 naar Ledegancks vaderstad « verbannen » was), met David, met Bormans, met menig ander leidende figuur der toenmalige Vlaamse beweging, speelde hij ook een rol als lid van de Spellingskommissie. Medestander van Willems in die kommissie, ijverde hij voor de eenmaking der spelling in Noor en Zuid. De spellingoorlog die toen ontstond, mag ons nu van bijkomstig belang lijken :

van vlasspoeler in een linnenweverij tot één van de 100 grote vlamingen

Wie was Ledeganck? Geboren te Eeklo op 9 november 1805, zoon van een onderwijzer met een groot gezin, moest hij al zeer vroeg gaan werken. Na de lagere school werd hij spoeler in een linnenweverij, schreef op vijftienjarige leeftijd al verzen, en kreeg omwille van zijn mooi geschrift en zijn intelligentie de betrekking van hulpklerk op het stadhuis van Eeklo. Van huize uit had hij intellektuele belangstelling: de moeder had hem als kind leren lezen uit Cats en Poirters en ook de belangstelling van de vader voor

kunst en wetenschap had zijn invloed op de jongen. In zijn vrije uren studeerde hij de humanistische vakken. Enkele rijke beschermers zorgden ervoor, dat hij kon gaan studeren aan de universiteit te Gent. Hij promoveerde toen hij dertig jaar was in de rechten.

Reeds kort nadien werd hij vrederechter benoemd te Kaprijk, daarna te Zomergem. In 1840 werd hij provincieraadslid voor Oost-Vlaanderen. Hij huwde met Virginie de Hoon, dochter van dokter de Hoon. In 1942 werd hij benoemd tot provinciaal inspekteur voor het lager onderwijs en kreeg in 1845 de titel van « professeur agrégé » van de Gentse universiteit. Hij werkte verscheidene jaren aan de vertaling van het burgerlijk wetboek, In 1841 was dit werk voltooid.

Zijn gestel was echter ondermijne door de ziekte, die hem naar het graf zou voeren. Hij stierf te Gent op 19 maart 1847 aan tuberculose. In 1897 werd hem in zijn geboortestad Eeklo een standbeeld opgericht.

het is echter dank zij de volharding der Spellingskommissie dat de eenheid der Nederlandse taal behouden werd, dat wij nu deel uitmaken van een taal- en kultuurgemeenschap van ca. 20 miljoen, waar wij anders waarschijnlijk het lot hadden ondergaan van het Kaaps-Hollands.

In een brief aan Blieck drukt Ledeganck de hoop om tot een eenheidsspelling te komen in alle Nederlandse gewesten: « Hoe ook de zaak moge aflopen, altoos zal zij enig goeds teweegbrengen, want in Holland doet men ook pogingen tot wijziging in de taal met het oogmerk tot eenvormigheid te komen ».

Benevens zijn aktiviteit als letterkundige en die in de spellingskommissie, werkte Ledeganck ook mee aan verschillende tijdschriften. Hij was o.m. medewerker aan het oudste literaire tijdschrift in Vlaanderen: « Nederduitsche Letteroefeningen ». Hij zou daarenboven de eerste zijn, die na 1830 in de provincieraad het Nederlands zou gebruiken.

Van zijn populariteit als dichter en als flamingant kreeg hij een schitterend bewijs toen hij in 1846 Antwerpen bezocht, de stad aan wie hij in zijn « Drie Zustersteden » zulk een prachtige ode had gewijd, en waar hij triomfantelijk ontvangen werd.

Ledeganck is voor de Vlaamse liriek geweest, wat Conscience was voor het Vlaamse proza. Prof. De Smaele, die een bloemlezing van Ledegancks werken uitgaf, brengt dan ook terecht hulde aan de dichter van « De Drie Zustersteden » in « 100 Grote Vlamingen ».

Eeklo richtte voor hem in 1887 een standbeeld op.

aan antwerpen

O koningin der Schelde Wat overschone dag

Toen ik U laatstmaal zag.

Gij trokt uw muren uit naar 't lommer van den velde

En waart gedost in feestgewaad

En droegt den lach op 't fier gelaat.

De wemelende drang van uwe ontelbare kindren

Scheen me als een dichte zwerm van bontgewiekte vlindren

Die zich in 't geurig ruim der lentelucht verheugt,

En 'k sprak : hier woont nog heil en volksgeluk en vreugd !

haar eigen V

In een vorig artikel hadden wij het over de diskriminatie van de vrouw inzake lonen.

Een van de veel gehoorde opwerpingen daartegen is dat de vrouwen meer afwezig zijn op het werk dan de mannen. Deze veelvuldige afwezigheid is door het komitee « Gelijk loon voor gelijk welk » systematisch onderzocht. Ze blijkt samen te vallen met een zware gezinslast en jonge kinderen. Wat moet de jonge vrouw immers beginnen als een kind ziek wordt, of als een andere huisgenoot verpleging nodig heeft?

Hier raken we dan een van de knelpunten in onze maatschappij : enerzijds aanvaardt de gemeenschap het werk van de vrouw, anderzijds weigert zij de gevolgtrekkingen te maken. En blijft zij aarzelen omtrent de rol die zij de vrouw toebedeelt. Heeft het leven van een vrouw enkel zin omwille van het moederschap of aanvaardt men de vrouw als persoon, zij het dan van het vrouwe-

kinderkribben: noodzakelijk?

kongres van '69 geopteerd voor gelijke kansen. Wie dat zegt ontkent niet dat een vrouw een vrouw is maar hij is bereid om er besluiten uit te trekken.

Dit land telde in 1967 reeds 1.190.000 werkende vrouwen. In 1968 waren daarvan 62 % gehuwden. Deze cijfers vertonen een voortdurende stijging die zich verder zal doorzetten. Vooral vrouwen met een gekwalificeerd beroep, willen dit graag verder zetten, o.m. al omdat zij anders onverbiddellijk out zijn. Velen hebben trouwens heel wat last gehad om als vrouw ergens binnen te geraken. Vrouwelijke ingenieurs, sociale assistenten, dokters in de rechten enz. worden vaak geweigerd omdat ze ooit el eens kraamverlof zouden nodig hebben! Op die manier zijn darelijks zowat 75.000 kinderen tussen 0 en 3 jaar aangewezen op anderen.

Kunnen zij terecht in kinderkribben ? Er in er 78 met 4049 bedjes. De overgrote meerderheid moet terecht bij andere verwanten (wat als de oma's weer allemaal gaan werken ?) of heeft een private kinderbewaarster.

Dat is duur voor jonge gezinnen en de bekwaamheid is niet gegarandeerd. Ook in de bestaande kribben bestaat die garantie zelden. De kinderen worden er wel verzorgd maar opgevoed ?

Er bestaat dus een grote behoefte aan goede kribben, dicht bij de woonplaats van de ouders. Een net van minikribben verbonden met de hoofdkribbe zou dringend in alle

De Volksunie heeft op haar centra dienen ingebouwd. Een dienst van gezinshelpster moet kunnen opgeroepen worden in moeilijke omstandigheden.

> Peutertuinen, kleuterschooltjes en peutergroepjes moetende periode van kribbe naar de kleuterschool overbruggen. Goede opvoeders, zowel mannelijke als vrouwelijke, zijn hierbij onontbeerlijk. Wanneer zullen wij deze infrastruktuur in iedere woonwijk, in ieder groot flatgebouw als normale voorzieningen aantreffen? Parkeerplaats en garage horen blijkbaar meer bij een woonwijk dan kribben en speel-

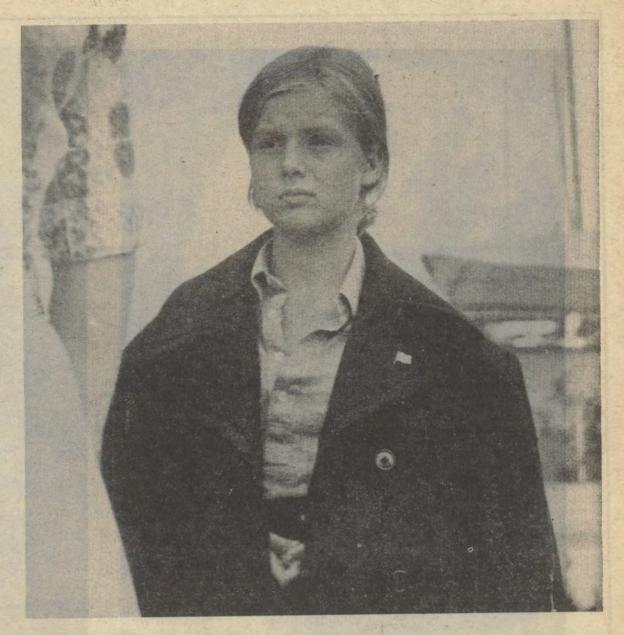
wie betaalt dat ?

Uiteindelijk is het inderdaad een centenkwestie. Maar die centen zijn er. Zij worden door de werkende moeders zelf verdiend als men bedenkt dat zowat 25 % van het loon van elke moeder bij de fiskus belandt. Dat zij zelf RMZ moet betalen, terwijl haar man dat ook doet. Nee, wie uitsluitend met centen rekent moet dan ook maar eens nagaan hoeveel de inkomsten van de staat zouden stijgen als hij alle vrouwen aan het werk kon houden. In Nederland hebben ze dat al berekend - wat dacht je - Ze komen aan een winst van 450 miljoen gulden

Wij eindigen laag bij de grond maar onze verwachtingen zijn hooggestemd.

nelly maes

inspraak '71

« De emancipatie van het jonge meisje » was het onderwerp van het tv-programma « Inspraak 71 » op 12 maart 11. uitgezonden.

Men kan het misschien een te lang uitgesponnen praatprogramma noemen, wat toch niet belet dat er genoeg punten aangeraakt werden die stof tot grondig nadenken boden. En dat betekent al heel wat.

Sedert 1967 blijkt de gelijkheid van lonen gewaarborgd, wat in de praktijk nog altijd niet klopt. Vooral bij de arbeidsters heersen er nog altijd schrijnende mistoestanden. De arbeidende vrouw maakt reeds 38 % van de bevolking uit en toch valt zij gewoonweg niet op in het ar-beidsproces. Ze krijgt zelfs een speciaal statuut in de arbeidswetgeving. Daarom zijn wij niet alleen de « zwijgende » maar volgens Marijke Van Hemeldonck ook de « onzichtbare » meerderheid. Zoals de toestand nu is voelt de 40-jarige vrouw zich ergens overbodig, eens de rol van het moederschap uitgespeeld. Zij kan moeilijk nog geïntegreerd worden in het maatschappelijk leven, voelt zich geïsoleerd en achterop greaakt. Marijer voer op alle hoeken ke Van Hemeldonck stelt voor op alle hoeken van de straten grote vuilnisbakken te plaatsen, waar alle vrouwen — eens 40 jaar kunnen inge-gooid worden. Bovendien heeft de vrouw niet eens het recht om gewoonweg oud te worden zoals de man. Niemand stoort zich aan de grijze haren van de man. Het kan hem zelfs nog een aureool geven. Niet zo bij de vrouw die haar toevlucht nemen moet tot geverfde haren en alle mogelijke hulpmiddeltjes. Zovele mannen nemen het de vrouw kwalijk dat ze oud wordt. Al men het de vrouw kwanjk dat ze oud wordt. At zeggen zij dit gewoonweg niet rechtstreeks. De vrouw wordt nog altijd beoordeeld in functie van haar aantrekkelijkheid. Bij vele vrouwen werkt dit frustrerend en schept een bepaalde spanning, aldus Marijke Van Hemeldonck.

Ook enkele knappe Dolle Mina's hebben vlot het woord gehanteerd. Over de werkende moe-der van jonge kinderen zal het laatste woord nog lang niet gezegd zijn. Wij menen nog altijd dat het hoofdaccent vallen moet op de vrijheid van keuze. Zowel de thuisblijvende als de buitenshuis werkende moeder moeten over alle ge-lijkwaardige mogelijkheden kunnen beschikken. Mogelijkheden die hun in staat stellen hun per-soonlijkheid te ontplooien en te ontwikkelen.

In die zin zei de heer Landuyt van de Bond van Jonge en Grote Gezinnen o.m. dat er nog altijd twee taboes heersen, die dringend dienen weggewerkt. De eerste taboe is het feit dat nog vele mensen de buitenshuis werkende moeder aanzien als een slechte moeder, de tweede dat er geen andere mogelijkheid meer zou zijn om gelukkig te zijn dan buitenshuis te werken.

Verder werd de aandacht gevestigd op het huwelijksrecht, dat nog altijd steunt op de « Code Napoléon ». Een man die zijn frustraties tegenover de vrouw uitgewerkt heeft in een ver-nederende wetgeving. Dat het erfenis - en het huwelijksgoederenrecht vol voetangels en klem-men zit, weet iedere vrouw die er het slachtoffer van geworden is.

Ook het onderwijs werd niet vergeten. Co-educatie en gelijke kansen van het begin af aan, zowel voor de jongen als voor het meisje. Dit betekent een grondige aanpassing van het onder-wijs met het oog op mentaliteitsverandering.

Terecht werd aangeklaagd dat de vrouw voortdurend misbruikt wordt door de huidige kon-sumptiemaatschappij, verlaagd tot objekt in seks en reklame.

Anti-conceptiva en abortus kwamen ook even ter sprake. In dit verband haalde Marijke Van Hemeldonck een flagrant voorbeeld aan. Onlangs werd een studiegroep opgericht voor het abortusprobleem. In die groep had men aan iedereen gedacht. Er was een dokter gynecoloog, een professor, een bioloog, een psycholoog en noem maar op. Het was compleet. Toen iemand de vraag opperde of er geen vrouw bij hoorde, stond de werkgroep perpleks. Daar had men niet eens aan gedacht. De man is zo gewoon alles voor de vrouw te regelen dat deze laatste, zelfs in specifieke vrouwenproblemen, eenvoudig over het hoofd gezien wordt. Er is misschien niet eens kwade wil mee gemoeid. Men denkt gewoon niet werd een studiegroep opgericht voor het aborkwade wil mee gemoeid. Men denkt gewoon niet aan de vrouw.

Wat ons zeer verwonderd heeft is de kommentaar van het weekblad « Humo ». Dit moet alleszins geschreven zijn door een man met weinig begrip voor emancipatie. Het blad beweert dat er heel wat vrouwenbewegingen slecht georganiserd zijn er verwoldt in dit verband de Planter verwonder verwon niseerd zijn en vermeldt in dit verband de Pluralistische Actiegroep uit Brugge, waar geen afspraak mee te maken viel. Wij weten dat deze bewonderenswaardige groep vier contactadressen heeft. Het is moeilijk te aanvaarden dat op geen enkel van die adressen resultaat geboekt werd! Dat de strijdsters voor emancipatie meestal meisjes en vrouwen zijn die over een zee van vrije tijd beschikken, hebben wij zelf nog niet kunnen vaststellen. Het is mogelijk dat er zulke zijn, maar wij kennen er geen.

Het is juist deze kategorie vrouwen die parasiteren op de konsumptiemaatschappij en die het gewoonweg vertikken zich met gelijk welk probleem bezig te houden. Tussen de actieve vrouwen vindt men heel wat moeders van grote en zelfs heel grote gezinnen. Het zijn deze die dikwijls aan den lijve gevoeld hebben wat er

En dat het een kleine minderheid zou zijn, die opkomt voor de gelijkwaardigheid van de vrouw is toch normaal. Ooit geweten dat het in oorsprong de massa is die de mentaliteit verandert? De massa ondergaat en aanvaardt. Ze kijkt op

Verder schrijft « Humo » dat vrouwen die het verder schrijft « Humo » dat vrouwen die het te druk hebben met kinderen of met hun boter-ham verdienen nauwelijks aan emancipatie den-ken, ze hebben er geen tijd voor. Natuurlijk niet, velen zijn moderne slavinnen van de konsump-tiemaatschappij. Ze trappen in een tredmolen.

De meesten beseffen het niet eens of hebben De meesten beseffen het niet eens of neben noch moed noch tijd te reageren. En wie is er het eerste slachtoffer van deze hedendaagse slavinnen, die 3 zware taken tegelijkertijd uitvoeren, dwz echtgenote, moeder, beroepsleven? Vanzelfsprekend de man. Een afgetobde vrouw is niet precies een ideale sexuele partner, met alle gevolgen vandien.

Willen wij een betere maatschappij opbouwen dient de mentaliteit grondig veranderd, zowel bij de man als bij de vrouw. Een verstandige, aktieve minderheid kan daar

heel wat toe bijdragen!

Een drietal jaren geleden heb je me herhaalde malen gezegd dat je misschien wel definitief zou stoppen met schrijven. Je zat toen middenin je boek over priester Daens en de sociale strijd te Aalst, je betwijfelde dat je dat boek nog ooit helemaal zou afmaken. Nu gaat dit boek verschijnen.

Ja, hierbij komt heel wat om het hoekje kijken. In de eerste plaats worstelde ik tegen de zogenaamde technische moeilijkheden van een schrijver: ik kreeg dat boek maar niet in de plooi die ik eraan geven wilde, ik vatte het aan als een historisch boek en toen het af was vond ik het te dor, ik dacht « zoiets kan en mag ik niet publiceren ». Ik schoof mijn script terzijde, ik wist niet welke kant ik ermee op moest. Toen kwam die gelukkige ingeving: ik moet de sociale strijd in het stadje Aalst laten vertellen door iemand die het allemaal zelf heeft beleefd. Ik dacht dat kan best gebeuren door Pieter Daens, de broer van priester Adolf Daens. Ik herwerkte dat hele script. Vandaag ligt het klaar voor de publicatie.

Heeft de figuur van priester Daens u zo sterk aangegrepen ?

Priester Daens was een grote mijnheer! Hij was misschien de meest authentieke socialist van zijn tijd. Hij was een heel ernstig man, verstandig, koppig en taai... Toch heeft hij steeds zijn broer Pieter naast zich moeten hebben. Pieter stond immers heel wat dichter bij dat arme volk waarvoor zij samen verbeten hebben gestreden. Priester Daens moet het erg lastig gehad hebben: de bischoppen, Rome...

Misschien had ik die priester aan het

Misschien had ik die priester aan het woord kunnen laten. Het zou mijn boek zoveel schokkender gemaakt hebben. Maar, het was voor me onmogelijk me met die priester te vereenzelvigen. En Pieter, ja in die man heb ik altijd een stuk van mezelf ervaren.

Pieter was een dagbladschrijver, een volkse man, de nu eens bittere en dan weer ironiserende inquisiteur van zijn tijd vol sociale onrechtvaardigheid.

In zijn «dagklapper » schreef Pieter over weer en wind en over grappige voorvalletjes en over de kleine man voor wie hij een nimmer verzwakkende liefde heeft betoond, wiens ellende hij bitter aankloeg. Ontelbaar waren zijn scherpe uitvallen tegen het invoeren van de nachtarbeid. Voor die nachtarbeid werden meisjes van 15 tot 20 jaar aangeworven.

Was Pieter radicaler dan zijn broer ?

Nee, zij vulden elkaar gewoon aan. Zij hebben elkaar om beurten uit buien van moedeloosheid en onmacht weggesleurd. Als de moegetergde priester zich wilde terugtrekken uit de strijd was Pieter daar met zijn betoog : de ellende der arbeiders duurt onverminderd voort, als wij niet doorzetten wie zal het dan doen? En toen Pieter onder de druk van de onophoudelijke broodroof begon te twijfelen aan het nut van hun actie, zei de priester : wij kunnen nu niet meer terug, wij moeten de consequenties dragen van wat wij begonnen zijn. Soms ook ergerde de priester zich aan de grapjasserij van Pieter, de dagbladschrijver. Zij hebben samen het daensisme gedragen.

Hendrik J. Elias, pater Van Isacker, Luc Delafortrie, Lode Wils en Bovijn zijn zowat de voornaamste auteurs van het daensisme. Wordt jouw boek iets als het zesde boek over het daensisme, of zal het een geheel aparte plaats innemen?

Eerst en vooral moet ik bekennen dat ik de Daens-auteurs die je daarnet citeerde letterlijk heb geplunderd! Ik las zowat alles wat over die materie verscheen en ik heb heel veel gegevens daaraan ontleend. In mijn voorwoord zal ik mijn excuses hiervoor aanbieden bij die auteurs... en bij Pieter Daens die ook een boek over zijn broer heeft geschreven. Ik vrees dat men mij zal verwijten: die heeft links en rechts materiaal gestolen en zich hiermee een huis gebouwd.

Toch heb je een aantal documenten kunnen raadplegen waarvan de inhoud eerst in jouw boek voorkomt. En je bent ook de eerste die zo duidelijk het daensisme in het kader van het sociale en politieke leven te Aalst hebt geplaatst.

Ja, zo ontdekte ik een schrijfboek van Dokter Isidoor Bauwens. (Vermoedelijk wordt hier dokter Bauwens, toen geneesheer bij het St-Jozefcollege te Aalst bedoeld — nota van de intervieuwer). Dat schrijfboek is een belangrijk document. Dokter Bauwens stichtte een genootschap, iets dat je kon beschouwen als een Davidsfonds avant-la-lettre. In dit genootschap verenigden zich alle schilders en schrijvers uit het Aalsterse. Ook Pieter Daens en Baron de Béthune waren lid. Uit de verslagen van dit genootschap (het schrijfboek van dokter Bauwens) blijkt bijvoorbeeld de grote belangstelling vanwege Béthune voor het sociale probleem van die tijd. Bij anderen als Sylvain Van der Gucht en Petrus Van Nuffel bleek er alleen lite-

Voor Vlaanderen, voor de democratie in het algemeen en de christelijke democratie in het bijzonder is het Daensisme zeer belangrijk geweest. Het is het menselijk drama van vele personen, het drama van misdaden en misverstanden dat vandaag in het Aalsterse nog niet helemaal vergeten is. Louis-Paul Boon, Vlaanderens grootste levende romancier, stelt dit thema centraal in een boek dat hij over enkele maanden te Amsterdam zal publiceren: Priester Daens en de sociale strijd in het stadje Aalst in de 19e eeuw.

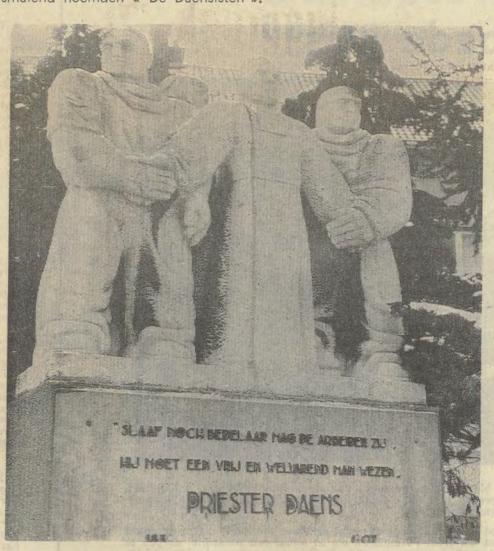
louis-paul boon:

priester daens en de sociale strijd in het stadje aalst in de 19° eeuw

Op 15 april 1893 werd te Okegem in Oost-Vlaanderen de Christene Volkspartij gesticht. Democratische Katholieken hadden voordien onverpoosd maar vruchteloos getracht een programma van sociale rechtvaardigheid via de oppermachtige Katholieke partij o.l.v. Woeste door te drukken. Toen dit tenslotte definitief onmogelijk bleek, was er voor de kern van de demokratische Katholieken maar één kans meer om de ellende te bestrijden : de Christene Volkspartij

Onder de oprichters van die nieuwe partij bevond zich Pieter Daens, journalist en uitgever te Aalst. Omstreeks die tijd zouden zich nog talrijke progressieve formaties scharen achter een regionaal blad. Pieter Daens was te Aals een graaggeziene figuur wiens grote liefde voor de « kleine man » vijfentwintig jaar lang de Christene Volkspartij zou schragen. Pieter Daens zou spoedig zijn broer priester Daens overhalen toe te treden tot de nieuwe partij die een wig moest worden tussen de onverzoenlijke Katholiek Reactionair e partij en de socialisten.

In het Aalsterse werd de Christene Volkspartij spoedig 't zwarte schaap van de Katholieke leiders en van de kerkelijke overheid. Deze laatsten hebben twintig jaar lang een ware heksenjacht georganiseerd op wat zij smalend noemden « De Daensisten ».

Het Daens-monument op De Werf te Aalst.

raire belangstelling aanwezig. Baron de Béthune bespreekt er concrete plannen voor betere arbeidswoningen enzovoort. Pieter Daens steunt de Béthune, zij w. den goede vrienden. Als Pieter Daens de idee lanceert van een meer democratische, verjongde katholieke partij, wordt hij aanvankelijk door de Béthune gesteund. Deze laatste deelt echter niet Pieters mening dat de aartsconservatieve Woeste hierbij totaal moet genegeerd worden. Op een bepaald ogenblik is het duidelijk dat Pieter een « Putch » heeft georganiseerd. Dit gebeurt op het ogenblik dat de grondwet moet gewijzigd worden en het cijnskiesstelsel zal vervangen worden door het meervoudig stemrecht. Pieter ronselde massaal leden voor het genootschap («Het Vlaamsche Taalgenootschap » heette het) Al die nieuwe leden zal men later terugvinden als « De Roelanders » (Frans Sterck, Prosper De Pelsmaecker, Petrus Van Schuylenbergh). Zij drongen er tijdens een

algemene vergadering op aan dat het genootschap zou kiezen voor een nieuwe en meer aan de noden van de tijd aangepaste werking. Hun woordvoerder Pieter Daens pleitte voor een radicaler volkse stroming. Dokter Bauwens die in de eerste plaats flamingant was (en zeer katholiek) verwees de beslissing hierover naar de « Bestuursvergadering ». Tijdens deze fameuze bestuursvergadering konden al die nieuwelingen echter niet aanwezig zijn. Pieter Daens kon er slechts rekenen op de Béthune en op Jean-Baptist Van Langenhaeke. Daarenboven steunde de Béthune Pieter Daens slechts onder deze voorwaarden : de actie zou door de Béthune geleid worden en plaats hebben in de schoot van de Katholieke Partij. Bij de Béthune zat de bedoeling voor hierdoor één van de vier kamerzetels voor het arrondissement te veroveren. Toch vond de Béthune ook bij Woeste totaal onbegrip voor zijn plan : ook de katholieken aasden op de voordelen (4000 fr. wedde,

macht, aanzien) aan een kamerzetel ver-

bonden.
Toen richtte Pieter de Christene
Volkspartij op en organiseerde ze met
de steun van zijn broer priester Adolf.
Desondanks bleef de Béthune aandringen met hem samen te werken. Adolf
wees die samenwerking echter kordaat
af en de Béthune werd de onverzoenlijke vijand van de broers Daens en de
daensisten.

Baron de Béthune is dus een belangrijke schakel in de sociale geschiedenis van de 19e eeuw te Aalst ?

Inderdaad. De verklaring hiervoor kan men misschien zoeken in zijn afkomst. De moeder was de dochter van garenfabrikant Eliaart Cools die het van gewone fabrieksarbeider te Ninove tot machtig garenfabrikant te Aalst schopte. In minder dan geen tijd werd het hele blok aan de Pontstraat en Stoofstraat zijn eigendom. — De huidige ruïnes van de fabriek Roos, Geerinckx, De Nayer — Tevens kocht hij het kasteel van Overhamme te Aalst. Die vrouw bleef haar hele leven lang de eenvoud zelf. Zij inspireerde haar omgeving tot begrip voor de kleine man. De Barons de Béthune (zowel vader Paul als zoon Leo) waren vlaamsgezinden, hoe onwaarschijnlijk dit voor barons van toen ook moge klinken is Toen de katholieken te Aalst een meer geschikte burgemeester wensten te laten verkiezen, daagde Woeste op als kandidaat. Hij kwam zijn opwachting maken bij Paul de Béthune, maar die hield het hek voor hem gesloten. Dit heeft Woeste de Béthunes nooit kunnen vergeven. Aanvankelijk werd Woeste nergens te Aalst aanvaard: de jonge katholieken vonden het te bar door een franssprekende vertegenwoordigd te worden en de Kerk herinnerde zich dat Woeste uit een protestantse familie stamde. Na de afwijzing bij de Béthune is Woeste toevallig terechtgekomen bij een hophandelaar die bezig was fortuin te maken: Jan Moyersoen. Vanzelfsprekend steunt Woeste van die dag af de Moyersoens in de mate waarin hij de Béthunes hatte.

De oppositie van persoonlijke belangen heeft in die dagen een grotere rol gespeeld dan men gewoonlijk aanneemt. Ook de houding van « Het Vlaamsche Taalgenootschap » was vooralsnog een onbekend maar belangrijk gegeven.

De andere auteurs van het daensisme bezaten die documentatie niet?

Nee, die bezaten zij toevallig niet. Pater Van Isacker zei me dat hij bijvoorbeeld niets vernomen had over het bestaan van het Taalgenootschap. Nog even iets over dat fameuze boek van dokter Bauwens. Het houdt op met notuleren bij de grondwetsherziening en vóór de stichting van de Christelijke Volkspartij. Verder zijn alle bladen weggescheurd. Door Bauwens of door wie na hem? Misschien wilde men voorkomen dat iets uitlekte over het verloop van de genoemde bestuursvergadering of over de pogingen die door de Béthune en door Pieter Daens « in de goede richting » werden ondernomen.

De stichting van de Christene Volkspartij. Volgens Van Isacker ligt de stichting in de lijn van de actie van De Roelanders (rondom het blad « Klokke Roeland »), zelf een gevolg van de succesrijke kiesstrijd van Advocaat Van Langenhaecke te Ninove. Over Okegem 1893 schrijft Van Isacker: Bij hen (de stichters) bevond zich Pieter Daens van Aalst.

Ik meen dat de kern van de Christene Volkspartij moet gezocht worden in Het Vlaamsch Taalgenootschap. Volgens mijn bronnen waren al de stichters van Okegem reeds lid van het genootschap. De bijeenkomst werd trouwens door Pieter Daens zelf gevraagd. Overigens valt het natuurlijk moeilijk met zekerheid uit te maken of mijn stelling over de stichting geloofwaardiger is dan die van Van Isacker.

heid uit te maken of mijn stelling over de stichting geloofwaardiger is dan die van Van Isacker.

En nu moet ik toch bekennen dat het werk van Van Isacker (en hijzelf natuurlijk ook) voor mij een revelatie is geweest. Zijn boek is vooral een moedig boek. Toen het verscheen heb ik dit meer dan eens in « Vooruit » geschreven. Het behandelt in hoofdzaak de « strijd » tussen priester Daens en de bisschoppen en de paus. Omdat dit thema centraal stond, werden de sociale achtergronden van het daensisme wel een beetje verwaarloosd. Dit is ook in het boek van Luc Delafortrie zo. Er werd bijvoorbeeld geen aandacht geschonken aan de coöperatieve aspecten van de Daenspartij. Weet je, er was een coöperatieve tabaksfabriek en twee cooperatieve weverijen (Kerksken en Denderhoutem). In « Klokke Roeland » schrijft Aloïs De Backer, de stichter van de weverijen, dat die coöperatieve weverijen en bakkerijen moeten opgericht worden in dezelfde geest waarin de socialistische coöperatieven werden opgericht. Te Gent hadden de socialisten een weverij, te Aalst een bakkerij.

(wordt verdergezet)

frans-jos verdoodt.

toeter de veerman

« Toeter de Veerman » is het vierde boek van Richard De Wachter dat bij de Oranje-uitgaven verscheen. Tematisch sluit het aan bij « Het Huis bij de Schorren » (Standaard Uitgeverij) en « De Gribus bij de Schor » (Oranje). Het speelt zich af in dezelfde streek ; tevens de geboortestreek van de auteur.

Reeds « De Gribus bij de Schor » werd geloofd omwille van zijn literair gehalte, zijn epische kracht. « Toeter de Veerman », dat a.h.w. het Scheldedrieluik voltooit, bezit dezelfde gebalde kracht : deze epische vaart, die in zijn soberheid toch sterk evokatief en landschap en mensen voor ons levendig en levend gestalte geeft.

« Toeter de Veerman » is het verhaal van een man die, zoals zijn vader, in de eenzaamheid leeft, tot hij de liefde wint van de enigszins manzieke vreemde onderwijzeres Birgitta. Hij huwt haar, ze krijgen een kind, een meisje. De vrouw verwent de tot een schoonheid opgroeiende Gina. Wanneer de oorlog ook tot in deze uithoek van de wereld doordringt en vanuit het dorp de vreemde soldaten het veer en de veermansdochter ontdekken, begint het drama. Toeters woede uit zich niet in geweld: stug keert hij zich af van vrouw en kind, wanneer het meisje een Duits feldwebel tot aanbidder krijgt.

Wanneer de Duitsers aftrekken, gaat Gina mee... Bij de bevrijding proberen enkele jonge snaken met trikolore armband Birgit aan te houden maar Toeter jaagt ze weg. Het heengaan van Gina heeft beiden fel getroffen bij Toeter overheerst wrok en woede nog de pijn, maar bij Birgit raakt die pijn de wortels van haar wezen. In een vlaag van waanzin verdrinkt zij. Toeter wordt door dit tragisch heengaan nu zo sterk geraakt, dat hij zelfs na de terugkeer van en verzoe-

ning met Gina, fisisch en ook geestelijk aftakelt : zijn zicht wordt slecht en hij moet het veer overgeven aan een vriend. Blindheid en ziekte dwingen hem te bed : gelaten zal hij nog eenmaal vriend en pastoor ontvangen - en dan, op een avond, zijn grootste overvaart beginnen : die naar de overzijde van het leven.

Richard Dewachter heeft de sterke figuur van de veerman op sobere maar prachtige wijze weten te tekenen : daarnaast treden de andere figuren meer op de achtergrond, maar geven aan de centrale figuur een psychologische dimensie, waar de natuur, het landschap en het tijdsgebeuren dimensie geven aan hun handelen, hun leven en veel meer zijn dan een louter decorum. Langs de centrale figuur om zijn mensen en landschap tot één machtig geheel verwerven : een haast magische eenheid van natuur en mens. Is dit heimatliteratuur, dan is het er van de beste soort. Samen met de andere hierboven vernoemde verhalen bewijst het de mogelijkheden die de vaak versmade « heimatliteratuur » aan een auteur biedt, die epische kracht aan beheersing paart.

Richard Dewachter: « Toeter de Veerman » — 108 blz. — 90 fr. Oranje-Uitgaven, Osylei

KORT BONDIG

- Op 27 april e.k. om 20 u. besluit Gezin en Volksopleiding de succesvolle reeks kleinkunstavonden in de Beursschouwburg met een optreden van de Nederlandse artieste Liesbeth List. Toegangskaarten tegen 150 en 100 fr.; voor leden BGJG en groepen van minstens 10 personen: 100 en 60 fr. De kaarten kunnen telefonisch besteld worden bij Gezin en Volksopleiding (02/13.91.70) en Beursschouwburg (02/11.25.25)
- VNSU-Kultuur richt in op maandag 29 maart om 20 u. een orgelrecital in de St Jakobskerk te Gent in, met werken van G. Bach, C. Franck en H. Reger. Aan het orgel Hilda de Bondt •
- Op 27 en 28 maart in de gemeentelijke feestzaal, Leuvense steenweg 194 te St. Ste-vens Woluwe richten DF, VTB en KAV een tentoonstelling in van 10 kunstenaars over het tema « de vrouw in de kunst », telkens van 10 tot 21 uur. Frans Hofstede, Nederlandse bloemenkunstenaar zal de expositie in een bloemenrijk kader plaatsen
- Op 31 maart brengt uitgeverij Brito de tiende druk van Lode Zielens' « Moeder waar-om leven wij? » op de markt, met als nieuom leven wij? » op de markt, met als nieu-wigheid een uitvoerig dossier met illustratie, een inleiding, een korte levenschets van de auteur, documenten, foto's, kritieken en een volledige bibliografie. Tijdens een grootse huldezitting op 31 maart in het Osterriethuis te Antwerpen zullen er het woord voeren: Georges Adé, Ed. Van den Casteele, Frans Dille, Hubert Lampo, Paul Lebeau en Ger Schmook, die elk voor zich een bepaald facet van Lode Zielens zullen belichten
- We herinneren aan twee initiatieven van de Vlaamse Klub Kust: heden zaterdag 27 maart in het Kursaal te Oostende optreden van de Philharmonie van Antwerpen olv Enr. Jorda en op 13 april opvoering van « De Bruiloft » om 20.30 u. in de Beurshalle, Zand te Brugge. Inschrijvingen voor reis en voorstelling bij VKK, tel 059/73987 ●
- In de Zwalmmolen, Munkzwalm stelt An
   De Bock ten toon van 20 maart tot 18 april
- Sedert 1965 stelt de Vlaamse Toeristenbond het op prijs bij middel van de Dr. Oskar de Gruyterprijs merkwaardige prestaties van Vlaamse akteurs en aktrices te huldigen. Tergelegenheid van zijn vijftigjarig bestaan wil de bond nu ook biezondere pretaties van Vlaamse opera- of operettenzangers en zan-

Vlaamse opera- of operettenzangers en zangeressen naar voren brengen.

Daartoe heeft hij een driejaarlijkse prijs van 15.000 fr. gesticht, som die samen met een speciale gedenkpenning afwisselend aan een zangeres of zanger zal overhandigd worden, op voorstel van een jury, onder voorzitterschap van de VTB-voorzitter, en bestaande uit de officiële recensenten voor opera en operette bij de Vlaamse dagbladen.

Ter ere van de meer dan 80-jarige Hendrik

Ter ere van de meer dan 80-jarige Hendrik Caspeele, die zich gedurende een lang leven buitengewoon verdienstelijk heeft gemaakt tegenover opera en operette in Vlaanderen, wordt de prijs naar hem genoemd. De uitspraak mag verwacht worden tegen einde

• Morgen 28 maart om 14 u. richt de afdeling Oost-Vlaanderen van de Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedeschoon v.z.w., een studiedag in over de Gentse stadskern in de Rijksuniversiteit, auditorium C, Blandijnberg 2 te Gent. Prof. J. Hublé licht het entwers de genetie van de genetie het ontwerp toe voor de creatie van een na-turrreservaat in de Bourgoyen, m.m.v. de profesoren M. Anselin en M. Van Miegroet. De voorgenomen infrastructuurwerken en hun invloed op de renovatie van de stadskern

zal uiteengezet worden door prof. M. Anselin en lic. W. Verbanck.

Tijdens de studiedag wordt een beperkte tentoonstelling georganiseerd over de « Renovatie van de Kuip » (ontwerp H. Rosseau) en de « Reanimatie van het Patershol » (ont-

• Om de samenzang te verbeteren, doet het ANZ een beroep op iedereen — zowel in school-, koor-, volkszang als in jeugdverband om de geprogrammeerde liederen vooraf in te

om de geprogrammeerde liederen vooraf in te studeren en aan te leren.

Vnaaf 1 mei a.s. wordt een programmabrosjure met volledige tekst en melodie van deze liederen ter beschikking gesteld tegen de Oudaan, 22-24 - 2000 Antwerpen, tel. 03/330234

Ter voorbereiding van het Zangfeest heeft het ANZ tevens twee nieuwe liedbundels uitgegeven: « Sa, laat ons vrolijk wezen » met melodie en tekst van 35 oudnederlandse liederen (prijs 10 fr.) en « Dit is de Tijd » met tekst en melodie van oude en nieuwe met tekst en melodie van oude en nieuwe

goede reis!

Wij hebben al eerder in ons blad melding gemaakt van de huifkartocht van 't Kliekske. Zopas werden de officiële gegevens van deze tocht, die ongetwijfeld de kleinkunstgebeurtenis van het jaar moet worden, vrijgegeven.

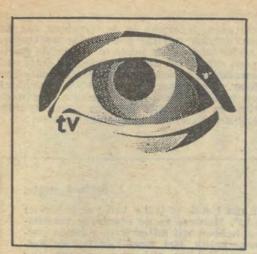
Nog even in 't kort : van 7 tot en met 27 augustus reist de groep met een huifkar en paard door de provincies Brabant, Oost- en West-Vlaanderen om in totaal een twintigtal dorpen te bezoeken. In deze dorpen zal de volkskunstgroep poppenkast spelen, oude ambachten en instrumenten tentoonstellen en een optreden van 2 x 50 minuten ten beste geven.

Wat het poppenspel (steeds om 16 u.) betreft zullen de « kliekjesmensen » oude volksverhalen spelen en zich bedienen met handpoppen. De tentoonstelling omvat : volksinstrumenten (de moeite waard om eens te zien waa ruit onze voorouders allemaal muziek haalden). Brabants kantwerk, spekulaasplanken en mandenvlechtwerk. Tenslotte 's avonds (steeds om 20 u.) met een nog te weinig gekend programma van 't Kliekske dat werkelijk goed is : oorspronkelijke volksliedjes en dansen begeleid op typische volksinstrumenten van vlier, lepels tot tokkelblok en doedelzak. Tijdens de pauze worden bandopnamen gemaakt van plaatselijke volksliederen en verhalen. Deze opnamen worden achteraf verwerkt tot radioprogramma's voor omroep Brabant.

Om tot een definitieve reisroute te kunnen komen hebben de lui van 't Kliekske om de 20 km enkele dorpen uitgekozen waaruit de geïnteresseerde verenigingen en weet ik veel kunnen kiezen. Eens een klaar beeld wordt om de dag een vaste plaats uitgekozen. Na het afsluiten van een kontrakt zorgt 't Kliekske voor affiches en de gewestelijke en nationale BRT-zenders voor dagelijkse publiciteit..

Het verheugt ons te vernemen dat de groep ook de kust zal aandoen in volle vakantie: 15 augustus Adinkerke, 19 augustus Heist-Duinbergen of Knokke zodat ook de buitenlanders een echte Viaamse groep aan het werk kunnen zien.

Mensen van verenigingen of afdelingen die interesse tonen voor dit initiatief van deze jonge mensen uit Vlaams-Brabant kunnen met een briefje naar Herman Dewit, Broeckborre 78, 1500 Halle of een telefoontje naar Frans Lots 02/56.80.28 altijd terecht. Goede reis!

om te vergeten

Volgende week op de Vlaamse tv een speciaal voor de BBC geschreven tvspel met als titel : Bravo Billy Baron, voor de gelegenheid in een regie van Luc Philips. Dit stuk behandelt het klatergouden wereldje van de showbizz. Er komen dan ook aardig wat piekuurtjes aan het adres van de amuzementsbonzen in voor.

In dit tv-spel komt ook een shownummertje voor, in dit geval gezongen door het Dublin-duo Nicole Josy en Hugo Sigal. Sigal is geen beginneling wat het toneel betreft. Vroeger reeds speelde hij niet onverdienstelijk. Wat Nicole betreft zullen we moeten afwachten of dit lief kind naast het kwelen van zachte wijsjes en het voorzetten van een overigens welgevormd been, ook nog andere pijlen op haar teater-boog heeft.

Verder prijken op de generiek de namen van Martha Dewachter, Robert Marcel, Willy Vandermeulen, Jeanine Schevernels, Fanny Winkeler en Gaston Vandermeulen. Met het aanduiden van Nicole en Hugo heeft de sektie « literaire en dramatische » in feite een ferme gok gewaagd want tot deze beslissing werd overgegaan nog voor vaststond dat precies dit koppel ons edel land der Belgen in de Ierse hoofdstad zou vertegenwoordigen.

dublin

Voor zangeres Truus (Van een droom alleen kan je niet leven) en voor programmatrice Lies Huylebroeck staat er een reisje minder op het programma. Beide dames waren inderdaad door de BRT aangeduid om boven geciteerd land in Dublin te vertegenwoordigen, doch hiertegen rees verzet vanwege de hoogste Eurovisie-instanties. Officieel heet het dat beide beminnelijke schepselen te nauw bij de showwereld betrokken zijn om objektief over zangprestaties te oordelen. Eigenlijk valt voor dit standpunt wel iets te zeggen. Spijtig voor Lies en Truus. Nu gaan dr. Alexander van het zeepreventorium in Den Haan en Rita Hellemans, het meisje uit Puurs dat enkele weken geleden in Wachtwoord zo'n goed figuur sloeg.

want

Gehoord op BRT 1 tijdens de nieuwsberichten van dinsdag 23 maart om 17 uur : « De rijkswacht chargeerde met traangas want dat traangas was nodig om tegen betogende boeren te charge-

tegendraads

Eén van die vele stille onbekende BRT-medewerkers die regelmatig behoorlijk werk verrichten en desondanks weinig in het zonnetje worden gezet is de Dworpse bakkerszoon Erik Dillens. Wie wil weten op welke pretentieloze manier Erik Dillens het tv-medium weet aan te wenden hoeft op dinsdag 30 maart maar even te kijken naar-« Tegendraads », een programma waar in allerlei kleinere onderwerpen die een jong publiek aanspreken op een vlotte manier worden in beeld gebracht.

Woendagavond voor de zoveelste keer vanuit Engeland «The Good Old Days», het crazy amuzementsprogramma dat eigenlijk met alle amuzement de klassieke draak steekt. De sfeer die telkens in het pluchen teatertje hangt is onbetaalbaar. Die avond vrij, zeker kijken!

bloedige

En vlak daarna een ten huize van Paul Struye, de nationale senaatsvoorzitter die het klaar speelde als Gentenaar van geboorte in de hoge vergadering te zetelen in de hoedanigheid van PSC-verkozene. Voor wie het mocht vergeten zijn : Struye is de grimmige kerel die ten tijde van de repressie zonder pardon tot doden bevel gaf.

Tijdens de opnamen van deze « Ten huize van » zat des voorzitters arm in het gips. Wel aardig gekamoefleerd.

Zo pas heeft de BRT de resultaten bekend gemaakt van een gedeelte van het permanente kijk- en luisteronderzoek. Wat iedereen dacht is bewaarheid: torenhoog boven alle andere tv-programma's prijkt toch het eigen feuilleton « Wij, Heren van Zichem ».

De Duitse grote steden hebben hun eigen ge-zicht. Een olympisch ge-zicht bijvoorbeeld. Of een modern gezicht: Ondergrondsen, hoog-bouw. Niet in de laatste plaats nog het traditie-gezicht. Dat wil elke Duitse stad behouden.

De Club van de dubbeldekkers raast verder op het scherm van de Vlaamse tv. Dikke Doughnut is er maandag weer bij. Het wordt een hard treffen met planeet Zeven in... een pakhuis. Maandag 29 maart BRT om 18u05.

Langs de wegen tussen München en Kiel geniet U van 3300 km Duitslandbelevenis.

In honderden kuuroorden

Niemand hoeft hier dorst te hebben. Al bijna 2000 jaar rijpt de wijn en sedert de middeleeuwen brouwt men overal bier. Ook is er nog de be-kende Duitse Sekt. Neen, in Duitsland hoeft u niet op een droogje te zitten.

boulevards. Kijken in de elegante zaken met edele juwelen, kostbare antiquiteiten en sjieke mode. Maar ga ook eens naar een kleine bakkerij. Er zijn in Duitsland meer dan 200 verschillende soorten brood.

Albrecht Dürer werd 500 jaar geleden geboren. Hij schilderde in het oude Nürnberg. Zijn huis is daar nog te vinden. Er zijn in Duitsland nog vele steden die er nog net zo uitzien als in Dürer's tijd.

Duitsland is vooral nu meer dan ooit de moeite waard. Duitsland - het land van de Olympische Spelen 1972. Maak gebruik van de 3300 km lange Olympiatour of kies uw eigen route per bus, trein, vliegtuig, auto of schip.

Op zee kan mer overal zeilen (de zweefvliegtuig

BON 02/29/1

a.u.b. in blokletters invullen en ook het post nummer van uw gemeente vermelden. Naam:

Straat Postnumme Graag alle mogelijke Inlichtingen over Duits-land in verband met het Vóórolympische Jaar. Aan: Duitse Dienst voor Toerisme, Luxem-burgstraat 23, 1040 Brussel.

sport

Wij zijn zondag eens gaan kijken naar de cross voor veteranen, ingericht op de terreinen van de ex-expo. Wij hebben er plezier aan beleefd, en zo te zien, de zeer talrijke deelnemers nog meer. Geen komplimenten hier, geen gezever over winnen of niet-winnen, over juiste of verkeerde start-orde, geen reklame, bedelarij of « programma officiel », geen super-vedetten, offisjellen of matuvus. Wij hebben de eeuwige jeugd van een Vandewattijne bewonderd, en van zoveel anderen, bekenden en onbekenden, met grijs haar al, of wit haar. of geen haar, of vals haar. En wij hebben gezien dat zij aan de aankomst allemaal blij waren dat zij gewonnen hadden. Want bij deergelijke sportwedstrijden wint iedereen. De eerste en de laatste, de veertiger en zeventiger. Iedereen wint een stuk ieued. Iets onbetaalbaars dus Bravo, bravissimo voor inrichter Excelsior en alle deelnemers. jeugd. Iets onbetaalbaars dus. Bravo, bravissimo voor inrichter Excelsior en alle deelnemers.

afgeschaft mirakel

Een paar jaren geleden moest bij Anderlecht «Noulle» Deraeymaecker de plaats ruimen voor wonderman Sinibaldi. Het ging Anderlecht ondertussen niet erg voor de wind, en dus heeft men zopas Sinibaldi de bons gegeven. Hij wordt op-gevolgd door Poliet Vande-bosch. Met diens verstande nochtans dat het voor niet lang zal zijn. Net zolang tot men een nieuwe super-wondertrai-ner heeft gevonden in het bui-tenland. Tenzij, en die kans zou bestaan, men het eens met een autentieke Belg zou proberen. Wij hoorden in dat verband al de naam vernoemen van onze ouwe schoolkameraad Urbain Braems, momenteel big boss van Cerkle Brugge. Moesten wij bestuurslid zijn van Anderwij bestuursiid zijn van Ander-lecht, wij zouden pleiten voor een landgenoot. Wij denken namelijk dat die even goed zijn als de vreemde, als zij kunnen werken met dezelfde spelers, dezelfde faciliteiten, dezelfde steun, hetzelfde ver-trouwen, en... dezelfde pree.

brunette op voet

In Italië bestaat al enkele jaren de kommerciële voetbal-sport voor dames. Wij schreven hierover reeds dat wij contra zijn, omdat het niets met sport te maken heeft, en alles met (bedenkelijke) sensatie en kommerce, wat wel eens zou kunnen leiden tot misbruiken, die wij niet met een tekeningetje moeten illustreren. Men is nu een stapje verder gegaan. Zopas werd de eerste voetbal-ster verkocht. De «verrukke-lijke brunette met de groene ogen» Elena Schiavo werd door Religiene franken van miljoen Belgische franken ver-lapt aan Club Astro Turijn, De verrukkelijke staat in voetbaltechnische jargon uitgedrukt bekend om haar sterke linkse. Wij peinzen dat die linkse hier minder belang heeft dan die verrukkelijkheid, en vermits wij met de Dolle Mina's van oordeel zijn dat vrouwelijke « poten en oren » niet langer een middel moeten zijn om anderen poen te laten verdienen, vinden wij de «verkoop van die brunette op voet» geen winstpunt.

Het Prinsenpark te Parijs takelde de laatste jaren af. Tegen 1972 komt het stadion met tribune en al klaar. Hopelijk is de tribune tegen heel wat bestand...

ex-grand prix

De Royal Automobile Club de Belgique — onvertaalbaar, vrienden — zit in nesten. Sedert jaar en dag inrichter van de Grand Prix de Belgique — ook onvertaalbaar —, heeft zij het affront moeten slikken dat de autopiloten hebben laten weten dat er van dergelijke Grand Prix op het sukkelbaantje van Francorchamps doodgewoon geen sprake meer kan zijn. Vermits de omloop van Terlaemen ook niet helemaal in orde schijnt te zijn — of vergissen wij ons? — en vermits men met een prestigieus iets als een Grand Prix de Belgique toch zo maar niet naar de Vlaamse pro-Grand Prix de Belgique toch zo maar niet naar de Vlaamse prowincies kan trekken, zal er dus ook dit jaar geen Grote Prijs zijn. Het zal misschien wel eens beteren, als de omloop van Nijvel klaar zal zijn, of als men de nodige poen loskrijgt om van de omloop van Francorchamps een serieuze omloop te maken Er zouden daarvoor echter een slordige honderd miljoen nodig zijn, en dat zelfs wen de plutelynten van de getrombiellijk bet veel dat schijnt zelfs voor de plutokraten van de automobielklub veel geld te zijn.

de geroepenen

Jaak Lecoq heeft onlangs de beroepen opgespoord die volgens hem voorbestemd zijn om goede voetbalscheidsrechters te leveren. Hij verkoos schoolmeesters, handelsreizigers, handelaars en toch 1 mens

Aan de lezersbrief van F.d.B. (« Wij » van vorige week) over de dood van J.P. Monseré en de reportage verschenen in « Sport 70 », hebben wij bitter weinig toe te voegen. Het was wansmakelijk. Het moet zijn dat de Belgische geachte sportliefhebber zich nog op zeer laag kultuurpeil beweegt, als het dit soort literatuur (of beeldekens) is dat zijn voorkeur wegdraagt. Wij kunnen des te beter de reaktie van de renner Roger De Vlaeminck begrijpen, die op de plaats van het ongeval de fotografen hun toestellen uit de handen wou slaan. Tussen heel de hutsekluts van inrichters, officiëlen, volgers, gapers, konsumenten, perslui was er dan blijkbaar toch één mens menselijk genoeg om te begrijpen dat de dood van een mens te heilig is om als koopwaar te dienen. Dat die éne een renner was, doet ons plezier.

de eerste rijen

Er is over de dood van Monseré veel gezegd en geschreven, en dat is begrijpelijk. Wat wij daarbij menen op te merken is dit : de belanghebbenden praten vooral over « noodlot » en « fataliteit », en de belangstellenden blijken dit zonder meer te aanvaarden. Maar is het vermetel te denken dat wielersport ook mogelijk is zonder tegenliggers op de weg, zonder woeste volgers, zonder zoeken naar thuis zijnde dokters in geval van ongeluk, zonder ontbreken van ambulantiewagens zonder verkeerstere. ontbreken van ambulantiewagens, zonder verkeersregeling door ijverige maar ondeskundige amateurs?
Is een wielersport die duizend percent veiliger is dan de bestaande denkbeeldig? Is de « fataliteit » van Jempi's dood echt niet een beetje te wijten aan gebrek aan veiligheidsmaatregelen (niet vanwege de mensen in Retie, maar in het algemeen), en aldus aan een gebrek aan eer-

fataliteit?

Jempi » heeft een koninklijke begrafenis gekregen. HIJ was er en de ministers, en de bisschop, en de dikke bonzen uit de wielerbiz'. Er waren vooral de duizenden naamloze kleine luiden, die van Jempi hielden omdat hij een der hunnen was, een van hun kinderen die het met eigen middelen een eindje ver schopte. De vrouw en de familie van Jempi hebben in die ontroe-rende belangstelling zekere enige troost, hoe gering ook,

bied voor het leven van de renners, de arbeiders per velo?

gevonden voor hun onherstelbaar verlies

Ons moet het echter van het hart dat de aanblik van al die « grosses légumes » op de eerste rijen ons wat wrevelig stemde. Wanneer gaan zij eens op de eerste rijen staan als het erop aankomt van de wielrennerij een beroep te maken dat voor alle renners voldoende eiligheid waarborgt, en een behoorlijke kost van vielensper scherming tegen de gieren die rond de wielersport eirkelen, en vrijwaring van alle ziekelijke sensatie, sterfgevallen langs de weg inbegrepen?

officieren. De onderofficieren vergat hij, en daarvoor werd hij terecht op de vingers getikt. Wij hebben ook nog een paar kategorieën ontdekt. De boeren, want gewoon pro deo over hun veld te klossen, de sportjoernalisten, gewoon de onwaarschijnlijkste dingen waar te maken, de kuisvrouwen, de autoriteiten bij uitstek, de trammannen, gewoon het fluitje te hanteren, de vrouwelijke tieners, gewoon in short rond te huppelen, de pastoors, gewoon zwart te dragen, de flaminganten, gewoon de schuld te krijgen en tenslotte alle venten die thuis ender de slock liggen. krijgen, en tenslotte alle venten die thuis onder de sloef liggen, omdat zij de kans om eens lustig te « bassen » niet voorbij zouden laten gaan.

er was altijd sport (2)

voer voor romeinse massa

Het boerendorpje Rome groeide snel uit tot een imperium dat de hele bekende wereld omvatte. Het doel van de Romeinen bij de veroveringen, was rijkdom. Van overal werden rijkdommen via de Romeinse haven Ostia, de mond van Rome, naar het « moederland » gebracht. Sociaal-economisch waren de gevolgen voor Rome zelf katastrofaal. De massale aanvoer van produkten die niets 'kostten, maakte dat de Romeinse producent, de boer en de ambachtsman, overbodig werd. Rome zelf werd een onproduktief gebied, boeren en middenstanders lieten land en werkhuis in de steek, en kwamen in de stad het reusachtige proletariaat aanvullen. Omwille van de rust waren de « profiteurs van het regime » verplicht het proletariaat woongelegenheid en voedsel te verstrekken, en daarenboven een bezigheid, een afleiding. Zij gaven de miserabele massa « brood en spelen ».

Deze « spelen » bestonden uit velerlei soorten spektakelsport. Het populairst waren wel de paardenwedrennen in het Circus Maximus, dat meer dan 200.000 toeschouwers kon bevatten. De deelnemers eraan waren beroemd, gevierd, zij waren de idolen van de massa, die hun beeltenis aanbracht op muren en pleinen. Er werd gewed op de paardenrennen. Er was veel geld mee gemoeid. Er bestond korruptie in. Het was je reinste kommerciële, sensatio-nele spektakelsport.

Populair waren eveneens de spelen in het amfiteater. Zij kwamen voor onder alle mogelijke vormen, maar steeds kwam het erop neer dat de verrukte toe-schouwers het spektakel konden bijwonen van mensen die voch-ten voor hun leven. De ene keer waren het gladiatoren die het tegen elkaar opnamen, beroepsvechters die speciaal opgeleid waren, slaven doorgaans die in geval van nederlaag gedood werden — meestal toch — en in geval van overwinning soms vrij werden. Het waren de « vestaalse maagden » die doorgaans moesten beslissen of de verliezer om het leven moest worden gebracht door de overwinnaar, in geval dit niet al lang gebeurd was ten minste,

of in leven moest worden gelaten. Met geroep en getier maakten de toeschouwers de « meisjes » diets welke beslissing zij van hen verwachtten.

Een andere keer waren het christenen die tegen gladiatoren werden ingezet, of christenen tegen wildgemaakte dieren. De « spelen » werden steeds bloedi-ger, moesten steeds meer beantwoorden aan de altijd groeiende zucht naar sensatie van het publiek. Stromen bloed werden in de amfiteaters vergoten, onder luid applaus van de begeesterde massa. De massa, die de « spelen » kreeg waar ze om vroeg, en tevreden was.

Verschillende keizers - en anderen — hebben ingezien dat er iets mis liep met die spelen. Seneca, Augustus, Marcus Aurelius, Nero en andere hebben gepoogd de spelen een ietwat humaner karakter te geven. Zij probeerden de echte gevechten te vervangen door schijn- of spiegelgevechten. Zij probeerden ook het publiek te winnen voor wat verhevener spektakels. Zij hebben hun po-gingen moeten opgeven, of zij hadden er al hun populariteit, waar het tenslotte allemaal om te doen was, bij ingeschoten. Uit bewondering voor de Griek-

se kultuur (het paste de « sjieke : Romein Grieks te spreken, zoals de « sjieke » Vlaming Frans), heeft men ook pogingen ondernomen om 'de Griekse olimpische spelen in Rome in te voeren, en men is daarin geslaagd, zij het zonder al te veel sukses. De Ro-

meinen waren meer gewoon dan dat onschuldig gegooi met bollen of schijven, of wat gedraaf van atleten rond een sintelbaantje. Geleidelijk-aan begonnen ook de christenen roet in het Romein-

se sport-eten te gooien. Zij hadden niet alleen bezwaar tegen de gevechten met gladiatoren en leeuwen in het amfiteater, waarbij zovelen van hun broeders (en zusters) het leven lieten, zij had-den ook bezwaren tegen de uit Griekenland overgehevelde olim-pische spelen. Zij vonden het hei-

Naarmate de christenen in het Romeinse Rijk aan invloed won-nen — in 313 werd hun godsdienst toegelaten, in 393 verplichte staatsgodsdienst —, ging ook hun druk op de spelen groter worden. De olimpische spelen werden afgeschaft, en in 402 verbook keizer Honorius ook de gladiatorengevechten, na een optreden van de monnik Telemachus, die bij wijze van dank door de toeschouwers gestenigd werd.

Het dient natuurlijk met een dikke korrel zout genomen, maar heeft men niet de indruk dat onze hedendaagse sport, met de zucht naar sensatie, met haar funktie van « geestelijk voedsel voor de massa », met haar taak om de aandacht van de mensen af te leiden, met haar enorme aanhang onder de massa, dat onze hedendaagse sport dus in menig opzicht dicht aanleunt bij de « spelen » van-de Romeinen ?

(vervolgt)

WALTER ROLAND KERKSTRAAT 58, ANTWERPEN (Let op het hulenummer 1) Telefoon 35 86 62

ALLE MONTUREN

Voor lezers van dit blad : 10 % korting

Aanbevolen Huizen

CORTHALS

Kattestraat 20 - Aalst Tel. 053/244.80 Bekendste koffiehuis uit DENDERSTREEK

Blijft gij doof, Vlaming?

We vroegen:
BOYCOT FRANSKILJONS!
STEUN VLAAMSE FIRMA'S 1 kg. nettopr. 164 fr. th. best. of 2 kg —10% 295 fr. spoorw. of 5 kg —20% 656 fr. terugb. Topkoffie - topvoordelig Ook van 150 fr. min % 1 of 2 kg. kan toch ieder bestellen! KOFFIE HAWAII Groot-Bijgaarden T. 02/52.60.55

PAPYRUS

Boek- en Papierhandel Zaakvoerder Fons Labeau de Ribaucourtstraat 7 (nabij het Sint-Jansplein) Sint-Jans-Molenbeek Brussel 8 Telefoon (02) 28.87.09

Bezoek GASTHOF LINDENHOVE

Koud en warm buffet Lauwereys - De Bruyn Gezellige vlaamse sfeer. wekelijkse rustdag : woensdag Bellestraat 49 Hekelgem Tel. 053/687.40

(II-VI-71

H. PELEMAN_MARCKX Van den Nestlei 16, Antwerpen TV RADIO ALLE ELEKTRI-SCHE TOESTELLEN HERSTEL-LINGEN AAN HUIS TV PELMAR 61 scherm 13.500 fr. i.p.v. 18.950 fr. Andere merken grootste korting

AL AL KEUKENS GLASAL

Fabrieken te Ramsdonck tel. 015/714.47 Vochtbestand Vuurvast Matige prijs Voor West-Vlaanderen DE MEYER Walter 3ruggestraat 136, Zwevezele tel. 051/612.84 (I-XII-71)

« PIET POT »

Antwerpen's gezelligste Bierkelder Grote Pieter Potstraat 4 (bij Suikerrui) Open vanaf 8 uur 's avonds Maandag en dinsdag gesloten (I-XII-71)

Bezoek « Gasthot DE VEERMAN »

Kaai 26. St Amands a.d Schelde Tel. 052/332.75 Mosselen Paling Jitbater Jan Brugmans

Espresso koffiemachines LA SAN MARCO

verkoop en technische dienst Quellinstraat 40, Antwerpen Tel. 03/32.92.72 Bezoek onze exkluzieve COFFEESHOP en proef uw koffie « op z'n best » !

Te Steenokkerzeel bezoekt elke Vlaming het HEELNEDERLANDSE PRAATKAFEE DE APPEL

Fuérisonpl. 6 - rechtover kerk op een paar 100 m. van « Vlaams Konferentie-oord de Ham » Uitbater Walter DOCKX Tel. 59.75.86

Groepen maatschappijen allerhande!!! Speciaal voor U bedacht

IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden.

INTERESSANT Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond,

in een gezellige sfeer. Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur, een der beste Oberbayern-orkesten

Middag- en avondmaal in groep: gezellig, fijn, goed en goedkoop.
De grote specialiteiten zijn: Ochsenschwanzsuppe - Hongaarse goelasj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleesschotel beter dan in Duitsland.

LEUVEN: Tervuursevest 60. Tel. 016/286.72 - 1.500 plaatsen.

ANTWERPEN: Groenpl. 33. T. 03/31.20.37 - mooiste zaal van de stad.

LEUVEN (Bierkelder): Oude Markt 11. Tel. 016/268.69 - mooiste

kelder van Europa.

BRUSSEL: Nieuwbrugstraat 28. Tel. 02/18.74.89 - mooiste van Brussel
AALST (Klaroen): Autoweg. Tel. 053/228.53 - 1.000 plaatsen.
HULSTE (Kortrijk): Brugsesteenw. 1. Tel. 056/715.36 - 2.400 plaatsen
KONTICH: Mechelsesteenweg (open) - 2.400 plaatsen.
TORHOUT: steenweg Torhout-Lichtervelde (open) - 2.000 plaatsen. DRONGEN: Autoweg Brussel-Oostende (open).

VLAAMSE ZIEKENKAS

1951 1971 20 JAAR DIENSTBETOON

Ziekteverzekering voor

ARBEIDERS BEDIENDEN ZELFSTANDIGEN

Dagvergoeding

ZELFSTANDIGEN LOONTREKKENDEN

Vraag nog heden inlichtingen bij uw plaatselijke afgevaardigde. Geen moeilijkheden bij overschakeling van een ander ziekenfonds. Bestendige sekretariaten:

Kipdorp, 40 - 2000 Antwerpen - Tel. 03/32.73.05 (2 l.) Brabant : E. Jacqmainlaan 124 - 1000 Brussel Tel. 02/19.08.64

Limburg: Zuivelstraat 9 - Hasselt - Tel. 011/220.57 = SYMBOOL van VERTROUWEN + ZEKERHEID + DIENSTBETOON

Nova bestaat Vreemd dat zoveel jonge paartjes ons jubileum komen vieren. Ach, eigenlijk niet zo vreemd. Immers,
Nova Mechelen is België's grootste meubelzaak,
met de grootste keuze: klassiek, modern, design
uit de rijkste internationale kollekties, van
's werelds befaamdste ontwerpers. Trouwens, een
bezoek aan Nova is een hele ervaring: gezellig
slenteren in een boeiende wandelwinkel met 11.
verdiepingen en 20.000m2 toonruimte. vol met
alles wat wonen aangenaam en leven gelukkig
maakt. Nova bestaat 50 jaar, maar is dynamisch jong, Nova-jong. Kom uzelf ter plaatse overtuigen. In feeststemming. Of vraag onze uitgebreide, met feestelijke kleuren geïllustreerde brochure. Welkom. Woninginrichting NOVA Mechelen nv Nekkerspoel 21 2800 Mechelen Telefoon 015 18971 **1921 - 1971 50 jaar NOVA-jong!**

WILLEBROEKSE METAALBOUW P.V.B.A.

Egmont en Hoornestraat 15 Willebroek MAZOUTTANKS METAALWERKEN PIJPVERWERKING Tel. 03/78.82.34

spiegel

En Brussel hield de adem in. De commune van Brussel welgeteld 100 jaar na die van Pa-rijs. Maar de doffe woede die bij deze achtergestelde groep de verklaring moet geven voor een onberedeneerd geweld moet waarschijnlijk nog wel een tijd-je wachten om dezelfde begripartikels te krijgen als de Parijse losbarsting van 100 jaar terug. Hier dan de stortvloed van bedenkingen bij wat volgens de titels heette «Windhoos, taifoen, lawine, stortvloed » barst los over Brussel.

de tijd

Inderdaad de meest suksesrijke betoging wat opkomst betreft sinds vele jaren. Zeker als men het aantal aktieven in de landbouw bekijkt was deze be-toging procentueel de drukst bijgewoonde door de opgeroe-pen groep. Tot lering van de «technocraten ».

« In het hoofdkwartier van de betoging (de « trianon » van een Brussels hotel aan het Brouckèreplein) geloofde men kort voor de middag dat een opkomst van een goede tachtig duizend zeer bevredigend zou zijn. Uiteindelijk zijn het er meer dan honderdduizend geworden.

» Het uitzonderlijke lenteweer zal daar niet vreemd aan geweest zijn doch de belangrijkste verklaring voor het sukses van de betoging is voornamelijk gelegen in de diepe ontevredenheid en ontgoocheling die bij de boeren opgewekt werd door de manier waarop het Europese landbouwbeleid zoals het reeds enige tijd bedre ven wordt en blijft, tegen alle argumentatie van de boeren en hun organizaties in. De beloften die gedaan werden door de ontwerpers van het « Groene Europa » werden niet waar gemaakt en hiervoor werd door de eurokraten geen aannemelijke verklaring gegeven. Kortom, er is een vacuum ontstaan tussen de landbouw zoals die op de exploitaties bedreven wordt en tussen de landbouw die in abstracto uitgedacht wordt door ergens een Brussel-se instelling die zich met « Europa » inlaat ».

HOUTWORM?

Behandeling van dakwerken tegen alle houtinsekten, TWINTIG JAAR WAARBORG Dokumentatie op aanvraag. Gratis en vrijblijvend bestek in gans Benelux. P.V.B.A. INDUSTRADE Vanderzijpestraat 12 Wemmel 1810 - T. 02/79.20.00

het volk

Ien speurt de Vlaamse boerenzoon in het artikel van Miel Van Cauwelaert over de betoging. De diepe verklaring van wat zich dinsdag te Brussel heeft afgespeeld hebben wij nergens beter zien samenvatten dan bij hem.

« Wat zou het helpen de wanordelijkheden en incidenten af te keuren of te betreuren? Heeft het zin een windhoos of een wervelstorm af te keuren of te betreuren? Brussel was gisteren getuige van een explosie, die velen hadden zien aankomen, maar waarvan de inrichters en de ministers van Landbouw, die intussen druk zaten te palaveren in het Char-lemagnehuis, blijkbaar totaal onbewust waren.

» De oproerige betoging van gisteren was een climax van woede en verbittering, die crescendo naar hun uiterste

werden gevoerd.

» Een specialist in de massapsychologie vindt in de gebeurtenis van gisteren wellicht een
dankbaar studieontwerp. Sommige betogers waren kennelijk bezeten met een vernielzucht,

PERS ASSEMETDE BOEREN ZO GAHI PROSSE

Uiteraard beheerste de betoging van 23 maart geheel de pers. Graag dan ook een doorslaggevende slogan boven deze persknipsels.

die getuigde van een wrok, die al lang opgekropt moest zitten.

» Een lang opgekropte wrok?

Wellicht ook van de landman tegen de stad en tegen de stadsmens, die hem niet begrijpt, die van zijn hard labeur niets afweet en bij dewelke hij een gemis aan achting en waarde-ring vermoedt. Brussel is in de geest van de landman dan wel de stad bij uitstek, in de slechtste betekenis, die dat begrip bij hem oproept. De stad van de uitdagende luxe. de stad waar alle macht is geconcentreerd, waar de beslissingen vallen, over zijn lot, zonder dat hij er de minste vat op heeft. Ten-minste, dat gevoel heeft de man van het land en, juist of niet juist, de machthebbers hebben er altijd schuld aan wanneer een dergelijke geestesgesteldheid groeit ».

vlaanderen : morgen

Op 8 april e.k. om 20 uur organiseert het Dosfelinstituut, erkende instelling voor volksopvoeding, een ge spreksavond over « vakbond: establishment of revolutie », te Sint-Niklaas.

Deze bijeenkomst plaats heeft in het kader van een regionale cyclus gaat door in de zaal « Mer-cator ». Stationsstraat 24.

Een paneel van drie mensen (vakbond, permanent komitee Limburg en Mijnwerkersmacht) verlenen hun medewerking.

Geinteresseerden kunnen hieraan deelnemen door storting van de bijdrage van 25 fr. op prk. nr. 60.07.95 van de Heer J.P. Maes, Verdur-mestraat 6, 2700 St. Niklaas.

gazet van antwerpen

« Kalm en waardig » en « in toom gehouden » had het vol-gens deze joernalist moeten verlopen. Wij vrezen toch sterk dat ook indien het alleen maar een « nationale betoging » was geweest het verloop niet an-

« Hoe dan ook, de landbouwer heeft een reeks eisen, die omwille van hun uiterst ge-rechtvaardigd karakter, de aandacht van de ganse bevolking verdienen.

» Hij zwoegt, werkt, investeert, drijft zijn produktiviteit op, maar komt tot de ontgochelende vaststelling, dat desondanks zijn inkomen verder daalt. Dat hij met de vuist op tafel slaat en uitdrukking geeft aan zijn lang opgekropt onge-noegen is normaal. En dat dit gebeurt op Europees niveau is daarenboven verheugend. » Om al deze redeen is het

zo betreurenswaardig, dat de boerenbetoging van dinsdag niet een even kalm en waardig slot kende als bij de start. Voor de boerenorganisaites weze het een les, nl. dat een Europese betoging een totaal andere onderneming is dan een nationale manifestatie, waarin men de mensen beter in toom kan hou-

het laatste nieuws

Vreest dat het betogings-recht in het gedrang zou ko-men na de boerenbetoging. Wellicht is hun archief over koningskwestietroebels, school-kwestie en A.B.V.V.-stakingen zoek geraakt. « Waar de landbouwers be-

grip vroegen voor hun noden zoals voordien de middenstanders, de leerkrachten en de verplegers deden, hebben zij nu wrevel verwekt.

» De gastvrijheid, die het platteland kenmerkt, werd door zijn bewoners zelf in de straten van Brussel met de voeten

getreden.

» Daarmede werd door baldadige groepen, die door de massa niet in toom konden gehouden worden, in de kaart gespeeld van de tegenstanders van het demokratisch betogingsrecht.

» Wat de incidenten betreft. werd bewezen aan wat men zich verwachten kan wanneer een bevolkingsgroep zover gedreven, dat zijn ongenoegen zonder tegenstand door oproerzaaiers uitgebuit kan worden ».

volksgazet

En altijd loopt hij met de oorlog op zijn neus. Van Eynde begint zowaar zijn oorlogsfrustraties af te reageren op de boe-renbetogers. Als er eentje zijn schijndeftige bek moet houden is hij het wel. Nooit hebben wij bij hem een woord van afkeuring vernomen bij konflik-ten waarin zijn partij balda-digaard speelde. Het wordt tra-gi-komisch als de neergeschoten boer in de pen van Van Eynde nu neergeschoten werd door « de ordestrijdkrachten ». Als die tegen BSP-ers staan heten zij normaal « repressiekrachten » of « huurmoorde-

« De boeren hebben er hun eigen zaak een onmetelijk slechte dienst mee bewezen. Dan wanneer een ruim deel van de bevolking hen graag zou hebben begroet als de zwoe-gers die zij zijn en de zorgen zou hebben begrepen, die voortspruiten uit het feit dat hun beroep méér en méér met uitroeiing is bedreigd, zal nu menige stedeling oprispingen voe-len van een oude wrok. over-blijfsel uit oorlogsdagen toen de hongerlijder uit de steen-woestijn te lande zijn karig voedsel met goud moest beta-

» Dat is zéér, zéér jammer! De boerenbetoging had, wij herhalen het, mits wat tucht, sympa-thieker kunnen zijn b.v. dan deze van de beenhouwers en van sommige tussenpersonen die door multi-miljonairs geleid, onlangs ook de Brusselse straten vulden ».

la dernière heure

En zo oordeelt de Brusselse joernalist Williot over de in-drukwekkende betoging. Zijn hier aangehaalde slotvraag komt inderdaad uit kwalijke voorgeschiedenissen waar de

kracht van het geweld gelijk deed krijgen waar de kracht van het gelijk-alleen dit in België dikwijls niet vermag te

« De woeste vastberadenheid van de deelnemers liet een overtuigende indruk na. Het is onmogelijk zoveel volk te mobiliseren als er geen duidelijke motivering als grondslag is. Maar waarom is het nodig dat de woede een slechte raadgeef-ster wordt... Moet voortaan ge-schreven dat de «vreedzame betoging zonder wapens» be-grijpelijkerwijze en verstandig voorzien door de grondwet een gewoon folkloreverschijnsel wordt, tenzij ze gepaard gaat met opwinding en troebels. En dat alleen geweld nog normaal wordt en overtuigingskracht zal bezitten ».

de standaard

De oude ziekte, de strijd tussen vrij en staatsonderwijs te Brussel verlamt de zogezegde groote aanpak van uitbouw van het Vlaamse onderwijs. De oude machten strijden de strijd en de fameuze kultuurkommissie van de grondwetsherzienig dreigt al machteloos ten onder te gaan voor ze geboren wordt.

«Tenslotte bekommert ons nog een andere vraag. En die is wel erg belangrijk voor de toekomst van de Vlamingen te Brussel. Wat zal straks de Ne-derlandse Kultuurkommissie nog kunnen uitrichten? Op die kommissie zijn heel wat ver-wachtingen gebouwd. Zij moet ook kunnen optreden als inrichtende overheid voor het Vlaams onderwijs Maar zal zij over middelen beschikken? Wanneer straks alle onderwijs-

kredieten opgedeeld worden tussen openbaar en vrij onder-wijs, wat zal er dan overblij-ven voor de Kultuurkommisven voor de Kultuurkommis-sie? Zal zij niet van bij haar geboorte vleugellam zijn? De vrees is gewettigd dat die kommissie de weg opgaat van de

vaste taalkommissie en van de vice-ooeverneur voor Brabant. » Zal zij het zoveelste uitge-holde Vlaamse «machtsappa-raat» zijn in een Brussel waar de verfransing verder oprukt en profiteert van de Vlaamse verdeeldheid? »

la libre belgique

Hoewel het Kongres van de Rassemblement Wallon wel sterk verdrongen werd door de landbouwaktualiteit geeft de Libre er toch een hoofdartikel over om de Brusselaars te waarschuwen dat zij door de Walen in de steek gelaten wor-

«Het is vervolgens gebleken dat de Rass. Wallon afstand heeft willen nemen tegenover de Brusselse streek. Uit vrees het verwijt te krijgen dat zij de verdediging van het zuiden van het land zou verwarren met die van de hoofdstad. «Wallonië eerst» heeft men met meerderheid geproklameerd ondanks de taktische in-spanningen van M Perin die ongerust was over een verstikkend mini-nationalisme.

» Overigens en meer funda-menteel bekeken hoe zou het kunnen dat een federalistische partij enige helpende hand zou bieden aan het centrum van het land. Daar ligt een tegen-spraak die wij reeds dikwijls onderstreept hebben. »

w. luyten.

DORTMUNDER THIERBRAU

vraagt:

gerant

voor uitbating zaak van 2.500 zitplaatsen (omgeving Antwerpen)

keukenpersoneel goede meertalige kelners

Schrijven met volledig curr. vitae naar : ABTS, Tiensesteenweg, 128 - KORBEEK-LO

DORTMUNDER THIERBRAU HOF

Koningin Astridlaan 85 - KONTICH

— Telefoon: 53.09.32 —

Alle zondagnamiddagen :

de VLAAMSE Virtuoos professor STEYART met zijn ensemble!

nationaal vujo-bestuur gekozen

Op de Nationale VUJO-raad van zaterdag 20 maart 1971 werd overgegaan tot de verkiezing van het dagelijks bestuur van VUJO-nationaal. Aangezien 8 van de tot nu toe vertegenwoordigde arondissementen vertegenwoordigd waren (op een totaal van 11), kon men ter stemming overgaan, met volgend resultaat : Voorzitster : Nelly Maes, Sint-Niklaas ; 1ste ondervoorziter : Hugo Coveliers, Antwerpen ; 2de ondervoorzitter : Dirk Vandersloten Lauren ; Schreifer | Lauren Gilké Brusse

ten, Leuven ; sekretaris : Ignace Gilté, Brugge.

Het dagelijks bestuur vraagt met aandrang aan alle afdelingen en kernen om onverwijld over te gaan tot de bespreking en de uitvoering van het Nationaal Aktieplan.

Alle inlichtingen kunnen bekomen worden op het nationaal VUJO-sekretariaat : Ignace Gilté, Jachthoornlaan 17, 8200 Brugge-2, (tel. 050/18956).

belangrijk bericht

Mogen we er alle afdelings- en arrondissementverant-woordelijken (vooral de nieuw gekozenen) attent op maken dat alle berichten bestemd voor « Bewegingswijzer » via een arrondissementele verantwoordelijke moeten ingestuurd worden (beslissing partijraad) en dat de-ze berichten tegen uiterlijk dinsdag op de redaktie moe-

Rechtstreeks vanuit de afdelingen ingestuurde berichten worden niet meer opgenomen terwijl kopij die ons na de dinsdagnamiddag bereikt slechts voor de week daarop volgend in aanmerking komt, voor zover nog bruikbaar.

De redaktie verzoekt vriendelijk alle verantwoordelijken daarmee rekening te willen houden en dankt bij voorbaat voor de stipte naleving.

antwerpen

antwerpen (arr.)

arr. sekretariaat

Wim Claessen, Liersesteen-weg, 197 (2510) Mortsel Tel 03/55.39.09

Onze jaarlijkse KNS-voor-stelling gaat door op dinsdag 18 mei 1971 Het beslist een « voltreffer » met het toneel-stuk « August-August ».

arr. bestuur

Voorz.: Ludo Van Huffelen ondervoorz.: Reimond Mat-theyssens: sekr. Wim Claestheyssens; sekr Wim Claessens; penningm. André Van Der Borght; prop. Alfons Crick en Gerard Bergers; org.: Vital Peeters en Roger Van Dijck; werking mandatarissen: André De Beul; financiele mobilis: Hendrik Thijs; Vujo: Hugo Coveliers; dienstbetoon Walter Verduyn.

sociaal dienstbetoon

plaatsaanvragen

Wij verzoeken de leden en lezers van « Wij » de open-staande betrekkingen, die hen bekend zijn met omschrijving van de betrekking over te maken aan de arr. verantwoordelijke voor dienstbetoon, Walter Verduyn, A. Verhoevenlaan 6, Schoten 2120, telefoon :

laan 6. Schoten 2120, telefoon: 58. 54.60.

Vooral belangrijk zijn betrekkingen, die in aanmerking komen voor moeilijk te plaatsen werklozen (40-50-jarigen) en half-time-betrekkingen voor gepensioneerden.

Op de lijst, die we aldus trachten samen te stellen, zal iedere afdeling een beroen

iedere afdeling een beroep kunnen doen.

antwerpen (stad)

kolportages

3 april : zaterdagmiddag : doorheen Antwerpen Stad. Sa-menkomst aan lokaal Tyrol, Nationalestraat 22 te 14 t. 30. dienstbetoon

Alle dagen op het sekretariaat, Wetstraat 12, Antwerpen, van 9 u. tot 16 u. 30. Donderdags tot 19 u. Voor speciale gevallen van pensioenen liefst op donderdag tussen 18 en 19 u. COO op afspraak bij dr. De Boel, Duboisstraat 47, Antwer-pen, tel. 33.97.90.

zitdag

Dr. Ballet, heden maandag 29 maart bij hem thuis, J. van

Rijswijcklaan 74, Antwerpen, tussen 18 u. 30 en 19 u. 30. ouderenzorg

Aansluitingen bij Vlaams Verbond voor Gepensioneer-den : sekr. Goossens Marcel, Lg. Winkelstraat 42, Antwer-pen, tel. 33.52.83. ledenslag

Nog geen lid? Uw familie heeft het niet graag? Lekker pesten en toch doen! Lidmaat-schap 80 fr. voor gans 1971. Geen verplichtingen. abonnementenslag

Al is de werkelijke abonne-mentenslag op ons blad « Wij » van de VU reeds voorbij, toch blijven we verder doorduwen. Vanaf april tot eind december: 240 fr.

berchem

geboorte

Bestuur en leden der afdeling Berchem wensen hun se-cretaris Jeroen De Bois en zijn echtgenote van harte geluk bij de geboorte van hun derde kindje Reinoud.

bonheiden

sukses

Het eerste bal van onze afdeling kende een buitenge-woon sukses. Uiteindelijk woon sukses. Uiteindelijk bleek de zaal te klein. Wij dan-ken al diegenen die buiten de afdeling, geholpen hebben dit eerste bal te doen

boom

ouderlingenavond

Gratis toegankelijk voor alle gepensioneerden van Boom op dinsdag 30 maart te 17 u. 30 in « Tijl ». Inschrijvingen bij : E. Spillemaeckers, Acacialaan 33 en R. Boeynaems, Antwerp-sestraat 556. jeugdfeest

Zaterdag 24 april in zaal « Rex », Grote Markt.

borgerhout

zielmis

Ter nagedachtenis van Fons Janssens, in leven bestuurslid onzer afdeling en verantwoordelijke voor de pers, in de kerk St. Anna, Goedendagstraat te Borgerhout morgen zondag 28 maart te 11 u. 30.

ledenvergadering Vrijdag 12 maart sprak voor een grote opkomst volksverte-genwoordiger Coppieters over het onderwerp « Van school-pakt tot onderwijsbeleid ». geen vergadering

Daar de tweede vrijdag van april « Goede Vrijdag » is gaat de vergadering van april niet

bornem

vu-bal

Zaterdag 3 april om 20 u. in de zaal Alcazar, Puursesteen-weg 25 te Bornem. Orkest : I Vagabondi.

edegem

kolportage

Vandaag zaterdag 27 maart om 14 u., kolportage met «Wij». Bijeenkomst op het Kerkplein-

huweliik

Zaterdag 3 april treeds ons gemeenteraadslid Vera Smedts in het huwelijk met Luk Ser-meus. VU en Vujo nodigen u uit aanwezig te zijn aan het gemeentehuis om 11 u. om het bruidspaar op onze manier te vieren. De kerkelijke huwe-lijksplechtigheid heeft plaats in de O.L.V.-kerk (Hovestraat) om 12 u.

Onze Vujo-ers hebben meer dan de helft van de 1000 handtekeningen voor openstelling van het « Hof Ter Linden » bijeengebracht. Proficiat. gemeenteraad

Tijdens de raadszitting van 11 maart werd een zware dagorde afgewerkt. De begrotingen van de COO en van de gemeente werden goedgekeurd.
Tijdens het debat hierover
ontpopte L. Van Huffelen zich een financieel expert. Alle VU-leden mengden zich voortdurend in de bespreking. Bij de bespreking van het gewest-plan voor ruimtelijke ordening wierp R. Dekeyser de stok in het hoenderhok, door verdaging der stemming voor te stellen om de bevolking te informeren en om advies te vra-gen. Na middernacht interpel-leerde V. Smedts over de leerde V. Smedts over de jeugdraad en L. Van Huffelen over de boomplantingsdag.

500 ! Onze ledenslag draait op vole toeren, we hopen ons 500ste lid te kunnen vieren op het arr. bal van 19 mei a.s. in de gemeentelijke feestzaal.

afdelingsraad Maandag 29 maart a.s. om 20 u. zeer stipt in zaal « Toerist » op de markt.

heist-op-den-berg

vujo-bal

Zaterdag 17 april om 20 u. in de zaal Eden, Bergstraat te Heist-op-den-Berg.

hoboken

komitee gemeentepolitiek

Woensdag 17 maart kwam dit komitee voor de eerste maal samen. Het gewestplan, gepro-jekteerd op Hoboken met als knelpunt het « polderprojekt », werd druk besproken. Het KG is een zeer gelukkig initiatief van onze gemeentemandataris-

« voor u »

Reklame voor ons plaatselijk blad (6 x 1000 eks. per jaar) dat een grote financiële in-spanning van onze afdeling vergt is zeer welkom. Alle in-formatie bij de bestuursleden of op de redaktie Jozef De Costerstraat 38, tel. 27.85.58.

hoboken

mosselfeest

Vrijdag 2 april om 20 u. 30, « Oude Spiegel », Kioskplaats. 75 fr. per persoon. Iedereen welkom. (Koude schotel verkrijgbaar).

kapellen

gemeenteraad

De VU-afgevaardigde in de gemeenteraad, Gerard Schon-keren staat zijn man. Hij bracht zeer goede punten naar voren inzake regeling van het verkeer, en het schepencollege was het er met Schonkeren over eens dat hieraan moet gewerkt worden. Nu de socialis-

ten de belastingen verhoogden zullen de werkende mensen en gepensioneerden hierover niet jubelen. Daarom stelde Gerard Schonkeren voor om te stemming van deze belastingen te verdagen en een reglement op te stellen waardoor de gepensioneerden zouden worden vrijgesteld van deze belasting. Dank zij de VU en onze Ros-kam, staan ook verbeteringswerken geprogrammeerd in de Partisanenstraat en verschil-lende straten van Kapellenbos. Dank zij haar woordvoerder in de gemeenteraad bekomen de Vlaamse onderwijsscholen te Brussel ook 1 fr. toelage per inwoner.

kolportage Hartelijk proficiat aan onze kolportageploeg, voor de beko-men resultaten. Volgende kolportage : 28 maart te 10 u. 30. Verzamelplaats : Chr. Palle-Verzamelplaats : Chr. Palle-manstraat 108. Iedereen wel-

kontich

bormstentoonstelling

Vandaag en morgen, Dr. Bormstentoonstelling in ons lokaal Alcazar. kernvergadering

Donderdag 1 april in ons lo-kaal Alcazar om 21 u., zeer be-langrijke kernvergadering : bespreking van ons feestpro-gramma «VU-Kontich 10 jaar». « wij » in kontich

Adverteerders in spe in ons nieuw tweemaandelijks blad nemen kontakt met onze voorzitter Van den Hauwe Mon, IJzermaalberg 29 K.K. anz-autostrips

Zijn ter beschikking op ons sekretariaat, Kosterijstraat 6. gelukwensen

Zaterdag 3 april trouwt onze penningmeester Luk Sermeus met mej. Vera Smedts, VU-ge-meenteraadslid te Edegem. Onze hartelijkste gelukwensen.

mechelen (arr.)

dienstbetoon

De bijeenkomst voorzien voor heden te Lier betreffende ziekenfondsen wordt wegens onvoorziene omstandighede verschoven naar zaterdag omstandigheden april, zelfde plaats en uur. leden- en abonnementen-

tenslag

Ons arr. overschreed de norm reeds in ruime mate. Dit betekent niet dat wij ermee ophouden. Wij willen ook voor de leden de norm die wij ons zelf stelden bereiken. Daarom in al onze afdelingen nog een bijzondere inspanning.

mechelen (stad)

lentebal

Zaterdag 3 april, Lentebal van de afdeling Mechelen in de zaal « Mechlinia » (terrein VK Mechelen, toegangspoort Klei-ne Nieuwendijk).

merksem

vu-bal

fantastisch VU-bal van 27 februari jl. heeft Merksem verbaasd doen opkijken, en er is heel wat over nagepraat, ook in niet Volksuniemiddens. De grootste zaal van Merksem, De Garve, bleek ten slotte te klein. Onze werkers van organisatie en propaganda, hebben met de inrichting van dit bal, en de prima verzorging van al wat er komt kijken om het sukses te verzekeren, bewezen tegen hun taak opgewassen te zijn. Aan iedereen dank. adressen

Het adres van onze nieuwe voorzitter André Rammeloo is: Roederdelft 10, tel. 45.35.56;

organisatieleider Omer Stevens woont niet 15 maar 51, Gu-drunlaan, tel. 45.25.17. baby-sit

De jongerengemeenschap: Crea 2000 heeft een baby-sit-dienst ingericht, die zich zal gelasten met de bewartsgest verzorging van huis en kroost als moeder en vader er eens

als moeder en vader er eens op uit willen. Voor afspraak bellen aan Leo Eeckhaudt, Annuntiaten-straat 19, tel. 45.42.00, of Merk-semse Boekhandel, Bredabaan 772, tel. 45.24.38. Tijdig aanvragen a.u.b.

zoekertjes

VI. nat. dame, 38, tweetalig, zkt betr. als bed. of vertegenwoordigster dames- en schoonheidsartikel. Brussel en omgeving. Vaste wedde en vergoeding wagen gevr.

Gevr. dinamisch echtpaar voor uitbaten van Vlaams Huis te Zele (voll. nieuw inger.). Z.w. tot gem. raadslid Paul Geerinck, Huivelde 156 te 9140 Zele (tel. 052/44.689 na 18u.).

Magazijnier - en echtgenote, bediende - zoeken passende betrekaking (samen of afzonderlijk) in 't Brusselse of onmiddellijke omg. Schrijven of telef. : J. Verlooy, K. Woestelaan 38, Jette. Tel. 25.44.48

1. Jong industrieel laborant zoekt passende betrekking in de provin-cie Antwerpen of Brussel.

2. Jonge dame, 23 jaar, moderne humaniora, typiste, zoekt passende betrekking

3. Jonge dame, industrieel laborante, zoekt passende betrekking, liefst in het Antwerpse.

4. Schrijnwerker, 61 jaar, zoekt passende betrekking, liefst in het Mechelse.

5. Gediplomeerde sociale en politieke wetenschappen zoekt passende betrekking.

6. Vlaamse dokter uit het Mechelse (5 kleine kinderen) zoekt kindermeisje. Schrijven of telefoneren i (voor 1 tot en met 6) aan senator Jorissen, Louisastraat 31, Me-chelen. Tel. (015)435.96 R 43

Bouwkundig tekenaar gevr., full-of half-time. Tel. 02/79.41.59 R42

Voor Leuvense omgeving betrekking mogelijk voor daktylografe - kennis franse taal noodzakelijk. Kontakt via senator van Haegendoren, Gui-do Gezellelaan 63 - 3030 Heverlee. Tel. 016/245.45.

Concierge zoekt betrekking te Mechelen of te Antwerpen. Schrijven of telefoneren senator Jorissen. R45

Gevraagd omgeving Geel een bekwaam meubelmaker om onmiddellijk in dienst te treden. Zich wenden tot Jo Belmans, Possonsdries 7, Geel. Tel. 014/585.35.

Vlaams-nationaal gepensioneerd bediende - omgeving Brussel - zoekt part-time werk. Beschikt over schrijfmachine en kan alle bureelwerk. Ned. - Frans. Ook noties van Eng. + Duits. Zeer goed op de hoogte van internationaal vervoer. verzending en aankoop, ook buitenland (doeanedokumenten, enz.) = Schrijven T. Beenders, Leuvenbaan 39, Zaventem. Tel. 20.14.46. R47

T. van Overstraeten (eind-red.), P. Martens (hoofdred.), R. Corty (red. sekr.), M. van Liedekerke.

Redaktie en publiciteit: Sylvain Dupuislaan 110 1070 Brussel Tel. 02/23.11.98 Administratie en beheer: Voldersstr. 71, Brussel 1000 Tel. 02/12.51.60

Alle klachten voor niet ont-vangen van blad op dit adres. Jaarabonnement: 300 fr. Halfjaarlijks: 170 fr. Driemaandelijks Steunabonnem. (min.) 500 fr. Losse nummers : Alle stortingen voor het blad op prk. 1711.39 van «WIJ», Voldersstr. 71 1000 Brussel.

Verantw uitgever Mr F. Vander Elst. Beizegemstraat 20 Brussel 1120

mol

dansfeest

VU-Mol nodigt van harte al-VU-sympathisanten uit op haar «Voorjaars-dansfeest», op zaterdag 3 april om 20 u. 30, in het parochiecentrum van Ginderbuiten, Kapellestraat 90, Mol. Het jeugdorkest « The Blacknights » speelt ten dans.

rumst

kolportage

De « rode burcht » in de Ru-pelstreek kennende, had onze kolportageploeg maar een honderdtal exemplaren van te bestellen, zij zou heel tevreden zijn dit aantal zoniet op twee dan toch op drie namiddagen aan de man te brengen. En de Rumstse VU trok met zeven kernleden op stap en na een half uur. kwamen zij terug met ledige han-den, en ze hadden nog maar drie straten gedaan. Na dit on-verwacht sukses besloten zij bij een volgende kolportage minstens het drievoud te bestellen.

ledenwerving

Sinds januari is ons ledensinds januari is ons leden-aantal massaal gestegen, zodat-een bijkomend bestuurslid ge-koöpteerd werd. Nieuwe lid-kaarten blijven binnenstromen. Opdracht voor de maand april : « Elk lid maakt een nieuw lid! ».

oprichting vujo rupelstreek

Samen met Boom en Niel be-sloot de Rumstse VU te starten met VU-jongeren Rupelstreek.

schoten

malpertuusvrienden

Zondag 28 maart, 2de Lente-wandeling doorheen de Voor-kempen. Bijeenkomst om 10 u. 30 aan het lokaal, Braamstraat 121. Vertrek stipt te 11 u. In-schrijving bij het vertrek: 10 fr. knapvak en stevig schoeisel fr, knapzak en stevig schoeisel gewenst. Inlichtingen: Walter Verduyn (tel. 58.54.60)) of Jos De Borger (tel. 45.34.70).

werkvergadering

De wekelijkse werkvergaderingen zijn verlegd naar donderdagavond. Vanaf 20 u. zijn alle leden welkom in het lo-kaal, Braamstraat 121 bij onze vriend L. Verswijvel. De vrijdagavond wordt voorbehouden voor bijzondere opdrachten.

turnhout (arr.)

arr. kaderdag

Zondagvoormiddag 28.3.1971 te 9 u. 30 stipt in zaal « Wijn-huis » Stationsstraat te Geel.

vorst - kempen

ledenfeest

Zaterdag 3 april, algemeen ledenfeest, feestmaal gevolgd door gezellig samenzijn. Deel-nameprijs: 75 fr. Inschrijven bij de bestuursleden.

wijnegem

vlaamse vriendenkring

Zondag 28 mart om 14 u. 30 in het Vleminckhof: « Amnes-tie-namiddag », forumgesprek en debat.

wilrijk

aktie neerland

Heeft zijn eerste resultaten afgeworpen. Door massale aan-wezigheid op de gemeenteraad hebben de bewoners van deze wijk het kollege ertoe ver-plicht met een konkreet plan op tafel te komen. Dat men echter niet denke dat hiermee de slag reeds gewonnen is. We zullen moeten geduld oefenen tot juni, om zeker te zijn dat het Neerland tegen verdere industriewithreding. dustrieuitbreiding beschermd is. Circa 250 mensen zijn getuigen geweest van de zeer snedige tussenkomsten van fraktieleider Dré De Beul.

pensenkermis

In tegenstelling met wat we vorige week hebben meege-deeld, gaat de pensenkermis door op zaterdag 24 april en niet op zondag 4 april.

brabant

aarschot

kolportage

Zaterdag 27 maart kolporteren we met de brochure Federalisme. Verzamelen om 14 u. bij Guido Discart, Steysstraat dansfeest

Zaterdag 3 april vanaf 20u30 VU-dansfeest in de Witte

brussel (arr.)

kolportage

Volgende kolportage zondag 28 maart te Overijse. Bijeenkomst aan de kerk te Overijse om 9 u. 30.

jaarlijks nachtbal

Zaterdag 3 april 1971 van 21u af, in de Parochiezaal van St. Rochus, Melkerijstraat te Hal-

kraainem - sterrebeek woluwe - wezembeek oppem

bal der randgemeenten

Op 3 april te 20 u. 30 in de patronaatzaal te Kraainem. Ja-cques Raymond met zijn groot J.R. sextet.

oost-hageland

motie

De Volksunie-afdeling Oost-Hageland: betuigt haar solidariteit met de noden van onze landbouwers; beschouwt het verbod van de burgemeester tot betogen te Tienen op dins-dag 16 maart ll. als een weinig sociaal-demokratische houding, te meer daar onze brave landlandbouwers zeker vredelie-vend wensten te betogen ; ves-tigt de aandacht van onze landbouwers op het feit dat niet alle noden en problemen blindelings mogen afgewenteld worden op de EEG, maar dat zij via hun boerensyndikaat B.B. de minister van Landbouw Heger, kordaat ter verantwoording zullen roepen voor zijn beleid.

ternat

grote pensenkermis

Zaterdag 3 april vanaf 18 u.; zondag 4 april vanaf 12 u. en maandag 5 april vanaf 18 u.
In het voetbalclubhuis Spor-

ting Ternat, Stationstraat 44, Ternat. Zoals ieder jaar voor weinig geld, eerste kwaliteit en goede bediening.

tervuren

dansfeest

Zesde dansfeest van de Volks-unie op zaterdag 3 april vanaf 20 u. in de zaal « De Engel ». (tegenover de kerk).

grote kolportage

Alle kolportageploegen uit het ganse arr. worden ver-wacht in Tienen op zondag 28 maart om 9u30 in het Vlaams Heem, Grote Markt 24, Tienen. Met 70 man zullen we Tienen veroveren.

oost-vlaanderen

aalst (arr.)

sociaal dienstbetoon

Afdelingen die een speciale zitdag voor het invullen van de aangifteformulieren wensen te beleggen, kunnen hiervoor een beroep doen op steun van het arrondissementsbestuur. Stel U in verbinding met Willy Cobbaut, Europastraat 55/3, Baardegem, tel. 052/354.52.

balegem

dienstbetoon

Voortaan zal elke derde za-terdag der maand een sociale zitdag worden gehouden door mr Piet De Pauw : om 10 u. in

't Ganzenhof, Stationsstraat en om 11 u. in 't Hof van Oranje. kolportage

Een onverhoopt sukses op zondag 21 maart in onze ge-meente. Hetgeen bewijst dat de basis voor een aktieve afdeling aanwezig is. werving

Na ettelijke huisbezoeken, wordt vanaf volgende week de ledenwerving ingezet, en dit in Moortsele, Scheldewindeke, Moortsele, Scheldev Oosterzele en Balegem.

destelbergen

briefwisseling

Alle briefwisseling betreffende de VU Destelbergen, moet gericht worden aan de heer Michel Coppens, Dendermond-sesteenweg, 9120 Destelbergen.

gavere

kolportage

Zondag 28 maart in Melsen, Vurste, Semmerzake en Gave-re, met de vrienden van Mel-le, Merelbeke en Gent. Ver-zamelen in 't Zangershof te 9 u. 30 stipt. Alle bestuursle-den en post den op post.

kleinkunstavond Op vrijdag 16 april, 20 u., in kinema Valentino, Broekstraat, Gavere, treedt Willem Ver-mandere op : anderhalf uur

poëzie, humor en muziek.

Kaarten aan 50 fr. en 30 fr.
(jongeren en miliciens) bij :
dr Meysmans (Melsen), Mark De Langhe (Gavere), Roger Van Gijsegem (Vurste) en Piet De Pauw. Eregast : mr Frans Van der Elst.

boeren in verzet Vrijdag 19 maart spraken senator Jorissen en volksverte-genwoordiger Sels voor ca. 175 landbouwers te Vurste! Een strijdvaardige en fel toege-juichte Ludo Sels veroverde de harten en geesten » en riep allen op tot de betoging van dinsdag 23 maart. Een onver-

heusden - destelbergen

2de lentebal

getelijke avond.

Wij verwachten veel Vlamingen op het 2de Lentebal van VU-Heusden en Destelbergen op zaterdag 3 april te 20 u. in zaal Malpertuus te Destelbergen (Dendermondse

steenweg, aan E3 brug). Orkest: Mark Swing en zijn korps. Inkom 50 fr. Vermindering voor grote gezinnen en groepen. Kaarten te verkrijgen bij alle bestuursleden.

kerksken

sociaal dienstbetoon

Provincieraadslid Urbain De Grave houdt zich op zaterdag 27 maart ter beschikking voor het invullen van de belastingsformulieren ten huize van Edu-ard De Kegel, Bergstraat 112 te Kerksken.

ledeberg

flinke vu-oppositie

Maandag 15 maart vergaderde

de maal dit jaar.

Andermaal bewees ons gemeenteraadslid mevr. De Caster-Buyl, dat zij haar « man »

kan staan.

Bijzonder bij de bespreking over de begroting voor het jaar '71 bewees ons gemeenteraadslid, dat zij die grondig had onderzocht. Er was grote hilariteit bij het talrijke publiek wanneer zij de zitting enkele minuten kan doen schorsen om de bestuursmeerderbeid de moderocht. de bestuursmeerderheid de mogelijkheid te bieden hun dosseinkheid te bleden hun dos-siers grondig na te zien. Een der schepenen merkte toen trouwens op : « Wij krijgen hier les in begroting ». In de drie voorbije gemeen-teraadszittingen heeft mevr. De

Caster-Buyl reeds bewezen dat de bestuurscoalitie te Ledeberg met de VU zal dienen rekening te houden.

merelbeke

7de lentebal

Zaterdag 3 april gaat in de zaal Regi, Hundelgemse steenweg, Dorp ons 7de lentebal door. Ditmaal speelt het orkest « Eddy Brun Stars » ten dans. Inkomprijs : 50 fr, jeugd : 30 fr. Deuren om 20 u. 30. Eerste dans om 21 u.

st.-niklaas (arr.)

arr. kaderdag

Heden zaterdag 27 maart 1971 om 14.30 uur in « Mercator », Stationsstraat 35, Sint-Niklaas. Sprekers: Hugo Schiltz, over Organisatie en propaganda, een jaar voor de verkiezin-gen » ; Paul Martens, hoofdre-dakteur « Wij » : « Leefmilieu als thema in de politieke propaganda ».

waarschoot

afdeling gesticht

Vrijdag 12 maart jl. werd de splinternieuwe Volksunie-afdeling Waarschoot boven de vont gehouden. De stemming was opperbest. Eén lid ging zó geestdriftig naar huis, dat hij aanstonds in zijn pen klom en dichtte. dichtte:

geboorte-aangifte

De stille, milde nacht in maart heeft ons een leeuwewelp gebaard. Hij draagt de hoop van velen. Zó jong nog maar zijn blik is klaar... De toekomst zal zijn manen strelen.

in manen strelen.

(A.V.P.)

Het bestuur werd samengesteld als volgt: voorzitter: Eric van de Weghe: secretaris: Renaat De Roo; penningm.: Eric Van Hoorebeke; organis.: Jozef Roggeman; propag.: Frieda Van Belle; vujo: Johan De Vriendt: gemeentergadsleden: Vriendt; gemeenteraadsleden: Fons Van Holderbeke, Julien Van de Veire en Daniel De De Poorter. activiteiten

Op 24 april 1971 tot 20 u. in « De Nieuwe Reizigers », Sta-tionsstraat 109 spreekt senator Frans Baert over de politieke

west-vlaanderen

brugge (arr.)

voorbereiding betoging Er werd besloten een harde aktie op touw te zetten om de sociale vrijheid van de Vlaam-se mens te Brussel te verdedigen en de verbastering van het Vlaamse kind tegen te gaan. De aktie zal in opgaande lijn worden gevoerd met voorlopig als provinciaal eindpunt een betoging te Brugge op zondag 25 april te 15 uur. Het motto van deze betoging zal zijn : « voor de Vlaamse mens te Brussel ». Inrichters : Vlaams Aktiekomitee.

Het arrondisementeel VUJO-komitee dankt de heer Walter Luyten voor zijn voortreffelij-ke voordracht van donderdag, 18 maart jl. De naklanken wa-ren werkelijk in de meest gunstige zin.

Wij vestigen er nu al de aan-dacht op dat de volgende voor dracht zal handelen over « Federalisme », met als spreker de heer Ludo van Wauwe.

houthulst

dankwoord

Onze afdeling dankt de zéér talrijke vrienden van Hout-hulst zelf, doch ook van de om-liggende afdelingen (zelfs uit De Haan) die het eerste Leeu-wenbal van Klerken tot een sukses deden uitgroeien.

koekelare

lootens bal

Op 17 april a.s. vindt te Koe-kelare het jaarlijks groot bal van volksvertegenwoordiger Lootens plaats in de zaal «Ter-bassenwei ». Orkest « Die Al-penjäger ». Toegang : 50 fr.

kuurne

sociaal dienstbetoon

Iedere maandag van 20 u tot 22 u. Senator Frans Blan-cquaert. Lokaal : « De Cirkel » Harelbekestraat.

nieuwpoort

kolderavond

Op 3 april oragniseerd onze afdeling een « Kolderavond » onder de titel « Het zevende knoopsgat », en dit in de zaal

« De Beiaard », te Nieuwpoort. Prijs: 30 fr.

oostende - veurne diksmuide (arr.)

arr. raad en kaderdag

Morgen 28 maart vergadert onze nieuwe raad voor het eerst. Tevens worden uitgeno-digd alle bestuursleden van de afdelingen. Voorzien zijn sektievergaderingen met de arrondissementele verantwoordelij-ken. Gastspreker: senator Wim Jorissen, nationaal sekretaris. Vlaams Huis, Diksmuide van 9.30 u tot 12.30 u.

kongres

Eerstdaags ontvangen de be-stuursleden de kongresresolu-ties, waarop onze afdelingen amendementen kunnen indienen. Hiertoe vergadert de arr. raad te Diksmuide op 18 april.

oudenburg

ons eerste bal

Heden avond organiseert de afdeling Oudenburg-Ettelgem haar eerste bal in de « Rietbar ». Orkest Vanhevel en zijn « Saesiders ».

stene

geboorte

Bij ons bestuurslid Roland Vandepitte en bij Monique Serru, kwam een eerste kindje, Wim. Van harte proficiat.

familie-uitstap

Zaterdag 17 april 1971 richt de werkgroep onze VU-vrouwen een familie-uitstap in naar dierentuin te Antwerpen. 175 fr voor volwassenen ; 135 fr voor kinderen beneden de 14 jaar. Vertrek : 7.4 u. Bauwensplein en thuiskomst voorzien tegen omstreeks 23 u. Inschrijvingen bij mw. Aerts, Druiven-laan 7; mevr. Depoorter, Ep-somlaan 38; mw. Debruycker, Brouwerijstraat 28 en Mevr. Huylebroevk, Lindenlaan 48.

torhout - aartrijke

dienstbetoon

Iedere derde zaterdag van de maand is er zitdag van volks-vertegenwoordiger Pieter Leys, om 10 uur in de Hofstraat 9 te Torhout.

Bij ons lid Héron Vandaele bracht de ooievaar een tweede kindje, Erwin gekerstend. Har-telijke gelukwensen.

zarren - werken

ons lentebal

Hedenavond richt onze afdehedenavond ficht onze alde-ling haar tweede bal in, in de zaal « De Jordaan », Staden-straat te Zarren. Toegang : 40 fr. Hartelijk welkom, ook aan de leden van omliggende ge-

medegedeeld

nationale fotowedstrijd

De VTB richt dit jaar opnieuw zijn driejaarlijkse nationale fotowedstrijd in.
Deelneming aan deze wedsrijd is voorbehouden aan alle
leden van VAB en VTB. Het
spreekt van zelf dat men kan
lid worden bij inschrijving
voor de wedstrijd. Regelmatig
zullen in de bondsbladen berichten hierover verschijnen.
Het relgement zal worden opgenomen in onze nummers van genomen in onze nummers van juni, juli en augustus. Het kan tevens bekomen worden op aanvraag bij het VTB-sekreta-riaat, St.-Jakobsmarkt 45, 2000-

Antwerpen, Er worden twee onderwer-pen voorzien : toerisme en folklore.

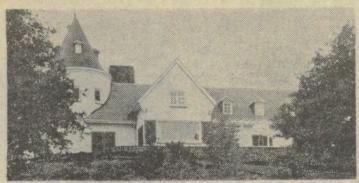
In het kader van onze molenaktie wordt een speciale prijs toegekend aan het mooiste molenlandschap en een speciale prijs voor de mooiste molenop-

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de VTB wor-den de prijzen talrijker gemaakt en verhoogd.

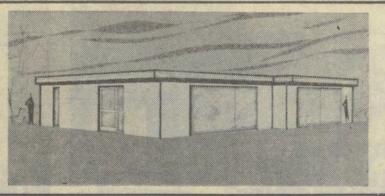

in prijs...

... en in kwaliteit

zowel voor economic quality ...

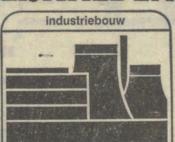
... als voor high quality

600 EIGEN ARBEIDERS...1001

burgershuizen

appartementen

Meer dan één tevreden klant is met slechts 100.000 F met ons begonnen. U krijg van meet af aan een grondige studie van uw woning en de juiste prijs. Voordeliger dan wie ook, omdat ABK alles zelf doet. Daarom ook is de kwaliteit zoveel hoger. ABK bouwt op uw grond of

op één van zijn vele keuze-gronden. Graag tonen wij U een greep uit onze verscheidene realizaties, die stuk voor stuk juweeltjes zijn. En werken graag voor U weer iets totaal nieuws uit. Vrije keuze van architekt. Begin alvast met ons vrijblijvend inlichtingen te vragen.

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN

Antwerpen, Meir 18 Tel. 03/31.78.20

Genk, Winterslagstraat 22 Tel. 011/544.42

Tel. 09/25.19.23

Gent, Onderbergen 43 Leuven, Brusselsestraat 33 Tel. 016/337.35

BOERENOPSTAND TE BRUSSEL

